

Argenta Spaarbank
IFRS jaarrekening 2014

Jaarrekening over het boekjaar 2014 (over de periode vanaf 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014) van Argenta Spaarbank nv opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS).

De IFRS-jaarrekening en tabellen zijn steeds opgesteld in euro. Als dit niet het geval is, wordt dit expliciet vermeld bij de betrokken tabellen.

Inhoud

Verslag van de commissaris	5
Geconsolideerde balans	7
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	8
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	9
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	10
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	11
Toelichtingen	13
1. Algemene informatie	13
2. Grondslagen voor financiële verslaggeving	16
2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving	16
2.2. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels	18
3. Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	31
4. Minderheidsbelangen	33
5. Risk management	33
5.1. Marktrisico	37
5.2. Liquiditeitsrisico	41
5.3. Kredietrisico	44
5.4. Operationeel risico	56
5.5. Andere risico's	57
5.6. Ontwikkelingen in de wet- en regelgeving	58
6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer	59
6.1. Kapitaalbeheer	59
6.2. Regelgeving en solvabiliteit	62
7. Bezoldiging van de bestuurders	63
7.1. Samenstelling van de raden van bestuur	63
7.2. Bedrag van de vergoedingen van de niet-uitvoerende bestuurders	65
7.3. Bedrag van de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders	66
8. Vergoeding van de commissaris	67
9. Transacties met verbonden partijen	67
10. Operationele segmenten	70
Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans	75
11. Geldmiddelen, zichtrekeningen en deposito's bij (centrale) banken	75
12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	75
13. Voor verkoop beschikbare financiële activa en tot einde loopbaan aangehouden activa	76
13.1. Voor verkoop beschikbare financiële activa	76
13.2. Tot einde looptijd aangehouden activa	79
14. Leningen en vorderingen	80
14.1. Leningen en vorderingen op kredietinstellingen	80
14.2. Leningen en vorderingen op andere cliënten	81
14.3. Toelichting herclassificatie MBS portefeuille	81
14.4. Toelichting effectisering Nederlandse hypotheke	82
15. Derivaten gebruikt ter afdekking	82
16. Materiële activa	85
17. Goodwill en andere immateriële activa	85
18. Belastingvorderingen en verplichtingen	86
19. Andere activa	87

20. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	87
20.1. Deposito's van kredietinstellingen	87
20.2. Retail funding – deposito's	88
20.3. Retail funding - in schuldbewijzen belichaamde schulden - kasbons	88
20.4. In schuldbewijzen belichaamde schulden - obligaties	89
20.5. Achtergestelde verplichtingen	89
21. Voorzieningen	90
22. Andere verplichtingen	91
23. Reële waarde van financiële instrumenten	91
23.1. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten	91
23.2. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten	94
24. Derivaten	96
Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening	99
25. Netto rentebaten	99
26. Dividenden	99
27. Netto baten uit provisies en vergoedingen	100
28. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	100
29. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	101
30. Winsten (en verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	101
31. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	102
32. Ander exploitatieresultaat	102
33. Administratiekosten	103
34. Bijzondere waardeverminderingen	104
35. Winstbelastingen	105
Andere toelichtingen	106
36. Effectiseringsbeleid	106
37. Buitenbalans verplichtingen	107
38. Voorwaardelijke verplichtingen	107
39. Gebeurtenissen na balansdatum	108
Bijkomende inlichtingen	109

Verslag van de commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2014

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. De geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2014 en de geconsolideerde resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum, alsmede een overzicht van de waarderingsregels en andere toelichtingen.

Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Spaarbank nv (de Vennootschap) en zijn dochterondernemingen (samen “de Groep”), opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. De totale activa in de geconsolideerde balans bedragen 33.524.075(000) euro en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 173.059.(000) euro.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (Internationaal Standards on Auditing – ISA) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Spaarbank nv een getrouw beeld van het vermogen, en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2014, en van zijn resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Diegem, 18 maart 2015

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. cvba

Vertegenwoordigd door Dirk Vlamincx

Geconsolideerde balans (voor winstbestemming)

Activa	Toelichting	31/12/2013	31/12/2014
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij (centrale) banken	11	38.899.962	149.377.455
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	12	122.898.164	26.134.211
Voor verkoop beschikbare financiële activa	13	8.486.713.608	8.352.382.746
Leningen en vorderingen	14	22.230.786.514	23.527.689.459
leningen en vorderingen op kredietinstellingen		313.901.383	350.726.228
leningen en vorderingen op andere cliënten		21.916.885.131	23.176.963.231
Tot einde looptijd aangehouden activa	13	761.448.121	839.817.180
Derivaten gebruikt ter afdekking	15	3.488.299	0
Cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico	15	275.393.059	398.422.686
Materiële activa	16	36.011.604	34.250.829
gebouwen, terreinen, uitrusting		35.092.101	32.645.392
vastgoedbeleggingen		919.503	1.605.437
Goodwill en andere immateriële activa	17	39.779.417	45.133.248
goodwill		0	0
andere immateriële activa		39.779.417	45.133.248
Belastingvorderingen	18	687.745	110.527
Andere activa	19	150.847.015	150.756.697
Totaal activa		32.146.953.508	33.524.075.038
Verplichtingen en eigen vermogen			
Deposito's van centrale banken	11	0	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	12	61.720.247	11.364.769
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	20	29.983.794.839	30.998.478.859
deposito's van kredietinstellingen		79.744.170	412.902.289
deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen		27.032.393.875	28.461.986.606
in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons		2.363.906.554	1.610.203.276
achtergestelde verplichtingen		507.750.240	513.386.688
Derivaten gebruikt ter afdekking	15	408.062.931	607.092.752
Cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico	15	0	0
Voorzieningen	21	13.069.332	13.708.037
Belastingverplichtingen	18	100.645.588	79.246.094
Andere verplichtingen	22	191.553.824	264.434.824
Totaal verplichtingen		30.758.846.761	31.974.325.335
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	3	1.388.027.229	1.549.675.409
Eigen vermogen toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	4	79.518	74.294
Totaal eigen vermogen en minderheidsbelang		1.388.106.747	1.549.749.703
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen		32.146.953.508	33.524.075.038

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Activa	Toelichting	31/12/2013	31/12/2014
Financiële en exploitatiebaten en -lasten		441.234.153	459.286.539
Netto rentebaten	25	468.550.062	540.330.008
rentebaten		1.129.068.083	1.081.646.403
rentelasten		-660.518.021	-541.316.395
Dividenden	26	0	0
Netto baten uit provisies en vergoedingen	27	-80.770.716	-59.714.545
baten uit provisies en vergoedingen		66.886.570	75.445.834
lasten in verband met provisies en vergoedingen		-147.657.286	-135.160.379
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	28	32.303.432	6.016.890
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	29	5.557.395	-49.863.325
Winsten en verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	30	-207.641	1.961.952
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	31	126.099	2.469
Ander exploitatieresultaat	32	15.675.522	20.553.090
Administratiekosten	33	-166.886.978	-221.413.955
personeelsuitgaven		-32.751.744	-34.818.193
algemene en administratieve uitgaven		-134.135.234	-186.595.762
Afschrijvingen		-17.097.248	-21.549.016
materiële vaste activa	16	-4.188.199	-5.783.227
vastgoedbeleggingen	16	-14.786	-30.073
immateriële activa	17	-12.894.263	-15.735.716
Opname en terugname van voorzieningen	21	-4.055.453	-638.705
Bijzondere waardeverminderingen	34	-19.011.059	-2.071.158
voor verkoop beschikbare financiële activa		4.282.049	0
leningen en vorderingen		-23.115.738	-2.071.158
goodwill		-177.370	0
Resultaat voor belastingen		234.183.415	213.613.705
Winstbelastingen	35	-59.208.293	-40.551.834
Nettoresultaat		174.975.122	173.061.871
Nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders	4	174.974.622	173.058.525
Nettoresultaat minderheidsbelangen	4	500	3.346

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Toelichting 'andere elementen van het totaalresultaat'	Toelichting	31/12/2013	31/12/2014
Nettoresultaat		174.975.122	173.061.871
Minderheidsbelangen		500	3.346
Toewijsbaar aan de aandeelhouders		174.974.622	173.058.525
Andere elementen van het totaalresultaat die later geherclassificeerd kunnen worden naar de winst- en verliesrekening			
Herwaardering tegen reële waarde		-83.397.432	5.400.233
voor verkoop beschikbare financiële activa	3	-126.077.699	8.183.894
uitgestelde belastingen		42.680.267	-2.783.661
Kasstroomafdekking		1.365.391	-7.092.755
reële waarde afdekkinginstrument	24	1.820.522	-9.457.007
uitgestelde belastingen		-455.131	2.364.252
Totaal andere elementen van het totaalresultaat		-82.032.041	-1.692.522
Totaalresultaat		92.943.081	171.369.349
Toewijsbaar aan de aandeelhouders		92.942.581	171.366.003
Minderheidsbelangen		500	3.346

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

	gestort kapitaal	herwaarde- ringsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa	reserve verbonden aan de kasstroom- afdekking	ingehouden winsten	resultaten uit het lopende jaar	eigen vermogen toewijsbaar aan de aan- deelhouders	minder- heidsbelang	totaal eigen vermogen
Eigen vermogen								
31 december 2012	459.105.400	215.849.450	-8.002.062	545.814.654	82.317.207	1.295.084.649	79.260	1.295.163.909
- kapitaals- verhoging	59.141.250	0	0	0	0	59.141.250	0	59.141.250
- winst (verlies)	0	0	0	0	174.974.622	174.974.622	500	174.975.122
- gedeclareerde dividenden	0	0	0	-59.141.250	0	-59.141.250	0	-59.141.250
- wijziging herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa								
- wijziging reële waarden	0	-126.077.699	0	0	0	-126.077.699	-347	-126.078.046
- wijziging belastingen	0	42.680.267	0	0	0	42.680.267	105	42.680.372
- kasstroomafdekking	0	0	1.365.391	0	0	1.365.390	0	1.365.390
- overdracht naar ingehouden winsten	0	0	0	82.317.206	-82.317.207	0	0	0
Eigen vermogen								
31 december 2013	518.246.650	132.452.018	-6.636.671	568.990.610	174.974.622	1.388.027.229	79.518	1.388.106.747
- kapitaals- verhoging	60.831.000	0	0	0	0	60.831.000	0	60.831.000
- winst(verlies)	0	0	0	0	173.058.525	173.058.525	3.346	173.061.871
- gedeclareerde dividenden	0	0	0	-60.831.000	0	-60.831.000	0	-60.831.000
- wijziging herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa								
- wijziging reële waarde	0	8.183.894	0	0	0	8.183.894	0	8.183.894
- wijziging belastingen	0	-2.783.661	0	0	0	-2.783.661	0	-2.783.661
- kasstroomafdekking	0	0	-7.092.755	0	0	-7.092.755	0	-7.092.755
- terugname her- waarderingswaarde gebouwen	0	0	0	-9.717.823	0	-9.717.823	0	-9.717.823
- andere wijzigingen	0	0	0	0	0	0	-8.570	-8.570
- overdracht naar ingehouden winsten	0	0	0	174.974.622	-174.974.622	0	0	0
Eigen vermogen								
31 december 2014	579.077.650	137.852.251	-13.729.427	673.416.410	173.058.525	1.549.675.409	74.294	1.549.749.703

Bij de toelichtingen 3 en 4 is er meer informatie terug te vinden in verband met de verschillende posten van het eigen vermogen in bovenstaand overzicht.

De wijziging van de reële waarde opgenomen met betrekking tot de herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa omvat ook de overboeking van deze reserve naar resultaat ten gevolge van verkopen ten bedrage van 6.016.890 euro in boekjaar 2014 en 8.036.038 euro in boekjaar 2013 (meer details over deze gerealiseerde resultaten zijn terug te vinden bij toelichting 28).

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	31/12/2013	31/12/2014
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode	190.025.007	352.801.345
Bedrijfsactiviteiten		
Nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders	174.974.621	173.058.526
Actuele en uitgestelde belastinglasten, opgenomen in de winst- en verliesrekening	59.208.293	40.551.834
Minderheidsbelangen opgenomen in de winst- en verliesrekening van de groep	500	3.346
Afschrijvingen	17.097.248	21.549.015
Netto voorzieningen (terugboekingen)	4.055.454	638.705
Nettowinst (verlies) op de verkoop van beleggingen	-126.099	-2.469
Waardeverminderingen	19.011.059	2.071.158
Andere aanpassingen	171.540	-7.357.140
Kasstroom uit exploitatiewinsten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en verplichtingen	274.392.616	216.318.254
Wijzigingen in bedrijfsactiva (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)		
Wijzigingen in leningen en vorderingen	-1.335.636.727	-1.262.149.258
Wijzigingen in voor verkoop beschikbare activa	2.969.820.423	139.733.564
Wijzigingen in financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	17.900.517	96.763.953
Wijzigingen tot einde looptijd aangehouden activa	-861.578	-78.369.059
Wijzigingen in activa - derivaten, gebruikt voor hedging	142.495.598	-123.029.627
Wijzigingen in andere activa	273.558.607	-9.050.287
Wijzigingen in bedrijfsverplichtingen (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)		
Wijzigingen in deposito's van centrale banken	-1.209.113.889	0
Wijzigingen in deposito's van kredietinstellingen	30.004.800	333.158.119
Wijzigingen in deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	1.869.472.366	1.429.592.731
Wijzigingen in schuldbewijzen belichaamde schulden	-2.439.184.705	-753.703.278
Wijzigingen in financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-65.791.900	-50.355.478
Wijzigingen in verplichtingen - derivaten, gebruikt voor hedging	-203.755.731	195.425.364
Wijzigingen in andere verplichtingen	-77.396.341	58.533.190
Wijzigingen in werkkapitaal, netto	-28.488.560	-23.450.065
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	274.392.616	230.512.975
Terug(betaalde) winstbelastingen	-43.682.638	-47.612.088
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	202.221.418	159.450.821
Investeringsactiviteiten		
(Contante betalingen om materiële activa te verwerven)	-6.088.902	-15.487.915
Contante ontvangsten uit de verkoop van materiële activa	356.204	18.792.531
(Contante betalingen om immateriële activa te verwerven)	-16.517.637	-21.728.496
Contante ontvangsten uit de verkoop van immateriële activa	0	638.949
Wijzigingen met betrekking tot dochterondernemingen	0	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-22.250.335	-17.784.931
Financieringsactiviteiten		
(Betaalde dividenden)	-59.141.250	-60.831.000
Contante ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde verplichtingen	43.478.691	12.841.249
(Contante terugbetalingen van achtergestelde verplichtingen)	-60.673.436	-7.204.800
Contante ontvangsten als gevolg van een kapitaalsverhoging	59.141.250	60.831.000
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	-17.194.745	5.636.448
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	352.801.345	500.103.683

<i>Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten:</i>		
Contanten	22.155.779	28.932.421
Kastegoeden gevolmachtigde agenten	16.743.689	15.547.470
Zichtrekeningen bij centrale banken	494	194
Monetaire reservetegoeden	189.649.498	328.875.344
Zichtrekeningen bij andere financiële instellingen	124.251.885	104.897.370
Overige voorschotten	0	21.850.884
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	352.801.345	500.103.683
<i>Kasstromen uit de bedrijfsactiviteiten:</i>		
Ontvangen rentebaten	1.129.068.083	1.081.646.403
Ontvangen dividenden	0	0
Betaalde rentelasten	-643.993.859	-541.316.395
<i>Kasstromen uit de financieringsactiviteiten:</i>		
Betaalde rentelasten	-18.924.068	-18.393.572

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht wordt volgens de indirecte methode opgesteld.

Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten

De contanten, kastegoeden gevolmachtigde agenten en zichtrekeningen bij centrale banken zijn terug te vinden onder de balanspost 'geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken' (zie toelichting 11).

Het bedrag van 'leningen en vorderingen' is terug te vinden onder de balanspost 'leningen en vorderingen op kredietinstellingen' (zie toelichting 14.1). Het betreft hier termijnrekeningen bij andere financiële instellingen en de bijhorende pro rata interesten.

Kasstromen uit de bedrijfs- en financieringsactiviteiten

Bij toelichting 25 wordt meer informatie gegeven over de ontvangen en betaalde rente en bij toelichting 26 over de ontvangen dividenden.

Toelichtingen

1. Algemene informatie

Argenta Spaarbank nv, afgekort Aspa (hierna **de Vennootschap**) is opgericht in België naar Belgisch recht en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap die een openbaar beroep op het spaarwezen heeft gedaan. De Vennootschap werd opgericht voor een onbeperkte duur. De statutaire hoofdzetel van de Vennootschap is gelegen te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53.

De Vennootschap heeft het statuut van een Belgische kredietinstelling. De kernactiviteiten van de Vennootschap bestaan uit het aantrekken van gelden, het aanbieden van woonkredieten aan particulieren en het verlenen van betaalmiddelen.

Daarnaast worden ook rechten van deelneming van Argenta fondsen en rechten van deelneming van andere binnenlandse en buitenlandse instellingen voor collectieve belegging en gestructureerde obligaties ('*structured notes*') van derde partijen aangeboden.

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv (hierna **BVg**) is de beleidsholding van de Argenta Groep. Zijn operationele activiteiten omvatten Interne Audit, Compliance & Integriteit, Risk & validatie, Juridische zaken, Organisatie & Talent en Klachtenbeheer. Deze activiteiten zijn voor alle vennootschappen van de Argenta Groep centraal georganiseerd.

BVg heeft het statuut van een gemengde financiële holding in overeenstemming met artikel 49 bis, 5° van de Wet van 22 maart 1993 betreffende het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen. BVg consolideert en staat in voor de gemeenschappelijke aansturing van de verzekeringsactiviteiten van zijn dochtervennootschap Argenta Assuranties nv (hierna **Aras**), die het statuut heeft van een Belgische verzekeringsonderneming, en de bankactiviteiten van de Vennootschap.

De dochtervennootschappen van BVg, met name de Vennootschap en Aras hebben op hun beurt verscheidene dochtervennootschappen. Aras en zijn dochtervennootschappen worden hierna **de Verzekeringspool** genoemd.

De Vennootschap en haar dochtervennootschappen worden hierna **de Bankpool** genoemd. De Vennootschap consolideert de activiteiten van dochteronderneming Argentabank Luxembourg SA (hierna **ABL**) en Argenta Nederland (hierna **ARNE**), een Nederlandse vennootschap voor de uitgifte van obligatieleningen. Deze laatste vennootschap werd in december 2013 overgenomen van moedermaatschappij BVg.

De Bankpool concentreert zich voornamelijk op twee activiteiten: enerzijds het aantrekken van gelden in de *retail*markt onder de vorm van spaar- en termijnrekeningen, zichtrekeningen, kasbons en obligaties en het herplaatsen van deze gelden in hypothecaire leningen. Een tweede kernactiviteit anderzijds betreft het aanbieden van deelbewijzen van collectieve beleggingsinstellingen en gestructureerde obligaties (*structured notes*).

De Verzekeringspool, de Bankpool en BVg worden hierna gezamenlijk de Argenta Groep genoemd.

De dochterondernemingen van de Vennootschap

ARNE werd in het verleden gebruikt als entiteit om obligaties uit te geven. Op 24 juni 2014 is de laatste obligatie die ARNE had uitgegeven in 2006 op vervaldag gekomen. Momenteel is er dan ook geen activiteit meer in deze vennootschap.

ABL legt zich nog uitsluitend toe op haar activiteiten als fondsenbeheerder en administratief agent van Argenta fondsen. Sinds begin 2015 is het statuut van ABL omgezet van financiële instelling naar deze van fondsenbeheerder.

De bankactiviteiten van de Vennootschap in Nederland worden niet in een dochteronderneming, maar in een bijkantoor georganiseerd. Het distributiekanaal voor 'sparen' bestaat uit een succesvol direct internetkanaal 'Direct Sparen' en een beperkt aantal onafhankelijke adviseurs.

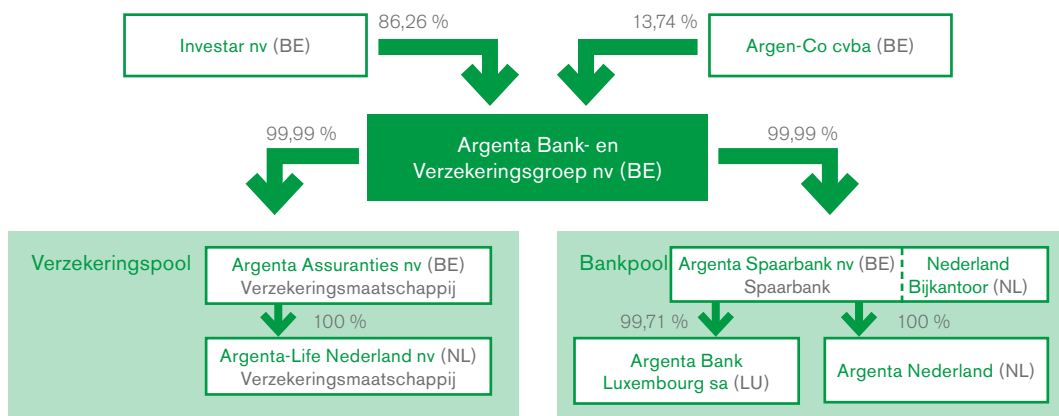
De implementatie van 'Direct Sparen' in combinatie met een aantrekkelijke rente, die mogelijk werd door het wegvallen van de commissies voor de verkoop van spaarproducten via onafhankelijke adviseurs, zorgde voor een verdere aangroei van nieuwe cliënten en spaargelden in het bijkantoor.

Het verkoopnetwerk voor hypotheekleningen werd in het bijkantoor verder geoptimaliseerd. Een aantal van de tussenpersonen maken deel uit van grotere en in de Nederlandse markt toonaangevende franchiseketens. Door de franchiseformule en de kenmerken van exclusiviteit vertonen deze ketens veel gelijkenissen met de distributieorganisatie in België.

In 2007 en 2008 werden twee effectiveringstransacties uitgevoerd waarbij Nederlandse hypothecaire leningen met een *Nationale Hypotheek Garantie* (hierna **NHG**) werden verkocht aan een *Special Purpose Vehicle* (hierna **SPV**) genaamd *Green Apple* (hierna **de SPV Green Apple**). De transactie van 2008 kwam op 23 januari 2014 op eindvervaldag. Bij de transactie van 2007, waarvan de Vennootschap intussen alle notes in eigen portefeuille heeft, werd de call nog niet uitgeoefend in 2014.

Alhoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, heeft het management geoordeeld dat de SPV Green Apple moet geconsolideerd worden, waardoor de overgedragen leningen op de balans van de Bankpool behouden blijven.

Onderstaande voorstelling geeft een schematisch overzicht van de globale structuur van de Argenta Groep en de operationele Bankpool en Verzekeringsspool. De entiteit ALL (dochter van de verzekeraar) werd omwille van de lopende vrijwillige liquidatie alvast niet meer opgenomen.

In de geconsolideerde bankpool worden conform de IFRS-normen onderstaande entiteiten opgenomen.

	deelnemings- verhouding	31/12/2013	31/12/2014
Argenta Spaarbank nv	-	consoliderende entiteit	consoliderende entiteit
Argentabank Luxembourg SA (ABL)	99,71 %	volledige consolidatie	volledige consolidatie
Argenta Nederland (ARNE)	100 %	-	volledige consolidatie
Green Apple bv (SPV)	0 %	volledige consolidatie	volledige consolidatie

Toelichting inzake het aantal personeelsleden

In het boekjaar 2014 bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden 495,44 bij de volledige Bankpool (509,75 in 2013). Er waren gemiddeld 478,78 bedienden (487,25 in 2013) en 16,66 directiepersoneel (22,50 in 2013).

Bovenstaande cijfers betreffende het gemiddeld aantal personeelsleden geven een enigszins vertekend beeld doordat er op groepsniveau een kostendeling bestaat. De weergegeven aantallen personeelsleden omvatten diegenen die effectief op de loonlijst staan van de betrokken vennootschappen.

Een uitsplitsing van de personeelskosten van het boekjaar staat bij toelichting 33.

Ontwikkeling van de Vennootschap in 2014

In een context van heel lage inflatie en rentetarieven, trage economische groei en een toenemende regelgevende druk kan de Vennootschap blijvend schitterende resultaten voorleggen.

Het geconsolideerd resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar bedroeg immers 173.058.525 euro per 31 december 2014 ten opzichte van 174.974.622 euro per einde 2013.

De balans groeide gezond verder. Bij de toename van de aangetrokken gelden blijft de portefeuille kasbons en termijnrekeningen afnemen ten voordele van de spaarrekeningen, die in België en Nederland met meer dan één miljard euro toenamen. Deze overgang blijft het gevolg van de heel lage rentestanden, zoals de voorbije jaren ook al werd vastgesteld.

De portefeuille hypotheke kende een sterke stijging door de hoge productie. Bovendien bleef hij van heel goede kwaliteit.

De beleggingen in voor verkoop beschikbare activa en de 'tot einde looptijd aangehouden activa' kende een beperkte terugval. De Vennootschap streeft hierbij een voorzichtig beleggingsbeleid na en de laatste jaren richt zij zich ook op leningen aan lokale overheden en projecten.

De pijler Beleggen wordt gepromoot om het inkomen en het aanbod voor de cliënten te diversifiëren. Door positieve signalen op de beurs stijgt de interesse van de cliënten voor deze producten.

De winst van de bank is na het uitstekende resultaat van vorig jaar stevig gebleven. Door de toevoeging van de winst van het boekjaar aan de reserves blijft ook het eigen vermogen groeien. De Vennootschap voldoet hierbij ruimschoots aan alle reglementaire ratio's.

2. Grondslagen voor financiële verslaggeving

Door het Koninklijk Besluit van 5 december 2004 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 september op de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen (hierna het **Koninklijk Besluit van 5 december 2004**) werd de verplichting ingevoerd voor kredietinstellingen om hun geconsolideerde jaarrekeningen op te stellen in overeenstemming met de IFRS met ingang van 1 januari 2006.

Algemeen

In overeenstemming met de bepalingen van het Koninklijk Besluit is de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap opgesteld in overeenstemming met IFRS – met inbegrip van de *International Accounting Standards (IAS)* en Interpretaties – per 31 december 2014 zoals aanvaard door de Europese Unie.

Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek vermeld worden in deze jaarrekening, stemmen overeen met de IFRS zoals aanvaard door de Europese Unie.

Cruciale beoordelingen en belangrijke bronnen van schattingsonzekerheden

De opstelling van jaarrekeningen op basis van de IFRS vereist een aantal schattingen. Verder werd het management van de Vennootschap gevraagd om zijn oordeel te geven tijdens het toepassingsproces van deze verslaggevinggrondslagen. Werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen en beoordelingen.

Schattingen vinden vooral plaats in de volgende gebieden:

- schatting van de realiseerbare waarde bij bijzondere waardeverminderingen;
- bepaling van de reële waarde van niet-genoteerde financiële instrumenten;
- bepaling van de verwachte gebruiksduur van materiële en immateriële activa;
- schatting van de bestaande verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden bij de opname van voorzieningen.

Beoordelingen vinden vooral plaats in de volgende gebieden:

- classificatie van financiële instrumenten;
- level hiërarchie toewijzing van financiële instrumenten;
- bestaan van actieve markten voor financiële instrumenten;
- bestaan van *loss events* en *impairment triggers*;
- bestaan van verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen uit het verleden (voorzieningen);
- bestaan van zeggenschap over vennootschappen.

Het management heeft onder meer geoordeeld dat de SPV Green Apple geconsolideerd moet worden en dat de overgedragen leningen dus op de balans van de Groep behouden blijven.

2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving gebruikt bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening 2014, zijn consistent met de grondslagen die werden toegepast per 31 december 2013.

De volgende standaarden en interpretaties werden van toepassing tijdens het afgelopen boekjaar 2014:

- IFRS 10 *Geconsolideerde jaarrekening* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IFRS 12 *Informatieverschaffing over belangen in andere entiteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- IAS 27 *Enkelvoudige jaarrekening* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)

- IAS 28 *Investeringsentiteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 27 *Geconsolideerde jaarrekening en informatieverschaffing – Investeringsentiteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IAS 32 *Financiële instrumenten: presentatie – Saldering van financiële activa en verplichtingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IAS 36 – *Bijzondere waardevermindering van activa – Informatieverschaffing over de realiseerbare waarde van niet-financiële activa* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)
- Aanpassing van IAS 39 – *Financiële instrumenten – Novatie van derivaten en voortzetting van hedge accounting* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2014)

De toepassing van deze nieuwe bepalingen had geen belangrijke weerslag op het resultaat en het eigen vermogen van de Vennootschap, noch op de voorstelling van de jaarrekening.

Standaarden en interpretaties gepubliceerd, maar nog niet van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2014:

- IFRS 9 *Financiële Instrumenten en de daaropvolgende aanpassingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 14 – *Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRS 15 – *Opbrengsten uit contracten met klanten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Verbeteringen aan IFRS (2010-2012) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015)
- Verbeteringen aan IFRS (2011-2013) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2015)
- Verbeteringen aan IFRS (2012-2014) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 juli 2014, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 – *Investeringsentiteiten: Toepassing van de consolidatievrijstelling* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 *Verkoop of inbreng van activa tussen investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 11 – *Gezamenlijke overeenkomsten – Verwerking van overnames van deelnemingen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 1 – *Presentatie van jaarrekeningen – Initiatief rond informatieverschaffing* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 38 – *Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethodes* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 41 – *Materiële vaste activa en biologische activa – Dragende planten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IAS 19 *Personeelsbeloningen – Werknemersbijdragen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015)
- Aanpassing van IAS 27 *Enkelvoudige jaarrekening – Equity methode* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- IFRIC 21 – *Heffingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 17 juni 2014)

De Vennootschap zal alle hiervoor vermelde normen, wijzigingen van normen en interpretaties toepassen vanaf hun inwerkingtreding en verwacht, met uitzondering van IFRS 9, geen belangrijke impact.

IFRS 9 legt onder meer nieuwe verplichtingen op voor de indeling en de waardering van financiële instrumenten en het aanleggen van waardeverminderingen. Met betrekking tot de datum van toepassing van deze standaard bij de Vennootschap is er nog geen beslissing genomen. Daarnaast moet worden opgemerkt dat de IFRS 9-wijzigingen nog niet goedgekeurd zijn door de Europese Unie.

2.2. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels

Consolidatieprincipes

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de jaarrekeningen van de Vennootschap en haar dochtervennootschappen (hierna de **Dochtervennootschappen**) begrepen. Dochtervennootschappen zijn die vennootschappen waarin de Vennootschap, direct of indirect, het financiële en operationele beleid kan sturen met de bedoeling om voordelen uit deze activiteiten te verwerven (hierna omschreven als **Zeggenschap**).

Dochtervennootschappen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap aan de Vennootschap wordt overgedragen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die Zeggenschap.

De Dochtervennootschappen worden geconsolideerd via de methode van integrale consolidatie.

Deze methode houdt in dat de aandelen van de Dochtervennootschap, in het bezit van de Vennootschap, in de balans van de Vennootschap worden vervangen door de activa en de passiva van deze Dochtervennootschap.

Intercompanytransacties, saldi en resultaten uit transacties tussen vennootschappen van de Argenta Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa en resultaten van de geconsolideerde Dochtervennootschappen worden in de balans en de winst- en verliesrekening afzonderlijk weergegeven.

Deze minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de netto activa op de datum van verwerving. Na de datum van verwerving omvatten zij het op de datum van verwerving berekende bedrag en het minderheidsaandeel in de eigenvermogensmutaties sinds de datum van verwerving.

Vooraleer over te gaan tot de consolidatie van de individuele jaarrekeningen, werden de regels betreffende de waardering van de activa- en passivabestanddelen geharmoniseerd in functie van de waarderingsregels die gelden voor de Vennootschap.

Vermits alle vennootschappen die in de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap zijn opgenomen het boekjaar afsluiten op 31 december van ieder kalenderjaar, wordt 31 december van ieder kalenderjaar ook als afsluitingsdatum voor de consolidatie genomen.

Operationele segmenten

Operationele segmenten worden geïdentificeerd op basis van bestaande rapporteringen. Deze segmentering sluit hierbij aan op de interne rapportering en de in het verleden gehanteerde segmentering.

Vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is uitgedrukt in euro, de functionele munt van alle entiteiten van de Argenta Groep. Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers op de datum van de transactie.

Op balansdatum worden uitstaande saldi weergegeven in vreemde valuta, omgerekend tegen de slotkoers voor monetaire posten.

De niet-monetaire posten, die tegen historische kostprijs worden weergegeven, worden omgerekend op basis van de historische wisselkoers op transactiedatum.

Niet-monetaire posten, die tegen reële waarde worden weergegeven, worden omgerekend op basis van de wisselkoers op de datum waarop de reële waarde werd bepaald.

Transactiedatum en afwikkelingsdatum

Een financieel actief of financieel passief wordt in de balans opgenomen op het moment dat een contract voor het instrument afgesloten wordt.

Aan- en verkopen van alle financiële activa die volgens standaard marktconventies worden afgewikkeld (contantverrichtingen), worden bij de Vennootschap in de balans verwerkt op de afwikkelingsdatum.

Saldering

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans opgenomen wanneer (a) er een in rechte afdwingbaar recht is om de opgenomen bedragen te salderen en (b) er het voornemen is om de verplichting op netto basis af te wikkelen of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

Activa worden opgenomen na aftrek van (in voorkomende gevallen) bijzondere waardeverminderingen.

Financiële activa en verplichtingen

Alle financiële activa en verplichtingen – inclusief afgeleide financiële instrumenten – worden opgenomen volgens de in IFRS voorziene classificaties. Elke classificatie heeft hierbij een eigen specifieke waardering.

Voor financiële activa is de volgende classificatie aanwezig: (a) leningen en vorderingen, (b) tot einde looptijd aangehouden activa, (c) financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, en (d) financiële activa beschikbaar voor verkoop.

(a) Leningen en vorderingen: alle niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalbare betalingen die niet genoteerd zijn in een actieve markt.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en daarna gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Zo nodig worden bijzondere waardeverminderingen aangelegd.

(b) Tot einde looptijd aangehouden activa: alle niet-afgeleide financiële activa met een vaste eindvervaldag en vaste of bepaalbare betalingen waarvan de Vennootschap zich stellig voorneemt en in staat is deze aan te houden tot het einde van de looptijd.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en daarna tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Zo nodig worden bijzondere waardeverminderingen aangelegd.

(c) Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening omvatten:

- financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet als effectieve afdekkingsinstrumenten werden aangeduid;

- financiële activa die vanaf verwerving of eerste toepassing van IFRS werden aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (exclusief transactiekosten) en daarna tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Alle derivaten met een positieve reële waarde worden bij de Vennootschap beschouwd als activa gehouden voor handelsdoeleinden, tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkinginstrumenten.

- (d) Financiële activa beschikbaar voor verkoop: alle niet-afgeleide financiële activa die niet worden geclassificeerd als (a) leningen en vorderingen (b) tot einde looptijd aangehouden activa, of (c) financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Deze activa worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet. In dat geval worden de cumulatieve herwaarderingsresultaten overgeboekt van het eigen vermogen naar het resultaat van het boekjaar.

Voor de beleggingen in andere dan eigenvermogensinstrumenten wordt het verschil tussen de verwervingsprijs (inclusief transactiekosten) en de terugbetalingwaarde op basis van de effectieve rentemethode *pro rata* temporis over de resterende looptijd van de effecten in resultaat genomen als bestanddeel van de renteopbrengst van deze effecten.

De schommelingen van de reële waarde van deze effecten, die op een aparte lijn van het eigen vermogen worden opgenomen, worden gerealiseerd door de wijziging te berekenen tussen (a) hun verwervingsprijs (inclusief transactiekosten), vermeerderd of verminderd met het gedeelte van het bovenvermelde verschil dat in resultaat wordt genomen en (b) de reële waarde.

Voor financiële verplichtingen is de volgende classificatie aanwezig, namelijk (a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (b) overige financiële verplichtingen.

Deze IFRS-indeling bepaalt de waardering en de opname van de resultaten als volgt:

- (a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening omvatten:

- financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet als effectieve afdekkinginstrumenten werden aangeduid;
- financiële verplichtingen die vanaf verwerving of eerste toepassing van IFRS werden beschouwd als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (exclusief transactiekosten) en daarna gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Alle derivaten met een negatieve reële waarde worden bij de Vennootschap beschouwd als verplichtingen gehouden voor handelsdoeleinden, tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkinginstrumenten.

- (b) Overige financiële verplichtingen: dit zijn alle andere niet-afgeleide financiële verplichtingen die niet onder de vorige categorie vielen.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en daarna gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Baten en lasten voortvloeiend uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en van vastrentende effecten geclassificeerd in 'voor verkoop beschikbare financiële activa' worden verantwoord in de resultatenrekening op basis van de effectieve rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de geschatte toekomstige kasstromen (met inbegrip van betaalde en ontvangen provisies en vergoedingen die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet, en ook transactiekosten en alle overige premies en kortingen) tijdens de verwachte looptijd van het schuldinstrument of, indien meer geschikt, over een kortere looptijd, nauwkeurig verdisconteert om tot de netto boekwaarde van het actief of de verplichting op de balans te komen.

De methode gebruikt om dienstgerelateerde commissiebatens en -lasten te verantwoorden, hangt af van de aard van de dienst. Commissies die behandeld worden als een bijkomend onderdeel van de rente worden opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord onder de netto rentebaten. Betaalde en ontvangen commissies waarvan de onderliggende transactie wordt voltooid, worden verantwoord bij de commissiebatens en -lasten.

Geldmiddelen en kasequivalenten

De 'geldmiddelen en kasequivalenten', zoals gebruikt bij het kasstroomoverzicht, omvatten liquide middelen, vrij beschikbare tegoeden bij centrale banken en andere niet-afgeleide financiële activa met een looptijd korter dan of gelijk aan drie maanden vanaf de datum van verwerving.

Materiële activa

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa worden opgenomen tegen kostprijs (zijnde de aanschaffingswaarde inclusief direct toewijsbare kosten van aanschaffing), verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingspercentages zijn bepaald op basis van de verwachte economische levensduur en worden toegepast zodra de activa gebruiksklaar zijn.

Bij verkoop van materiële vaste activa worden gerealiseerde winsten of verliezen onmiddellijk in het resultaat van het boekjaar opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is vastgoed dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardeverhoging of beide te realiseren. De waarderingsregels van materiële vaste activa worden ook toegepast voor de vastgoedbeleggingen (toepassing kostprijsmodel).

Specifieke waarderingsregels

Terreinen en gebouwen

De aankoopprijs en aankoopkosten van gronden worden niet afgeschreven, noch bij een onbebouwd, noch bij een bebouwd perceel.

Bij de aankoop van een bebouwd onroerend goed wordt de waarde van de grond en van het gebouw bepaald en worden de transactiekosten proportioneel verdeeld over de grond en het gebouw.

De gebouwwaarde wordt afgeschreven over de geschatte gebruiksduur van de gebouwen, d.w.z. *naar rato* van 3 % per jaar op *pro rata* basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verbouwkosten worden aan 10 % per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van de inrichting van gehuurde gebouwen worden afgeschreven over de duur van het huurcontract.

IT-materiaal

De aankoopprijs en aankoopkosten van hardware worden aan 33,33 % per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

Ander materiaal (met inbegrip van rollend materiaal)

De aankoopprijs en aankoopkosten van meubilair en materiaal worden aan 10 % per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van rollend materiaal worden aan 25 % per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

Goodwill en immateriële activa

Goodwill

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Het wordt opgenomen als een immaterieel vast actief en gewaardeerd tegen kostprijs min eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen.

Immateriële activa

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm. Het wordt opgenomen tegen kostprijs als het toekomstige economische voordelen zal opleveren en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Verworven software wordt – als de voorwaarden tot activering zijn vervuld aan aanschaffingswaarde – opgenomen onder de immateriële activa. De aankoopprijs en aankoopkosten worden, vanaf het moment dat de software beschikbaar is voor gebruik, lineair afgeschreven.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software worden aan 20 % per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

Andere immateriële activa worden aan 10 % per jaar afgeschreven.

Bijzondere waardeverminderingen

De Vennootschap onderzoekt al zijn activa op elke balansdatum op indicatoren die aanleiding kunnen geven tot een bijzondere waardevermindering.

De boekwaarde van activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, wordt verlaagd tot hun geschatte realiseerbare waarde en het bedrag van de wijziging van de lopende verslagperiode wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Als in een volgende periode het bedrag van de bijzondere waardeverminderingen op activa andere dan goodwill of voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten als gevolg van een gebeurtenis die zich voordoet na de waardevermindering daalt, wordt het bedrag tegengeboekt via de winst- en verliesrekening.

Financiële activa

Voor een actief (of voor een groep van financiële activa) zal een op individuele basis bepaalde bijzondere waardevermindering worden aangelegd wanneer er (1) objectieve aanwijzingen zijn als gevolg van een of meer gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld na de eerste opname van het actief en (2) deze tot verlies leidende gebeurtenis(sen) een effect heeft (hebben) op de geschatte toekomstige kasstromen uit het financiële actief dat betrouwbaar kan worden geschat.

Afhankelijk van het soort financieel actief kan de realiseerbare waarde als volgt worden geschat:

- de reële waarde door middel van een waarneembare marktprijs;
- de contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief, of;
- op basis van de reële waarde van verkregen zekerheden.

Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten

Een aanzienlijke of langdurige daling van de reële waarde van een belegging in een eigen-vermogensinstrument beneden de kostprijs vormt een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering.

Deze situatie zal elke keer individueel worden beoordeeld, maar als er geen bijkomende beoordelingselementen aanwezig zijn, beschouwt de Vennootschap een onafgebroken duur van 24 maanden als langdurig en een daling van minstens 30 % als aanzienlijk.

Als aan een van de criteria is voldaan, zal er overgegaan worden tot een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de betrokken positie om te oordelen of er een duurzame waardevermindering aanwezig is.

In de winst- en verliesrekening opgenomen bijzondere waardeverminderingverliezen op een belegging in een eigenvermogensinstrument dat wordt geclassificeerd als beschikbaar voor verkoop, kunnen niet via de winst- en verliesrekening worden teruggenomen.

Beleggingen in andere dan eigenvermogensinstrumenten

Er worden bijzondere waardeverminderingen toegepast in geval van duurzame minderwaarde of waardeverlies die te wijten zijn aan financiële moeilijkheden van de debiteur.

De activa krijgen hierbij de status 'default' als de achterstand (in rente en / of kapitaal) 90 dagen bedraagt of de terugbetaling onwaarschijnlijk is.

Objectieve indicatoren die de Vennootschap gebruikt om het aanleggen van een voorziening af te wegen omvatten onder meer significante financiële moeilijkheden van de emittent / debiteur; achterstallige betalingen de waarschijnlijkheid dat de emittent / debiteur een faillissement of financiële herstructurering boven het hoofd hangt, heronderhandeling van de voorwaarden van het actief door financiële moeilijkheden van de emittent / debiteur inclusief eventuele toegevingen, het verdwijnen van een actieve markt voor een financieel actief als gevolg van financiële moeilijkheden, wijziging van de kredietrating en waarneembare data die de toekomstige cashflows van een financieel actief negatief zullen beïnvloeden.

Bij evolutie naar de status default zal geval per geval beoordeeld worden of een waardevermindering moet worden aangelegd. Een waardevermindering zal overwogen worden als uit de objectieve gegevens blijkt dat een of meer gebeurtenissen waarschijnlijk de toekomstige cashflows van een financieel actief negatief zullen beïnvloeden.

Hierbij houdt men naast bovenstaande indicatoren onder andere ook rekening met andere marktinformatie over de liquiditeit en solvabiliteit van de emittent / debiteur en trends voor gelijkaardige financiële activa; en lokale economische trends en voorwaarden.

- Voor verkoop beschikbare financiële activa

Als een daling van de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar financieel actief direct in het eigen vermogen is opgenomen en er objectieve aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt het cumulatieve verlies dat direct in het eigen vermogen was opgenomen, overgeboekt van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening, ondanks het feit dat het financieel actief niet van de balans is verwijderd.

Het bedrag van het cumulatieve verlies dat van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening wordt overgeboekt, is gelijk aan het verschil tussen de verwervingsprijs (na aftrek van eventuele aflossingen op de hoofdsom en amortisatie) en de actuele reële waarde, verminderd met eventuele eerder in de winst- en verliesrekening opgenomen waardeverminderingverliezen op dat actief.

Als de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar schuldbewijs in een volgende periode stijgt en de stijging objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies in de winst- en verliesrekening, moet het bijzondere waardeverminderingverlies worden teruggenomen, waarbij het bedrag van de terugname in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

- Leningen en vorderingen – individuele waardeverminderingen

Specifieke waarderingsregels voor hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling

De status default wordt toegekend wanneer ofwel de betaalachterstand groter is dan de som van drie mensualiteiten of, bij een andere terugbetalingsfrequentie, vanaf wanneer er betalingsachterstand is van meer dan 3 maanden, zowel in kapitaal als in interest. Dit geldt ook voor een nog openstaande vordering op eindvervaldag groter dan 25 euro ofwel als op basis van indicatoren blijkt dat de vordering mogelijk geheel of gedeeltelijk oninbaar is (*unlikely to pay*).

De lijst van de hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling met status default wordt maandelijks opgemaakt.

Voor alle hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling met status default wordt de noodzakelijke informatie voor waardering verzameld. Het nog openstaande gedeelte wordt verminderd met de gedwongen verkoopwaarde van het hypotheekpand bij hypotheekleningen en / of de gedwongen verkoopwaarde van roerende goederen, onder andere in pand gegeven effecten, rekeningen, levensverzekeringen (Tak 23) en fondsen.

Voor de in Nederland verstrekte hypotheekleningen wordt bij de berekening van de waardering het volgende in rekening gebracht: de gedwongen verkoopwaarde van het hypotheekpand; de afkoopwaarde van de levensverzekering; de waarde van de beleggersrekening; de totale waarde per einde maand van het bouwdepot; de totale waarde per einde maand van het spaardepot.

Als een in Nederland verstrekte hypotheeklening is afgesloten met een NHG, houdt men bij de berekening van de waardering van deze lening rekening met de annuïtaire daling van de NHG. Als de waardering zoals hierboven beschreven leidt tot een resterende schuld, zal een bijzondere waardevermindering worden geboekt ten bedrage van de resterende schuld.

Als de in Nederland verstrekte hypotheeklening NHG geniet, zal de waardevermindering maximum het bedrag van de annuïtaire daling van de garantiebedragen.

Alle hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen en leningen op afbetaling met status default worden elke maand volledig automatisch gewaardeerd. Dit kan aanleiding geven tot een waardecorrectie in min of in meer.

Alle ten laste gelegde interesten, boetes en kosten worden in het resultaat opgenomen, aangezien de individuele waardecorrectie hier rekening mee houdt.

Als vastgesteld wordt dat de hypotheeklening, het investeringskrediet of de verkoop of lening op afbetaling oninbaar is, wordt de bijzondere waardevermindering besteed.

Een lening is oninbaar als aan de volgende voorwaarden is voldaan: (a) alle mogelijke procedures werden gevoerd en / of de procedurekosten die moeten gemaakt worden wegen niet op tegen de eventuele baten die kunnen gerecupereerd worden, alle waarborgen werden uitgewonnen en / of de procedurekosten tot uitwinning van de waarborg is in disproportie tot de mogelijke baten; (b) op basis van de beschikbare gegevens zijn er geen verhaalmogelijkheden meer ten opzichte van de kredietnemers en wordt geen grotere recuperatie meer verwacht in de toekomst; (c) na uitwinning van de waarborgen, garanderen de inkomende betalingen (zowel betalingsregelingen en / of stortingen uit loonoverdracht of andere beslagen) geen volledige terugbetaling van de schuldvordering op korte termijn (< 1 jaar).

Bovenstaande regels moeten niet cumulatief voldaan zijn, maar kunnen elk op zich een motivatie zijn om de lening als oninbaar te beschouwen.

Specifieke waarderingsregels voor niet-hypothecaire kredietopeningen en debetstanden op giro, gouden, internet en makelaarsrekeningen.

Niet-hypothecaire kredietopeningen en debetstanden op rekeningen in default zijn ofwel vorderingen waar er een ononderbroken overschrijding is gedurende drie maanden ofwel vorderingen waarvan op basis van indicatoren blijkt dat de vordering mogelijk geheel of gedeeltelijk oninbaar is (*unlikely to pay*).

De indicatoren die aanleiding kan geven tot een status default zijn dezelfde als bij de hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen op afbetaling en leningen op afbetaling.

De bepalingen met betrekking tot de waardering, het aanleggen van bijzondere waardeverminderingen, de periodiciteit, opname in winst- en verliesrekening van interesten, boeten en kosten, en de besteding zijn dezelfde als bij de hypotheekleningen, investeringskredieten, verkopen op afbetaling en leningen op afbetaling.

- Leningen en vorderingen – collectieve waardeverminderingen

Naast de individuele bijzondere waardeverminderingen worden er ook collectieve op portefeuillebasis gebaseerde waardeverminderingen in de vorm van een IBNR-voorziening (*incurred but not reported*) aangelegd.

Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de hypothecaire vorderingen zonder default status en waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis (*performing loans*).

Deze collectieve beoordeling van bijzondere waardeverminderingen bevat de toepassing van een *loss confirmation period*.

Deze *loss confirmation period* staat voor een tijdsinterval (in maanden uitgedrukt) tussen het moment dat de gebeurtenis die de oorzaak is van de bijzondere waardevermindering zich voorgedaan heeft (i.e. een loss event) en het moment dat deze geïdentificeerd wordt in de kredietrisicosystemen van de entiteit.

De toepassing van de *loss confirmation period* zorgt er zo voor dat bijzondere waardeverminderingen die zich al wel hebben voorgedaan maar nog niet als dusdanig zijn geïdentificeerd, ook worden meegenomen in de aangelegde waardeverminderingen.

De *loss confirmation period* wordt permanent geëvalueerd en kan gewijzigd worden in functie van marktevoluties (onder meer huizenprijzen, transacties, fiscaliteit), portfoliokarakteristieken en macro-economische indicatoren (onder meer werkloosheid, BNP-groei, schuldgraad, echtscheidingen).

De IBNR wordt berekend en aangelegd voor alle *retail*kredietportefeuilles op basis van aangepaste IRB-modellen die gebruikt worden voor het bepalen van de minimale prudentiële kapitaalvereisten. Deze aanpassingen betreffen essentieel de introductie van de vermelde *loss confirmation period* en een conjuncturele aanpassing die rekening houdt met de actuele verliezen op de portefeuille in plaats van de gemiddelde historische verliezen. De *loss confirmation period* bedraagt hierbij minimaal 3 maanden voor de verschillende risicoklassen.

Naast de IBNR-voorziening wordt er tenslotte ook een waardevermindering voor collectief beoordeelde financiële activa aangelegd. Deze op portefeuillebasis aangelegde waardevermindering wordt alleen aangelegd voor een MBS-portefeuille die onder de leningen en vorderingen geïdentificeerd zijn.

Overige activa

Voor niet-financiële activa wordt de realiseerbare waarde bepaald als de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde.

De reële waarde verminderd met verkoopkosten is het bedrag dat kan worden verkregen door de verkoop van een actief in een marktconforme (*at arm's length*) transactie tussen bewuste, bereidwillige partijen, na aftrek van verkoopkosten.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen waarvan verwacht wordt dat ze zal voortvloeien uit het voortgezette gebruik van een actief en uit zijn vervreemding aan het einde van zijn gebruiksduur.

Jaarlijkse impairment test goodwill

Goodwill wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen. Die worden aangelegd als de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe de goodwill behoort, hoger is dan zijn realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill kunnen niet worden teruggenomen.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten zoals swaps, termijncontracten en opties. Een dergelijk financieel instrument heeft een waarde die wijzigt als gevolg van veranderingen in onderliggende variabelen, vergt weinig of geen netto aanvangsinvestering en wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld. Zij worden geïdentificeerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden, tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkingsderivaten.

De Vennootschap maakt gebruik van afdekkingstransacties (effectieve afdekkingsderivaten) als aan alle daartoe vereiste voorwaarden is voldaan (volgens de vereisten van afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU).

Die voorwaarden zijn: de aanwezigheid van formele documentatie van de afdekkingsrelatie aan het begin van de afdekking; de verwachting dat de afdekking effectief zal zijn; de mogelijkheid om de afdekkingseffectiviteit op betrouwbare manier te meten; en de continue meting tijdens de gerapporteerde periode waarin de afdekking als effectief kan worden bestempeld.

Bij **reëlewaardeafdekkingen** worden de derivaten ter afdekking van het risico gewaardeerd tegen reële waarde en worden de afgedekte posities aangepast voor de wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte waarbij al deze schommelingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. De geprojecteerde rente van renteswaps wordt opgenomen in de renteopbrengsten of rentekosten van de afgedekte posities. De administratieve verwerking als afdekkingstransactie wordt gestopt als niet meer voldaan is aan de voorwaarden voor afdekkingstransacties of als het afdekkingsinstrument vervalt of wordt verkocht.

In dat geval wordt het herwaarderingsresultaat van de afgedekte positie (in het geval van vastrentende financiële instrumenten) in het resultaat van het boekjaar opgenomen tot eindvervaldag op basis van de effectieve rentevoet of bij realisatie van de afgedekte positie.

Reëlewaardeafdekkingstransacties **ter afdekking van het renterisico van een portefeuille** past de Vennootschap toe om het renterisico van een portefeuille leningen af te dekken met renteswaps. De renteswaps worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de schommelingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. De wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte bedrag worden als een aparte post bij de activa opgenomen in de balans.

De Vennootschap past de carve-outversie van IAS 39 toe, zodat er geen ineffectiviteit ontstaat als gevolg van vervroegde terugbetalingen die afwijken van de verwachtingen, zolang er sprake is van een onderhedging. In geval van een niet-effectieve afdekking zal de cumulatieve reëlewaardeschommeling van het afgedekte bedrag worden geamortiseerd in de winst- en verliesrekening, en wel over de resterende levensduur van de afgedekte activa, of onmiddellijk worden weggeboekt uit de balans als de ineffectiviteit is ontstaan als gevolg van het feit dat de betreffende leningen niet langer worden erkend.

Bij **kasstroomafdekkingen** worden de derivaten ter afdekking van de risico's gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de schommelingen van de reële waarde toe te wijzen aan het effectieve deel van de afdekking worden opgenomen in een aparte post van het eigen vermogen. De geprojecteerde rente van renteswaps wordt opgenomen in de rente-opbrengsten of rentekosten van de afgedekte posities. Het niet-effectieve deel van de afdekking wordt opgenomen in het resultaat van het boekjaar. De afdekkingstransactie wordt gestopt als niet meer voldaan is aan de voorwaarden voor afdekkingstransacties. In dat geval worden de derivaten beschouwd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden en als zodanig gewaardeerd.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden op de balans opgenomen tegen reële waarde op de transactiedatum. Nadien worden ze gewaardeerd tegen reële waarde waarbij de schommelingen van de reële waarde in het resultaat van het boekjaar worden opgenomen.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden met een positieve reële waarde komen op de actiefzijde van de balans, diegene met een negatieve reële waarde op de verplichtingenzijde.

In contracten besloten derivaten

Financiële activa of verplichtingen of andere contracten kunnen in een contract besloten (*embedded*) derivaten bevatten. Dergelijke contracten worden 'hybride instrumenten' genoemd.

Als het basiscontract (1) niet wordt opgenomen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (2) de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat niet nauw aansluiten bij die van het basiscontract, moet het in een contract besloten derivaat worden afgezonderd van het basiscontract en gewaardeerd tegen reële waarde als een op zichzelf staand derivaat.

Reële waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Het basiscontract wordt opgenomen en gewaardeerd door toepassing van de regels van de betreffende categorie van het instrument.

Als (1) het basiscontract wordt opgenomen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening of als (2) de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat nauw aansluiten bij die van het basiscontract, wordt het in een contract besloten derivaat niet afgezonderd en wordt het hybride instrument gewaardeerd als één enkel instrument.

Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde of *fair value* is de prijs die ontvangen / betaald zou worden bij het verkopen van een actief of het transfereren van een verplichting in een ordelijke transactie tussen marktparticipanten op de rapporteringsdatum.

De Vennootschap gebruikt de volgende volgorde voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten: eerst genoteerde prijzen in een actieve markt, daarna het gebruik van waarderingstechnieken.

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Als er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken.

Deze waarderingstechnieken maken zoveel als mogelijk gebruik van marktinformatie, maar worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals risicomarges en inschattingen van toekomstige kasstromen.

De reële waarde van in het bijzonder de leningen en vorderingen wordt bekomen via de techniek van de contantewaardeberekening, waarbij de toekomstige kasstromen worden verdisconteerd aan de 'swapcurve' plus een *spread*, die stelselmatig wordt herbekeken.

In het zeldzame geval waar het niet mogelijk is om de reële waarde van een niet-genoteerd eigenvermogensinstrument betrouwbaar te bepalen, wordt het tegen kostprijs opgenomen.

Bij eerste opname is de reële waarde van een financieel instrument de transactieprijs, tenzij de reële waarde blijkt uit waarneembare recente markttransacties van hetzelfde instrument, of wordt ze gebaseerd op waarderingstechnieken waarvan de variabelen alleen uit gegevens bestaan afkomstig uit waarneembare markten.

Leaseovereenkomsten

De Vennootschap sluit enkel operationele leaseovereenkomsten af voor de huur van materieel en gebouwen. Betalingen als gevolg van dergelijke leasetransacties worden op een lineaire basis in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Terugkoopovereenkomsten

Effecten die onder een terugkoopovereenkomst (*repo*) vallen, blijven in de balans opgenomen. De schuld die voortvloeit uit de verplichting tot terugkoop van de activa is begrepen in schulden aan banken of schulden aan cliënten, afhankelijk van de tegenpartij.

Effectisering

De effectisering kunnen de vorm aannemen van een verkoop van de betrokken activa naar met een speciaal doel opgerichte entiteiten (SPVs) of een overdracht van het kredietrisico door middel van kredietderivaten. Een SPV geeft effectentranches uit ten behoeve van de financiering van de aankoop van de activa.

De in een effectisering begrepen financiële activa worden (volledig of gedeeltelijk) niet langer verantwoord wanneer de Vennootschap nagenoeg alle risico's en opbrengsten van de activa (of delen ervan) overdraagt.

Personeelsbeloningen

Pensioenverplichtingen

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen.

De bijdragen van de Vennootschap aan toegezegde bijdrageregelingen voor pensioenen worden in de winst- en verliesrekening als last opgenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsrechten

Personeelsrechten omtrent jaarlijks toegezegde vakantiedagen en op grond van langdurige diensttijd verdiende vakantiedagen worden boekhoudkundig verwerkt in het jaar waarop deze dagen gebaseerd zijn.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen in de balans (1) als er een verplichting bestaat op de balansdatum, als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, (2) als een uitstroom van middelen waarschijnlijk is en (3) als een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verplichting.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de best mogelijke schatting van de op afsluitingsdatum gedane uitgaven, die vereist zullen zijn om de bestaande verplichting af te wikkelen, rekening houdend met de waarschijnlijkheid van het mogelijke resultaat van de gebeurtenis.

Belastingen op het resultaat

De belastingen op het resultaat van het boekjaar betreffen de effectieve belastingen en de uitgestelde belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de Vennootschap actief is.

De effectieve belastingen omvatten deze die verschuldigd zijn op het belastbare inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op de balansdatum, en elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande jaren.

Uitgestelde belastingen worden berekend op tijdelijke belastbare verschillen die bestaan tussen enerzijds de fiscale waarde van de activa en verplichtingen en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening.

Deze belastingen worden berekend aan de hand van de belastingvoeten die geldig zullen zijn op het moment van realisatie van de activa of verplichtingen waarop ze betrekking hebben.

Uitgestelde belastingvorderingen worden alleen geboekt als er waarschijnlijk voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit.

Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders

Aandelenkapitaal

Er worden geen aandelen ingekocht door de Vennootschap.

Samengestelde financiële instrumenten

Componenten van samengestelde financiële instrumenten (delen van verplichtingen en van het eigen vermogen) worden opgenomen in de respectievelijke rubrieken van de balans.

Andere eigenvermogenscomponenten

Andere elementen die in het eigen vermogen worden opgenomen hebben onder meer betrekking op de 'voor verkoop beschikbare activa'.

3. Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders

De Vennootschap is de consoliderende vennootschap en 99,99 % van haar aandelen zijn in het bezit van BVG (de beleidsholding van de Argenta Groep).

Het IFRS eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders per 31 december 2014 bedraagt 1.549.675.409 euro tegenover 1.388.027.229 euro per 31 december 2013. De stijging van het eigen vermogen is de resultante van meerdere elementen.

Overzicht samenstelling IFRS eigen vermogen	31/12/2013	31/12/2014
Volstort kapitaal	518.246.650	579.077.650
Herwaarderingsmeerwaarde voor verkoop beschikbare activa	132.452.018	137.852.251
Reserves	568.990.610	673.416.410
Resultaten lopende jaar	174.974.622	173.058.525
Kasstroomafdekking	-6.636.671	-13.729.427
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.388.027.229	1.549.675.409
Minderheidsbelangen	79.518	74.294
	1.388.106.747	1.549.749.703

Er is een stijging van het eigen vermogen als gevolg van onder meer de toevoeging van de winst van het boekjaar van 173.058.525 euro, een beperkte stijging als gevolg van de wijzigingen van de reële waarde van de 'voor verkoop beschikbare financiële activa' en een daling van het eigen vermogen doordat er bij de verwerking van een kasstroomafdekking een negatiever bedrag in het eigen vermogen geboekt wordt.

De elementen van het IFRS eigen vermogen worden in onderstaande tekst verder beschreven.

Volstort kapitaal

Het volstort aandelenkapitaal, vertegenwoordigd door 168.975 aandelen (zonder vermelding van nominale waarde), bedraagt 579.077.650 euro (518.246.650 euro per 31 december 2013).

De stijging is het gevolg van een kapitaalverhoging van 60.831.000 euro die op 21 oktober 2014 plaatsvond. Deze kapitaalverhoging vond plaats zonder uitgifte van nieuwe aandelen en werd onderschreven door de huidige aandeelhouders (nadat deze in december een tussentijdse dividenduitkering voor hetzelfde bedrag hadden ontvangen van de Vennootschap).

In 2013 vond er een kapitaalverhoging van 59.141.250 euro plaats.

Herwaarderingsmeerwaarde voor verkoop beschikbare activa

De 'voor verkoop beschikbare financiële activa' (Available For Sale-portefeuille (AFS)) worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet.

De vermelde schommelingen in reële waarde zijn terug te vinden in het eigen vermogen bij de post 'herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa'.

Deze reserve evolueerde van 132.452.018 euro per 31 december 2013 naar 137.852.251 euro per 31 december 2014.

Detaillering herwaarderingsreserve	31/12/2013	31/12/2014
Totale latente meer- en minwaarden vastrentende effecten	260.153.385	320.864.966
Opgenomen <i>micro hedges</i>	-43.141.251	-102.391.411
Totale latente belastingen op de vastrentende effecten	-73.760.421	-74.259.161
Latente meer- en minwaarden op niet vastrentende effecten	338	479
Aandeel minderheidsbelangen	0	0
Latente minderwaarde geherclassificeerde activa	-16.361.208	-9.638.876
Latente belastingen op geherclassificeerde activa	5.561.175	3.276.254
Totaal herwaarderingsreserve	132.452.018	137.852.251

In totaal werd er in boekjaar 2014 voor 6.016.890 euro resultaat gerealiseerd van de latente waarden van de 'voor verkoop beschikbare activa'.

In de totale herwaarderingsreserve per einde 2014 zit een herwaarderingsreserve van de 'voor verkoop beschikbare activa' en een zogenaamde bevroren herwaarderingsreserve van een beperkte MBS-portefeuille die in 2011 werd geherclassificeerd naar de 'leningen en vorderingen-portefeuille'.

Samenstelling herwaarderingsreserve	31/12/2013	31/12/2014
Herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa	143.252.051	144.214.873
Bevroren herwaarderingsreserve geherclassificeerde activa	-10.800.033	-6.362.622

Bij toelichting 14 is meer informatie terug te vinden in verband met de in bovenstaande tabel opgenomen lijn 'latente minderwaarde geherclassificeerde activa' en de bevroren AFS-reserve. Bij toelichting 15 is meer informatie te vinden in verband met de verwerking van de vermelde *micro hedges*.

Kasstroomafdekking

De Vennootschap heeft een renteswap afgesloten die in het kader van *hedge accounting* als *cash flow hedge* verwerkt wordt. Door deze werkwijze komt het effectieve gedeelte van de wijzigingen in marktwaarde van de swap (na verrekening van belastingen) op een aparte lijn van het eigen vermogen. Bij toelichting 24 wordt deze *cash flow hedge* uitgebreider beschreven.

Reserves

In de post reserves van 673.416.410 euro per 31 december 2014 bevinden zich onder meer de statutaire reserves van de moedermaatschappij van de Bankpool, zijnde de Vennootschap, die op enkelvoudig niveau (voor resultaatverdeling) beschikt over beschikbare reserves van 570.248.783 euro en wettelijke reserves van 43.194.530 euro per 31 december 2014.

De stijging van de beschikbare reserves van 499.998.881 euro naar 570.248.783 is de resultante van ondermeer een uitkering van een dividend in oktober 2013 van 60.831.000 euro uit de beschikbare reserves, de toevoeging van de winst van het boekjaar van 2013 bij de resultaatverwerking van boekjaar 2013 en een terugname van een herwaarderingsmeerwaarde van gebouwen van 9.717.823 euro.

Baten uit het lopende boekjaar

Het geconsolideerd resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar bedroeg 173.058.525 euro per 31 december 2014. Per einde 2013 bedroeg het geconsolideerd resultaat 174.974.622 euro.

Dividendvoorstel voor het boekjaar

In oktober 2014 werd aan de aandeelhouders een tussentijds dividend uitgekeerd van 60.831.000 euro (360 euro per aandeel).

Hierop volgend vond er een kapitaalsverhoging voor hetzelfde bedrag plaats bij de Vennootschap waarop ingeschreven werd door de twee aandeelhouders.

De raad van bestuur van de Vennootschap zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap voorstellen om geen bijkomend dividend uit te keren over het boekjaar 2014.

In 2013 was er door de uitkering van een tussentijds dividend en de daaropvolgende kapitaalsverhoging voor hetzelfde bedrag geen cash uitstroom.

4. Minderheidsbelangen

De minderheidsbelangen bij de Vennootschap hebben betrekking op de aandelen van haar dochtervennootschap ABL die niet in het bezit zijn van de Vennootschap.

Deze aandelen zijn rechtstreeks in het bezit van de overkoepelende beleidsholding van BVg.

Verder is bij de minderheidsbelangen het volledige kapitaal (18.000 euro) van de SPV Green Apple terug te vinden. Hoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, werd deze vennootschap omwille van de IFRS-regels (SIC 12) wel mee geconsolideerd.

In 2014 was er een winst toewijsbaar aan het minderheidsbelang van 3.346 euro ten opzichte van 500 euro in 2013.

De herwaarderingsmeerwaarde voor verkoop beschikbare activa toewijsbaar aan de minderheidsbelangen bedroeg 0 euro op het einde 2014 vermits de dochterentiteiten van de Vennootschap geen eigen effectenportefeuille meer hadden.

Er zijn bijgevolg ook geen minderheidsbelangen bij de 'andere elementen van het totaalresultaat' vermits ABL geen effectenportefeuille meer heeft en geen afgeleide instrumenten heeft.

5. Risk management

Professioneel en compleet risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzame winstgevendende groei. De Argenta Groep onderkent dat en beschouwt *risk management* als een van zijn kernactiviteiten.

Het kader voor risicobeheer wordt voortdurend geactualiseerd en aangepast op basis van nieuwe reglementeringen, dagelijkse ervaringen en wijzigingen in de activiteiten van Argenta. Het aantonen dat toereikende risicobeheerprocedures aanwezig zijn, is een sleutelvoorwaarde voor het verwerven en behouden van het vertrouwen van alle belanghebbenden: cliënten, beleggers, kantoorhouders, toezichhouders en ratingbureaus, maar ook bestuurders, management en medewerkers.

De strategie en het langetermijnbeleid van alle entiteiten binnen de Argenta Groep wordt bepaald door het directiecomité en de raad van bestuur van moedermaatschappij BVg. De twee voornaamste dochtervennootschappen, de Vennootschap en zusterentiteit Aras, staan in voor het operationele bestuur binnen hun bevoegdheden vastgelegd in het Memorandum of Internal Governance.

Het risicobeheer bij de Vennootschap

De directiecomités van de Vennootschap, Argenta Assuranties en de BVg zijn geïntegreerd. Ze hebben een aantal gemeenschappelijke leden namelijk de CEO, de CFO en de CRO.

Die eenheid van leiding onderstreept het belang van een commerciële, risico- en financiële groepsstrategie die naadloos op elkaar zijn afgestemd, met de nadruk op de lange termijnrelatie met zowel cliënten als zelfstandige kantoorhouders.

In 2014 heeft Argenta verder gebouwd aan zijn voorzichtig en transparant risicobeheer. Dat heeft zijn toegevoegde waarde intussen meer dan bewezen.

In 2014 werden nog extra **beleidsdocumenten** goedgekeurd (o.a. handvest ICAAP (*Internal Capital Adequacy Assessment Process*)) en werd ook de **werking van de risicocomités** verder geoptimaliseerd qua samenstelling, vaste agendapunten, opvolging van de voornaamste risico-indicatoren en communicatie.

Het RAF (*Risk Appetite Framework*) is inmiddels sterk ingebed in de cyclus van het businessplanproces: inkleuren van de risicobereidheidsmatrix, vertaling naar voluntaristische RAF-normen, toetsing aan de iteraties van het businessplan en finaal de risico-evaluatie.

Er is een directe band tussen enerzijds de risico-indicatoren uit het RAF, het ICAAP voor de Bankpool en de beleidsdocumenten anderzijds via de verdere vertaling naar de operationele risicolimieten. Dit resulteerde in de dagelijkse inbedding van het risicobewustzijn in de eerste lijn en in betere en meer leane risicobeheerprocessen. In ICAAP werd in 2014 ook meer *forward looking* elementen verwerkt.

Naast een optimalisatie van de risicogovernance werden ook de riskmetriekeken sterk verbeterd. De risicoparameters binnen het RAF werden hierbij verfijnd met het toekennen en opvolgen van een globale risicoscore en de verdere implementatie van een nieuwe interne controle maturiteitsmatrix.

Naast het kwantitatieve RAF werd in 2014 ook het kwalitatieve RAF geïntroduceerd. Hiervoor worden de NPS-score, de MIFID-score en de maturiteitscores van Interne controle in het RAF-dashboard opgenomen en opgevolgd.

- De Net Promoter Score (NPS) is een eenvoudig maar krachtig instrument om klantentevredenheid te meten.
- MiFID (*Markets in Financial Instruments Directive*) heeft onder meer als doel het beschermen van beleggers en integriteit van de financiële markten en het bevorderen van eerlijke, transparante, efficiënte en geïntegreerde financiële markten.

ICAAP / SREP

De resultaten van het ICAAP (eigen beoordeling van de risico's en vereist kapitaal) werden hierbij vergeleken met de SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*), zijnde de inschatting van de risico's en kapitaalvereiste door de NBB volgens hun eigen interne methodologie.

Deze vergelijking bracht geen fundamentele opmerkingen over het ICAAP omtrent de opbouw en de meting van de risico's. Einde 2014 werd een intentieverklaring tot de vastlegging van een kapitaal- en liquiditeitstoelag door de ECB voor de Vennootschap ontvangen. Aangezien de Vennootschap momenteel ruim voldoet aan de kapitaal- en liquiditeitsvereisten zal er geen impact zijn van deze pijler 2 vereisten.

RRP (Recovery & Resolution Plan)

De verplichting tot het opstellen van herstelplannen maakt deel uit van de structurele hervormingen die na de bankencrisis werden geïnitieerd door de G-20 (groep van 19 landen en de Europese Unie). Banken zijn verplicht om die plannen op te stellen als voorbereiding op een crisissituatie.

Het herstelplan vindt zijn grondslag in de vaststelling dat bepaalde oplossingen al voorafgaandelijk aan het uitbreken van de crisis kunnen onderzocht worden. Complexe oplossingen moeten immers heel snel worden beoordeeld en uitgevoerd.

Vandaar dat banken verplicht worden om als voorbereiding op een eventuele crisis na te denken over de verschillende opties waarover ze beschikken om hun financiële toestand te verbeteren in geval van een ernstige crisis. Daarbij is het cruciaal dat de bank de haalbaarheid en doeltreffendheid van de gekozen herstelopties aantoonst onder verschillende crisisscenario's.

Het herstelplan van de Vennootschap werd in 2014 afgewerkt en goedgekeurd door de NBB. Het herstelplan toont aan dat de Vennootschap beschikt over een heel sterke kapitaal- en liquiditeitspositie waardoor zij in staat is het hoofd te bieden aan strenge crisissituaties. Een activatie van recovery en resolution-drempels in het herstelplan werd daardoor pas bereikt na doorrekening van heel extreme scenario's.

ECB Comprehensive Assessment

In november 2013 werd het Comprehensive Assessment-traject opgestart door de ECB (Europese Centrale Bank) en de NBB in voorbereiding op de overdracht van het banktoezicht van de grootste Europese financiële instellingen naar de ECB. Een aantal Belgische financiële instellingen, waaronder de Vennootschap, vielen daardoor vanaf 4 november 2014 rechtstreeks onder het ECB-toezicht.

Dit traject heeft in 2014 een groot beslag gelegd op de werkcapaciteit van de Risk en andere directies met het gekende mooie resultaat als gevolg.

Daarnaast werd er in 2014 door de directie Risk ook gewerkt aan:

- de verdere ontwikkeling van ICAAP voor de Vennootschap inclusief handvest en *forward looking* voor de Bankpool. Ook werden de kapitaalallocatieberekeningen verfijnd;
- de verdere integratie van de Validatiecel binnen bedrijfswijde projecten;
- een uitgebreidere bijdrage aan de externe (financiële) controles (die uitgevoerd werden door de ECB, NBB en DNB (De Nederlandse Bank)).

Governance

Het groepsrisicobeheer bevindt zich, naast de onafhankelijke controlefuncties Interne Audit en Compliance, voornamelijk op het niveau van de Argenta Groep. De Risicobeheerfunctie wordt in het Handvest Risicobeheer gedefinieerd als de tweedelijnsfunctie die het algemeen risicobeheer binnen de Argenta Groep stuurt.

De Risicobeheerfunctie begeleidt en controleert de eerste lijn qua risicobeheer en ondersteunt met advies over de risico's. Ze wordt uitgeoefend door de directie Risk en Validatie en staat onder de hiërarchische verantwoordelijkheid en het toezicht van de CRO.

Het risicobeheer in eerste lijn wordt binnen elke entiteit in volle verantwoordelijkheid georganiseerd en gedragen en behoort dus tot de verantwoordelijkheid van de bestuursorganen van de verschillende groepsvennootschappen.

Tussen de eerste en tweede lijn bevindt zich ook de directie Kredietrisicobeleid (KRB), het kenniscentrum van de modellering en analyse van de *retail*kredietrisico's. Dit kenniscentrum heeft een fundamentele rol binnen het risicobeheer van de Vennootschap door het geven van informatie en advies toegespitst op de *retail*kredietportefeuille.

Er werden belangrijke inspanningen gedaan om de rollen en verantwoordelijkheden in deze gespecialiseerde domeinen verder te omschrijven en te onderscheiden.

De directie Risk en Validatie

- verzorgt de onafhankelijke tweedelijnscontrole;

- hanteert als basisprincipe: 'identificeren, meten, rapporteren en mitigeren' voor alle materiële risicofactoren, die vervolgens gekapitaliseerd worden in het ICAAP en stuurt hiermee ook het (economisch) kapitaalbeheer;
- heeft een radarfunctie, namelijk de verdere proactieve identificatie van nog niet volledig geïdentificeerde risico's;
- vervult een belangrijke rol in het beleid en de validatie bij het modelleren van risico's;
- doet de nodige formele risicocontroles en speelt vanuit haar finaliteit een actieve rol op onder meer het Groepsrisicocomité (GRC) en het Assets and Liabilities-comité (ALCO);
- adviseert de directiecomités, de raden van bestuur en de ARCO's op een onafhankelijke manier over het risicobeheerproces binnen de Argenta Groep.

Het maandelijks overkoepelende GRC heeft een alternerende agenda met de ene maand ICAAP-onderwerpen, de volgende maand kredietrisico-onderwerpen (Kreco – Kredietrisicocomité) en vervolgens het operationeel risico (Orco – Operationeel risicocomité).

Risk management is niet alleen een 2e lijnsfunctie, maar een organisatiebrede activiteit ('enterprise *risk management*' of ERM). Het werd gealigneerd met de business strategie om effectief te zijn.

Validatie

Naast de tweedelijnscontrole is het valideren van de risicomodellen een van de kernactiviteiten van de validatiecel binnen de directie Risk en Validatie. De toezichthouder verplicht financiële instellingen immers om de ontwikkelde risicomodellen te laten valideren door een onafhankelijke validator.

De Validatiecel heeft in 2014 onder meer de volgende activiteiten verricht:

- validatie van de backtesting en herkalibrering van de modellen voor het kredietrisico van de hypotheekportefeuilles van België, het vroegere CBHK kanaal en kredieten Nederland;
- validatie van de review en de herkalibrering van de beleggingsportefeuille (meer bepaald de blootstelling op financiële instellingen, ondernemingen, *covered bonds*, centrale, regionale en lokale overheden);
- validatie van de update van de *overlay templates* en de bijhorende stresstesten;
- validatie van de stresstesten van de modellen voor centrale, regionale en lokale overheden;
- opinie over het *prepayment* model Nederland;
- meewerken aan de AQR (*Asset Quality Review*) en bijhorende stresstesten voor de ECB.

Het risicoprofiel van de Vennootschap

In dit jaarverslag worden de activiteiten van de Bankpool besproken en in overeenstemming met de bepalingen in artikel 119, 5° van het Wetboek van Vennootschappen wordt hieronder een overzicht gegeven van de doelstellingen en het beleid omtrent de beheersing van de bancaire risico's.

Het beleid en de organisatiestructuur van de Vennootschap betreffende dit risicobeheer zijn zodanig opgezet dat de gekende risico's op afdoende manier worden gesignaleerd, geanalyseerd, gemeten, opgevolgd en beheerst.

Door haar activiteiten wordt de Vennootschap blootgesteld aan verschillende risico's. Het risicobeheer voor de Vennootschap maakt hierbij onder meer een onderscheid tussen de volgende categorieën van risico: marktrisico (voornamelijk het renterisico), het liquiditeitsrisico, het kredietrisico (inclusief concentratierisico en landenrisico), het operationeel risico en de andere risico's.

Deze risico's worden voor heel de Argenta Groep op een uniforme manier beheerd, via het vermelde RAF, de beleidslijnen en procedures.

5.1. Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van veranderingen in marktprijzen. Binnen dit marktrisico zijn de volgende 4 risico's relevant: renterisico, spreadverwijdingsrisico, aandelenrisico en vastgoedrisico.

- Wijzigingen van de rentevoeten, rentecurves en rendementsschommelingen kunnen de rentemarge tussen de kosten voor uitlening en ontlening aantasten voor de Bankpool;
- Zo ook is het niveau van de kredietspread of de volatiliteit ervan - zonder dat deze noodzakelijk wordt veroorzaakt door een verandering van de kredietwaardigheid van de emittent - bepalend voor het rendement en de economische waarde van de beleggings- en leningportefeuille;
- De prestaties van de financiële markten kunnen ook de waarde van de beleggingsportefeuille doen schommelen.

Merk op dat de Bankpool enkel actief is in de Benelux en geen andere beleggingen doet dan in euro, waardoor hij geen wisselkoersrisico loopt. Er wordt tot nader order evenmin overwogen om posities in andere munten dan de euro in te nemen.

Renterisico

Het professionele beheer van deze marktrisico's is - gelet op de specifieke strategische positionering van de Vennootschap als spaarbank - vooral toegespitst op het oordeelkundige beheer van het renterisico, dat de voornaamste component is van het marktrisico.

De resultaten en de eigenvermogenspositie van de Vennootschap vertonen een bepaalde sensitiviteit voor rentewijzigingen omdat een belangrijk onderdeel van de bedrijfsstrategie erin bestaat middelen op korte tot middellange termijn - hoofdzakelijk via spaardeposito's en kasbons geplaatst bij *retail*cliënteel - aan te trekken en deze te herinvesteren via diverse vormen van kredieten en beleggingen. Vermits de looptijd van deze herbeleggingen niet noodzakelijk overeenstemt met die van de aangetrokken middelen ontstaat een looptijd mismatch, die door de renteversillen tussen de diverse looptijden aanleiding geeft tot de vorming van een transformatieresultaat.

De brutowaarde van het bedrijf (het verschil tussen de aan marktwaarde gewaardeerde investeringen en de kostprijs van de financiering hiervan) wordt beïnvloed door de schommelingen van deze rentetarieven. De intensiteit ervan wordt bepaald door de grootte van de getolereerde marktwaardegevoeligheid. Deze parameter geldt als maatstaf voor de structurele rentemismatch, waarmee in belangrijke mate de rentegevoeligheid kan worden bijgestuurd.

Deze marktwaardegevoeligheid vormt dan ook een van de belangrijkste instrumenten waarmee de Vennootschap op basis van haar inzichten in de toekomstige renteontwikkelingen richting geeft aan haar bedrijfsresultaten en ook rekening houdt met de potentiële impact hiervan op de brutowaarde van het bedrijf als richtgetal voor haar eigenvermogenspositie.

De marktwaardegevoeligheid kan op een flexibele manier en op korte termijn worden bijgestuurd op basis van financiële instrumenten. Ze kan ook op langere termijn worden aangepast door een fundamentele wijziging in de positionering van bepaalde activiteiten te overwegen.

De Vennootschap besteedt bij haar processen voor risicobeheersing veel aandacht aan een coherente interne organisatie, die haar in staat moet stellen deze activiteiten oordeelkundig, objectief en efficiënt uit te voeren en hieromtrent tijdig en volledig te rapporteren aan de bevoegde beleidsorganen. In de eerste plaats is dit het Asset and Liability-comité. Het draagt specifieke verantwoordelijkheden bij de bewaking van het dagelijkse beheer van de financiële posities en rapporteert hierover aan het directiecomité. Het heeft als permanente

opdracht om zowel de inkomensgevoeligheid van het netto-interestinkomen als de marktwaardegevoeligheid van het eigen vermogen binnen gestelde limieten te houden.

Het structureel renterisico van de balans wordt dus opgevolgd door middel van verschillende risicobeheerinstrumenten waaronder economische waarde en NII-gebaseerde risicomaatstaven. De norm werd vastgelegd op basis van het maximaal aanvaardbare verlies bij een rentewijziging van 1 % (100 basispunten).

Gevoeligheidsanalyse - renterisico in het banking book

Onderstaande tabel geeft per 31 december 2014 de rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden en het eigen vermogen van de Vennootschap weer bij een parallelle renteschok van 100bp en vergelijkt deze met een conforme situatie per eind 2013. De renteschok wordt verondersteld zich in 4 trappen van 25bp te voltrekken: onmiddellijk, na 3 maand, na 6 maand en na 9 maand.

(in 000 euro)	31/12/2014		31/12/2013	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Impact op resultaat over 12 maanden	19.623.294	42.852.548	43.368.477	2.343.988
	3,89 %	8,50 %	8,99 %	0,49 %
Impact op eigen vermogen	25.418.162	10.164.982	-185.295.716	77.370.815
	1,24 %	0,50 %	-8,55 %	3,57 %

De berekeningen gebeuren door de ALM-afdeling. Bij de berekeningen wordt volgens standaardhypothese uitgegaan van een statische balans: de uitstaande posities en balansmix per 31 december worden constant gehouden.

Bij de simulaties wordt rekening gehouden met volgende elementen:

- vervroegde kredietterugbetalingen (impact van de rentevoeten op de verwachte *Constant Prepayment Rate* en de te ontvangen wederbeleggingsvergoeding);
- voorziene trekkingen van goedgekeurde, maar nog niet (volledig) opgenomen, kredieten op positedatum;
- rentecaps en -floors op kredieten met herzienbare rente;
- opties in effectenportefeuille (*calls of weighted average life*);
- waardevariëaties van rentederivaten waarop geen *hedge accounting* van toepassing is (*fair value* through profit & loss).
- een 0 %-floor bij neerwaartse rentebewegingen

In de berekeningen van de rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden werd de tariefaanpassing van spaarrekeningen als volgt aangepast:

	renteschok	tariefwijziging Argenta AS IS	tariefwijziging verduidelijking NBB
0m	25 %		
3m	25 %		
6m	25 %	25 % x 70 %	(25 % + 25 % + 25 %) x 70 %
9m	25 %	25 % x 70 %	
12m		25 % x 70 %	25 % x 70 %
15m		25 % x 70 %	

De meting per 31 december 2013 werd in overeenstemming gebracht met deze wijziging teneinde een eenduidige vergelijkingsbasis over twee jaren te behouden.

Door het toegenomen aandeel van spaarrekeningen in de balansmix in 2014 in combinatie met het sneller inrijzen van rentestijgingen in de spaartarieven is de rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden aan een rentestijging van 100bp toegenomen.

Afgelopen jaar werden bij de berekening van de rentegevoeligheid van het eigen vermogen volgende methodologische wijzigingen doorgevoerd:

- Herziening van CPR-model voor Nederlandse hypotheeklen
- Verdiscontering van interne rentes (= kasstromen exclusief spreads boven de risicovrije transformatiecurve)
- Integratie renterisico kredietpijplijn
- Implementatie van een replicating model voor Belgische spaarrekeningen met behoud van een gemiddelde looptijd van 2 jaar opgelegd door NBB

Ten behoeve van de vergelijkbaarheid over twee jaren werd de meting per 31 december 2013 in lijn gebracht met deze aanpassingen.

De rentegevoeligheid van het eigen vermogen werd in 2014 sterk gedrukt door het *prepayment*gedrag. Bij een rentestijging van 100bp overvleugelt het positieve effect van de verminderde *prepayments* zelfs het negatieve effect van de natuurlijke transformatiepositie van de bank (langere activa dan passiva). Pas bij een rentestijging van 200bp begint de natuurlijke transformatiepositie te domineren.

Strategieën voor risicovermindering

Om de marktsensitiviteit binnen de door de raad van bestuur van de Vennootschap goedgekeurde risicoappetijt te houden en de knipperlichtniveaus van de NBB niet te overschrijden, werden er in 2014 bijkomend renteswaps afgesloten. Deze instrumenten vullen de portefeuille afgeleide instrumenten (caps en swaps) aan die in het verleden werden voor de dekking van het renterisico. Deze exogene dekking geldt als aanvulling op de altijd maximaal nagestreefde endogene bijsturing van de balans.

Dankzij een rente-indekking met een cap kan de tariefzetting op het spaarboekje gedeeltelijk mee volgen met een eventuele toekomstige rentestijging, terwijl dit zonder hedge moeilijk zou zijn door minder frequente herprijzingen van het actief.

Anderzijds moeten de rentevaste lange termijn activa vlottend gemaakt kunnen worden bij een opwaartse rentetrend. Dankzij een rente-indekking kan de gebudgetteerde rentevaste hypotheekproductie met lange looptijd vlottend gemaakt worden bij een eventuele toekomstige rentestijging. Dit biedt dan zowel bescherming vanuit zowel een inkomens- als waardeperspectief.

Op de financiële verwerking van afdekkingen zijn onder IFRS strenge regels van toepassing en niet iedere economische afdekking die voor de afdekking van het renterisico wordt gebruikt, wordt onder IFRS aangemerkt als hedge waardoor er volatiliteit in het IFRS-resultaat kan komen.

Meer informatie met betrekking tot de toegepaste reële waarde afdekkingen 'ter afdekking van het renterisico' van een portefeuille en de andere afdekkingen staan bij de toelichtingen 12, 15 en 24.

Verdere ontwikkelingen bij het beheer van het risico

Het actief beheer en het bewaken van het structureel marktrisico (voornamelijk renterisico) is essentieel om de solvabiliteit, rentabiliteit en de strategische objectieven van de bankpool te vrijwaren. Met deze finaliteit in het achterhoofd werden volgende projecten die in 2013 werden opgestart verder uitgerold in 2014:

- het ALM replicatingmodel van het spaarboekje werd in 2014 goedgekeurd en verder ingebed in de renterisicorapportering en -monitoring;
- de actualisatie van het pricing model van het spaarboekje - een econometrisch model dat de dynamiek van het spaarboekje modelleert - werd in 2014 gestart. Het actualisatieproces zal voortaan door interne departementen worden uitgevoerd;
- de actualisatie en implementatie van de *prepayment*modellen voor Belgische en Nederlandse hypotheeklen;

- het Strategische AssetAllocatie-project werd in 2014 verder geoptimaliseerd en vervolledigd met een Tactische AssetAllocatie-module. Het project zal worden opgeleverd begin 2015;
- de diversificatie van de beleggingsportefeuille werd verder gezet met hierbij een voorzichtige uitbouw van kennis in nieuwe activaklassen. Met succes werden financieringsdossiers voor lokale en regionale publieke entiteiten afgesloten en publiek-private samenwerking (PPS) opgestart en werd er binnen een strikt investeringskader beleggingen binnen de vastgoedsector afgesloten.

Ondanks de lage rente en *spread* slaagde de Vennootschap erin om in 2014 haar rentemarge gestaag te doen groeien en dit binnen de haar toegewezen risico-enveloppe. Dat is het resultaat van een gezonde risicorendementsmix van de woonkredietproductie en de wederbeleggingen in de beleggingsportefeuille, van een evenwichtige prijszettingpolitiek van de passiva en van een doordachte indekkingspolitiek.

Zowel de inkomens- als de waardevolatiliteit bleven beheerst binnen de contouren van het limietenkader. Blijvende onduidelijkheden over toekomstige macro-economische ontwikkelingen vragen echter een heel nauwgezette opvolging van de rente- en spreadbewegingen.

Eigen vermogen als risicobuffer

Het renterisico vereist, zoals ieder ander risico, een risicobuffer onder de vorm van eigen vermogen. Hoewel noch de Europese, noch de Belgische regelgevers of toezichtsautoriteiten voor het renterisico op vandaag precieze eigenvermogensverplichtingen hebben vastgesteld, bepaalt de Vennootschap hiervoor in haar ICAAP een bepaald volume aan vereist eigen vermogen.

De verdere ontwikkeling van haar activiteit als klassieke spaarbank en dus ondermeer transformatiebank - een bank waarvan de activiteit bestaat in het omzetten (transformeren) van op korte termijn aangetrokken geld naar op lange(re) termijn uitgezette beleggingen - vereist vanzelfsprekend een continue opvolging (en aanvulling wanneer nodig) van dit vereiste eigen vermogen.

De winstkwaliteit bij de Vennootschap bleef ook in 2014 op een heel hoog peil dankzij een efficiënt ALM-beleid en een doordachte commerciële politiek. De huidige Europese renteomgeving en de sterke daling van de obligatierendementen stellen de Vennootschap wel voor belangrijke toekomstige uitdagingen.

De combinatie van endogene en aanvullende exogene ALM-indekkingen verzekert dat de commerciële strategie van de Bankpool (onder meer de langetermijnrelaties met de gezinnen, de groei van hypotheke en de duurzame en rendabele groei van de depositoportefeuille) volledig past binnen het goedgekeurde RAF.

Spreadverwijdingsrisico

Het rendement op de investeringsportefeuille wordt in belangrijke mate bepaald door de kredietspread die wordt ontvangen op de gemaakte investeringen. De evolutie en de schommelingen van de kredietspread zijn vaak marktgedreven en worden bepaald door andere factoren dan deze die verband houden met de kredietwaardigheid van de emittent.

Deze marktrisicofactoren die we typeren als spreadverwijdingsrisico, vormen naast het pure renterisico de belangrijkste drijfveer van het activarendement en de economische waarde van de beleggingsportefeuille. Bovendien wordt de marktwaarde van de beleggingsportefeuille doorgerekend in de prudentiële kapitaalbasis van de bank (conform de richtlijnen van de CRD IV, de *Capital Requirements Directives* die begin 2014 in voege traden). Voor de opname van de latente waarden op de 'voor verkoop beschikbare activa' geldt er een infaseringsperiode en enkele nationale discreties die bepalen in welke mate deze waarden de kapitaalbasis beïnvloeden.

Het voeren van een voorzichtig investeringsbeleid, het frequent opvolgen van de economische waardeschommelingen van de investeringsportefeuille en het meten van de gevoeligheid van wijzigingen in de kredietspread vormen dan ook belangrijke pijlers binnen een gezond portefeuillebeheer.

Het voeren van een gezond investeringsbeleid wordt gestuurd door een strikt investeringskader dat in functie van de kredietwaardigheid van de emittent de toegestane investeringsenveloppe en maximale looptijd bepaalt. Dit investeringsbeleid wordt geconcretiseerd door een doorgedreven analyse van de kredietsectoren en investeringsdossiers en een actieve screening van marktopportunities. Het Strategisch AssetAllocatie-project dat in 2013 startte en in 2014 verder werd uitgebouwd, levert Argenta de vereiste inzichten en kennis zodat investeringsbeslissingen maximaal gestuurd worden naar de optimale portefeuilleallocatie.

De evolutie van de marktwaarde van de beleggingsportefeuille wordt opgevolgd binnen het Asset and Liability-comité. De berekening en opvolging van de kredietrisicospreadsensitiviteit gebeurt binnen het ICAAP-kader en wordt afgetoetst aan het RAF.

Aandelenrisico

De Bankpool doet geen beleggingen in individuele aandelen en heeft dus geen rechtstreekse impact van de evolutie van de aandelenkoersen. Onrechtstreeks wordt zij wel beïnvloed doordat de Bankpool aandelenfondsen aanbiedt aan het cliënteel en de verkoop van deze fondsen mee afhankelijk is van de evolutie van de aandelenprijzen.

Vastgoedrisico

De evolutie van het vastgoedprijzen hebben een invloed op de kredietverlening aan particulieren en beïnvloeden door het in onderpand geven van het vastgoed mee het kredietrisico.

De Vennootschap heeft hierbij een concentratie in kredietverlening aan particulieren in België en Nederland, meer bepaald bij de hypothecaire leningen voor particulieren. Dit maakt de Vennootschap afhankelijk van de ontwikkelingen in de huizenmarkt.

5.2. Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Vennootschap niet tegen een redelijke kost aan haar financiële verplichtingen kan voldoen op hun vervaldag. Zij moet dus in staat zijn om te voldoen aan de liquiditeitseisen van deposito- of andere contracthouders, zonder onaantoonbare verliezen te lijden bij het vrijmaken van activa waarmee in normale en moeilijke omstandigheden aan de financiële verplichtingen moet kunnen worden voldaan.

Sinds het uitbreken van de liquiditeits- en kredietcrisis staat het liquiditeitsbeheer centraal binnen het globaal bankmanagement en banktoezicht. De integratie van specifieke liquiditeitsnormen binnen de nieuwe kapitaalreglementering onderschrijft de belangrijkheid van een robuust liquiditeitsbeheer binnen de banksector. De Bankpool neemt de liquiditeitspolitiek dan ook zeer ten harte.

Voor het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico heeft de Vennootschap een uitgebreid rapporteringssysteem met een set van aangepaste indicatoren, evenals een plan om zowel onder normale als onder uitzonderlijke omstandigheden het liquiditeitsbeheer op een adequate manier te kunnen uitvoeren.

Het liquiditeitsrisico wordt ondermeer opgevolgd door middel van twee regulatoire risico-indicatoren, namelijk de LCR (*Liquidity Coverage Ratio*) en de NSFR (*Net Stable Funding Ratio*).

De LCR zet de liquiditeitsbuffer af tegenover een voorgedefinieerde afvloeit, onder stressassumpties, van de aangetrokken gelden op die opvraagbaar zijn binnen een periode van 30 dagen. De NSFR zet de beschikbare liquiditeit af tegenover de vereiste liquiditeit over een periode van minstens een jaar. Binnen het RAF wordt een minimumlimiet van 100 % vooropgesteld maar wordt gestreefd naar een ratio van minstens 120 % zodoende dat de Vennootschap steeds beschikt over een comfortabele liquiditeitssituatie.

Het dagelijks liquiditeitsbeheer, de definitie van EWIs (*early warning indicators*), de organisatie van stresstesten en overige interne liquiditeitsindicatoren werden beschreven in een LCP (*Liquidity Contingency Plan*) en / of een Raamwerk Liquiditeit.

Dagelijks worden rapporten over de funding verspreid naar een breed doelpubliek. Daarnaast vormt de analyse en de bespreking van de liquiditeitsindicatoren een vast punt op het tweewekelijkse Alco. Het hogere management wordt met andere woorden op een continue basis betrokken bij het liquiditeitsbeheer.

Het liquiditeitsmodel van de Vennootschap kan als volgt worden samengevat:

- een belangrijke basis aan cliëntendeposito's (zie onderstaande liquiditeitsbronnen met deposito's van cliënten en door *retail*cliënteel aangekochte kasbons);
- een totale onafhankelijkheid van interbancaire financiering: de Vennootschap moet geen beroep doen op de interbancaire markt om zich te financieren (maar heeft wel de mogelijkheden uitgewerkt om dit te doen als dit bijvoorbeeld uit rendementsoverwegingen opportuun zou zijn);
- een lage '*loan to deposit*'-ratio, wat weerspiegelt dat de toegekende kredieten in belangrijke mate lager zijn dan het totaal van de deposito's van het cliënteel;
- een effectenportefeuille die liquide zijn en gemakkelijk omzetbaar zijn in liquide middelen (beleenbaar bij de ECB of verkoopbaar).

Uit het overzicht van de financieringsbronnen is af te leiden dat de Vennootschap op bepaalde tijdstippen ook deposito's van kredietinstellingen en centrale banken aanhoudt. Het betreft hier onder meer funding door middel van repo's die werden aangegaan in het kader van het liquiditeitsbeheer ofwel in het kader van beleggingsopportunity op de financiële markt.

Meer informatie betreffende de repo's zijn terug te vinden bij toelichting 11 en 20.1.

Liquiditeitsbronnen

Het fundingbeleid is gericht op de particuliere cliënt via de uitgifte van zicht-, spaar-, termijnrekeningen en kasbons. De deposito's van cliënten vormen het belangrijkste deel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten van de Bankpool.

Deze deposito's kunnen beschouwd worden als bronnen van liquiditeit en als bronnen van liquiditeitsrisico. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn immers direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt dan ook met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit, de rentabiliteit en het risicobeheer van de Vennootschap.

De financieringsstructuur van de Bankpool wordt zo beheerd, dat er een substantiële diversificatie wordt behouden en dat de mate van afhankelijkheid van financiering op de kapitaalmarkten zeer beperkt blijft.

De onderstaande tabel toont de financieringsmix van de Bankpool.

Financieringsbronnen	2013	2014
deposito's van centrale banken	0 %	0,00 %
deposito's van kredietinstellingen	0,26 %	1,29 %
deposito's van cliënten	87,88 %	89,05 %
aan <i>retail</i> cliënteel verkochte kasbons	7,54 %	5,04 %
aan <i>retail</i> cliënteel verkochte obligaties	0,06 %	0,00 %

aan institutionelen verkochte obligaties	0,08 %	0,00 %
aan <i>retail</i> cliënteel verkocht achtergesteld papier	1,42 %	1,39 %
aan institutionelen verkocht achtergesteld schuldpapier	0,23 %	0,22 %
andere verplichtingen	2,52 %	3,01 %
Totaal verplichtingen	100,00 %	100,00 %
Totaal verplichtingen in euro	30.758.846.761	31.974.325.335

De verdere daling van onderschreven volumes in kasbons in 2014 is toe te schrijven aan de historisch lage rentestand waardoor de particuliere cliënten de voorkeur gaven aan andere spaar- en beleggingsinstrumenten. Bijkomend promoot de Vennootschap termijnrekeningen in plaats van kasbons. Deze termijnrekeningen (met verschillende vaste looptijden) zitten vervat in de deposito's van cliënten.

Maturiteitsanalyse

Bij de toelichtingen 13 en 14 is bijkomende informatie over de resterende looptijd van de 'voor verkoop beschikbare financiële activa' en 'leningen en vorderingen' terug te vinden. In de onderstaande tabel wordt een looptijdanalyse van de categorie 'financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden', de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, de derivaten gebruikt ter afdekking en de categorie 'andere verplichtingen' weergegeven.

Boekjaar 2013	< 3 maanden	< 12 maanden	2-5 jaar	> 5 jaar
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	93.161	190.544	0	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs				
- deposito's van kredietinstellingen	79.744.170	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's zonder vaste looptijd	24.636.321.582	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's met vaste looptijd	245.340.930	598.865.419	1.317.636.147	234.229.797
- <i>retailfunding</i> - kasbons	497.209.381	423.226.606	1.171.425.030	228.305.715
- in schuldbewijzen belichaamde schulden - obligaties	416.405	43.323.417	0	0
- achtergestelde leningen	552.304	7.012.425	447.904.562	52.280.950
Derivaten gebruikt ter afdekking	28.324.375	84.973.125	332.434.958	117.639.506
Andere verplichtingen	47.888.456	143.665.368	0	0
Totalen	25.535.890.764	1.301.256.904	3.269.400.697	632.455.968

Boekjaar 2014	< 3 maanden	< 12 maanden	2-5 jaar	> 5 jaar
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs				
- deposito's van kredietinstellingen	412.902.289	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's zonder vaste looptijd	26.013.924.980	0	0	0
- <i>retailfunding</i> - deposito's met vaste looptijd	352.591.820	193.175.101	1.647.938.080	254.356.625
- <i>retailfunding</i> - kasbons	121.577.744	141.793.126	1.266.403.767	80.428.638
- in schuldbewijzen belichaamde schulden - obligaties	0	0	0	0
- achtergestelde leningen	23.030.698	88.243.445	379.811.890	22.300.655
Derivaten gebruikt ter afdekking	30.502.250	91.506.750	316.590.167	134.479.489
Andere verplichtingen	66.108.706	198.326.118	0	0
Totalen	27.020.638.488	713.044.539	3.610.743.904	491.565.407

Bij de 'financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden' en de 'derivaten gebruikt ter afdekking' zijn de intereststromen van de onder de betrokken categorie verwerkte swaps terug te vinden.

Bij het berekenen van deze interesten werd gebruik gemaakt van de vaste en variabele interestvoeten zoals deze per 31 december 2014 vastlagen voor het respectievelijke vaste en variabele deel van de betrokken renteswaps.

De zichtdeposito's, deposito's van bijzondere aard en gereguleerde spaardeposito's werden voor deze rapportering onder het tijdsinterval < 3 maanden geklasseerd.

Onder de klasse 'achtergestelde verplichtingen' is per 31 december 2014 nog nominaal 68,8 miljoen euro van de in 2006 door de Vennootschap uitgegeven tier 1-lening van nominaal 100 miljoen euro terug te vinden. Daarnaast worden de achtergestelde certificaten die gekocht werden door het *retail*cliënteel hier ook onder verwerkt.

Rapportering naar de toezichhouder

De belangrijke inspanningen die in de loop van de voorbije jaren in het kader van het liquiditeitsbeheer werden geleverd, werden in 2014 verder geconsolideerd. Bijkomend werden de evoluties op het gebied van de nieuwe liquiditeitsrapporteringen en de rapportering van de LCR en NSFR stelselmatig opgevolgd en gerapporteerd aan het Alco.

In het kader van de bestaande liquiditeitsnormen worden stelselmatig de liquide financiële activa en de in- en uitstromen van liquiditeit gerapporteerd aan de toezichhouder. In de onderstaande tabel zijn de gerapporteerde liquide financiële activa van de Bankpool terug te vinden.

Uitsplitsing liquide financiële activa	31/12/2013	31/12/2014
Kas en kaste goeden bij centrale banken	228.548.966	373.355.235
Effecten beleenbaar bij de ECB	10.490.541.277	8.542.188.495
Effecten realiseerbaar via verkooptransacties	835.134.885	874.097.375
Balanstotaal	32.146.953.508	33.524.075.038

5.3. Kredietrisico

Algemeen gesteld treedt kredietrisico op wanneer een cliënt of tegenpartij niet meer in staat is om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen. Dit kan het gevolg zijn van insolventie van een cliënt of tegenpartij. Dit risico ontstaat zowel bij de traditionele kredietverlening als bij beleggingsactiviteiten (overige rentedragende activa). Bij deze laatste zijn spreadverwijdingen en ratingverlagingen indicatoren voor kredietrisico.

Voor de Vennootschap zijn in essentie twee deelterreinen van belang voor wat kredietrisico betreft: de markt van de hypothecaire kredietverlening aan particulieren enerzijds en de beleggingsportefeuille anderzijds. Het kredietrisicomanagement is dan ook gefocust op deze beide segmenten.

Kredietrisicobeheer

Het beheer van de kredietrisico's binnen de Vennootschap wordt geregeld door de beleidslijnen kredietrisicobeheer (*retail*kredietverlening) en 'beleidslijn Thesaurie & ALM' (overige rentedragende activa). In de beleidslijnen worden de uitgangspunten, regels, richtlijnen en procedures geformuleerd voor het signaleren, meten, goedkeuren en rapporteren van het kredietrisico.

Alle afdelingen van de Vennootschap beschikken over adequate meetinstrumenten, richtlijnen en procedures om het kredietrisico te beheren. Dit omvat ook een volledig onafhankelijk goedkeuringsproces voor de toekenning van kredieten met vastgestelde limieten voor kredietwaardigheid en toezichtprocedures en globale indicatoren omtrent de kwaliteit van de *retail*krediet- en de beleggingsportefeuille. De governance wordt mee ondersteund binnen de werking van een aantal (overleg)comités als Ratingoverleg, Investeringsoverleg, Kredietrisicocomité en Asset and Liability-comité.

Kredietverlening aan particulieren

De Vennootschap heeft een concentratie in kredietverlening aan particulieren in België en Nederland, meer bepaald de woonkredieten voor particulieren. Dit maakt de Vennootschap gevoelig voor de ontwikkelingen in de huizenmarkt en de terugbetalingscapaciteit van de particuliere kredietnemer in België en Nederland.

De Bankpool streeft algemeen een laag risicoprofiel na in zijn kredietverlening. Deze strategische optie wordt onder meer bevestigd in de kredietacceptatievoorwaarden en procedures van de Vennootschap waarvan bedongen zekerheidsstellingen (in hoofdzaak hypothecaire inschrijvingen op panden) een van de basismodaliteiten is, samen met de strategische focus op kredietverlening aan *retail*cliënteel.

Het kredietrisico van de hypotheekportefeuilles blijft vrij stabiel. Het uitstaand bedrag van de portefeuilles stijgt gevoelig door een groeiende productie.

De risicomodellen voor de Nederlandse kredieten werden intussen vernieuwd. Het open risico van de Nederlandse portefeuille wordt op kwartaalbasis berekend en bestudeerd. De door de Nederlandse overheid doorgevoerde hervormingen inzake de kredietverlening in Nederland zullen op termijn een gunstig effect hebben op de kredietkwaliteit van de Nederlandse hypotheeken.

Beleggingsportefeuille

Een nauwgezet en intern verfijnd proces van ratingtoekenning speelt een grote rol in het opvolgingsproces op de kwaliteit van Argenta's effectenportefeuille. Zo wordt de asset kwaliteit van de verschillende portefeuilleonderdelen van nabij opgevolgd door gebruik te maken van het gemiddelde ratingconcept, op basis van de interne ratings enerzijds en de intern overeengekomen ratingfactoren anderzijds. Het betreft hier de berekening van de APR (*average portfolio rating*) die gebeurt op basis van de interne ratings (of extern afgeleide ratings als geen interne beschikbaar) en een PD-tabel (*probability of default*) in functie van rating en resterende looptijd.

Het risicoraamwerk werd verfijnd door een selectieve update van de financiële beleidslijnen. Daarbij blijft een voorzichtige beleggingspolitiek vooropstaan, die dient als een efficiënte eerste verdedigingslijn.

Het beleggingskader blijft gericht op een sterke kwaliteit van de tegenpartijen. Dit laat zich zien in een sterk blijvende gemiddelde portefeuillekwaliteit. In de loop van 2014 werd mee door toedoen van het lage renteklimaat verder gediversifieerd naar beleggingen in ondernemingen, en ook werden meer posities genomen in effecten of leningen van lokale besturen.

In het kader van een gepast en gedegen risicobeheer werden alle bancaire en corporate tegenpartijen in een tijdsspanne van één jaar via een eerstelijnsanalyse geanalyseerd. Dit past ook binnen het governanceverhaal gekoppeld aan Argenta's FIRB-statuut (*Foundation Internal Rating Based*). Deze analyse maken alle het voorwerp uit van een systematische risicocheck, als onderdeel van een jaarlijks terugkerend proces. Iedere bank en corporate krijgt voor opname in de portefeuille een interne rating toegewezen, conform het binnen Argenta bekrachtigde en geïmplementeerde FIRB-kader en minstens jaarlijks worden deze aan een herziening onderworpen. Op die manier zijn intussen ongeveer 200 tegenpartijen van een interne rating voorzien. De resultaten van deze ratingonderzoeken komen aan bod op het maandelijks georganiseerde Ratingoverleg.

Het beleggingskader wordt duidelijk omschreven en gedetailleerd binnen de beleidslijn ALM & Thesaurie met onder meer de onderstaande uitgangspunten:

- Er wordt een **landenlimiet** gehanteerd, die naast het overheidsrisico, ook het risico van alle tegenpartijen / debiteuren per land meet.
- Er wordt naast de obligatielimiet gebruik gemaakt van een **afzonderlijke interne limiet voor repo's, derivaten en covered bonds**.
- Tegenpartijlimieten worden niet alleen bepaald op basis van de rating maar ook op basis van hun looptijd.
- ABS (*Asset Backed Securities*) en RMBS (*Residential Mortgage Backed Securities*) worden enkel

toegelaten onder zeer strikte voorwaarden: 5 % retentie door emittent / initiator; permanente monitoring van onderliggende risicoposities op achterstal, wanbetaling, gekend onderliggende en duidelijk zicht op de structuur: geen RMBS op RMBS / ABS op ABS maar direct onderliggend onderpand.

Binnen dit beleidskader wordt ook aandacht besteed aan de uitwerking en toepassing van het limietenkader waarbij de ratio's omtrent landenconcentratie en assetkwaliteit ook een belangrijke rol spelen.

De toepassing van het beleggingsbeleid wordt in de concrete uitvoering mee ondersteund door het investeringsoverleg, waarbinnen vertegenwoordigers van het directiecomité, van eerste lijn Thesaurie & ALM en Kredietrisicoanalyse, en van tweede lijn Risk investeringsissues bespreken en beslissen.

Op het gebied van governance werd de eerstelijnscontrole op en de rapportering over portefeuilletransacties versterkt via een nauwe samenwerking tussen de diverse eerstelijnsdepartementen en de directie Risk.

Zoals voorheen wordt ieder kwartaal de beleggingsportefeuille van de Vennootschap aan een grondige analyse onderworpen, inclusief risicocheck. Deze analyse vormt de basis van een regelmatige rapportering aan en bespreking binnen het Alco, het directiecomité en de raad van bestuur.

Kredietrisico en Basel kapitaalakkoord

De Bankpool heeft een jarenlange ervaring in het toekennen en beheren van hypothecaire kredieten aan *retail*cliënteel, wat resulteerde in een historiek van lage kredietverliezen.

Onder *retail*cliënteel vallen particulieren, zelfstandigen en uitoefenaars van vrije beroepen die hun gewoonlijke verblijfplaats in België (voor de Belgische activiteiten) of Nederland (voor de Nederlandse activiteiten) hebben en die bij de Vennootschap terecht kunnen voor hun normale niet-beroepsmatige kredietbehoeften.

Omwille van deze beleids optie en de vermelde jarenlange ervaring heeft de Vennootschap er dan ook voor gekozen om onder het Basel kapitaalakkoord zijn kredietverstrekking van hypothecaire leningen, mits niet-materiële uitzonderingen, op basis van interne ratings te laten plaatsvinden en de eigen vermogensvereisten volgens de IRB(F)-methode te berekenen. Hierbij wordt bij de kredietverstrekking aan iedere lening een rating toegekend. Hiervoor ontwikkelde de Vennootschap, voor zover van toepassing, zelf een of meer modellen.

Onderscheid wordt gemaakt tussen modellen voor PD (kans op wanbetaling) en LGD (loss given default - verlies bij wanbetaling). Voor de *retail*kredietportefeuilles waar gekozen wordt voor een intern ratingsysteem werd telkens zowel een PD als een LGD-model ontwikkeld.

In het PD-model worden kredietdossiers ingedeeld in verschillende ratingklassen, afhankelijk van de via het model berekende falingskans. De indeling van de ratingklassen gebeurt op basis van variabelen met eraan verbonden modaliteiten, die zowel productkenmerken als kenmerken verbonden aan de ontlener betreffen. Iedere ratingklasse heeft een beneden- en een bovengrens voor wat betreft het falingspercentage en krijgt een gemiddeld falingspercentage. De gefaalde dossiers worden in een aparte ratingklasse ondergebracht.

Ook de LGD-pooling gebeurt op basis van een aantal variabelen. Aan iedere LGD-pool wordt een gemiddeld LGD-percentage toegekend. Op die manier wordt ieder uitstaand krediet in portefeuille ondergebracht in een bepaalde LGD-pool en wordt aan dat krediet het gemiddelde LGD-percentage van die pool toegewezen.

Maandelijks wordt de totale hypothecaire kredietportefeuille aan de PD en LGD-modellen aangeboden om er het kapitaalbeslag voor onverwachte verliezen uit af te leiden.

De keuze voor deze IRB-methode had onder meer wijzigingen tot gevolg voor het operationeel kredietrisicobeheer, het autorisatiekader, de prijszetting, de interne opvolging en rapportering, en de verantwoordelijkheden van directiecomités en raden van bestuur.

Vanaf rapporteringstoestand 30 september 2009 wordt de eigenvermogensvereiste voor de *retail*hypothekportefeuilles volgens de IRB-methode berekend. Als gevolg van de overgangsbepalingen van

Basel bepaalt de zogenaamde 80 %-floor (op het volgens de Basel I-principes berekend eigen vermogen) de uiteindelijke eigen vermogensverplichtingen voor de Vennootschap.

Binnen het governancekader en de verdere FIRB-uitrol werden in 2014 verdere stappen gezet. Aan overheden (in hoofdzaak lokale en regionale besturen) werd in het afgelopen jaar verder interne ratings toegewezen die relevant zijn binnen het acceptatiekader en tevens gehanteerd worden voor monitoring- en beheersdoeleinden en in kader van Pijler 2 kapitaalberekeningen. Voor regulatorie kapitaalberekeningen blijft de Vennootschap de gestandaardiseerde benadering toepassen op overheden. Voor bancaire en corporate tegenpartijen is dit de FIRB-benadering.

Ook binnen het vooropgestelde FIRB-governance kader werd ook in 2014 een review uitgevoerd op de FIRB-modellen voor banken en corporates. Hieruit is een sterke modelperformantie gebleken. De Vennootschap voerde dit laatste jaar een meer leane aanpak van de review-werkzaamheden. De interne ratingmodellen maken jaarlijks het voorwerp uit van een kritische analyse. Zo werd in 2014 een update van het scoringsmodel voor corporate tegenpartijen voorbereid.

Bijzondere waardeverminderingen

Op individuele basis kunnen bepaalde bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen worden aangelegd, wanneer een krediet als gefaald beschouwd wordt, wat betekent dat er objectieve aanwijzingen zijn dat de Vennootschap niet alle verschuldigde bedragen in overeenstemming met de contractuele voorwaarden zal kunnen innen. Het bedrag van de bijzondere waardevermindering is het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

In concreto wordt een krediet als gefaald beschouwd wanneer een van de volgende gebeurtenissen heeft plaatsgevonden.

- De Vennootschap acht het onwaarschijnlijk dat de debiteur zijn kredietverplichtingen volledig kan nakomen zonder dat de Vennootschap zal moeten overgaan tot acties zoals het uitwinnen van zekerheden.
- De debiteur is meer dan 90 dagen achterstallig bij het nakomen van een materiële kredietverplichting.

Voor de kredieten die als gefaald worden beschouwd, wordt bijgevolg nagegaan of er (hierbij onder andere rekening houdend met de bekomen zekerheden) bijzondere waardeverminderingen moeten worden aangelegd.

Naast de op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen worden er ook collectieve – op portefeuillebasis gebaseerde – waardeverminderingen aangelegd. Deze collectieve waardeverminderingen worden enkel aangelegd voor de portefeuille 'leningen en vorderingen'.

Voor de *retail*/hypotheekportefeuille bestaat deze in de vorm van een IBNR-voorziening (*incurred but not reported*). Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de vorderingen die niet aangemerkt werden als gefaald en dus niet onderworpen werden aan een individuele waardevermindering toets.

Leningen en vorderingen in achterstand en achterstallige bedragen

De Vennootschap beoordeelt haar portefeuille voortdurend op het stuk van achterstallige betalingen. In de onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de financiële activa 'leningen en vorderingen op andere cliënten' waarvoor er achterstallige bedragen zijn geconstateerd maar waarvoor er geen op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd.

Het gaat hier om het totaalbedrag van de uitstaande kredieten (*total exposure*) en dus niet het totaalbedrag van de achterstanden.

In deze bedragen zitten ook nog de kredieten die slechts 1 of 2 dagen achterstallig zijn of die omwille van een mogelijk laattijdige operationele verwerking van de betaling van de aflossingen (onder meer via domicilieringen) tijdelijk een achterstand vertonen.

Per 31/12/2013	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	8.434.666	292.267	161.953	97.989
Hypothecaire leningen	1.226.432.724	44.662.088	33.853.369	41.013.190
Leningen op termijn	21.507.176	1.334.312	760.913	1.225.745
Zichtdeposito's	3.111.267	104.459	306.532	4.136.910
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	1.259.485.833	46.393.126	35.082.767	46.473.834

Per 31/12/2014	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	6.951.111	431.744	101.613	9.671
Hypothecaire leningen	1.101.209.469	40.650.223	20.798.021	32.800.853
Leningen op termijn	17.144.005	4.095.566	324.503	479.801
Zichtdeposito's	2.893.461	62.152	110.398	3.370.090
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	1.128.198.046	45.239.685	21.334.535	36.660.415

Bovenstaande leningen en vorderingen werden ofwel nog niet als gefaald beschouwd ofwel waren er voldoende waarborgen waardoor er geen op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen moesten worden aangelegd.

Effectieve achterstallige bedragen (in kapitalen en interesten)

In de volgende tabellen wordt een overzicht gegeven van de effectieve achterstallige bedragen (kapitalen en interesten) met andere woorden welke achterstanden zijn er effectief (dus zonder het totale bedrag van de betrokken lening te vermelden).

Onder de 'zichtdeposito's' zijn in hoofdzaak kaskredieten terug te vinden die bij overschrijding van hun kredietlijn voor het volledige bedrag in achterstand komen.

Per 31/12/2013	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	309.349	14.073	9.712	4.803
Hypothecaire leningen	8.225.500	1.065.706	1.454.815	9.739.853
Leningen op termijn	228.835	39.778	51.941	529.294
Zichtdeposito's	3.111.267	104.459	306.532	4.136.910
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	11.874.951	1.224.016	1.823.000	14.410.860

Per 31/12/2014	<= 90 dagen	90 dagen <> 180 dagen	180 dagen <> 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	344.204	26.392	642	690
Hypothecaire leningen	11.283.443	680.320	351.157	972.815
Leningen op termijn	207.997	22.487	8.779	2.565
Zichtdeposito's	2.893.461	62.152	110.398	3.370.090
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	14.729.105	791.351	470.976	4.346.160

In alle andere categorieën van financiële activa en de daarbinnen te onderscheiden aanwezige klassen zijn er geen achterstallen.

Op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen

Het volgende overzicht geeft de betrokken waarden van de financiële activacategorieën (en respectievelijke klassen) weer waarvoor op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen werden aangelegd.

Per 31/12/2013	bruto boekwaarde van de in waarde verminderde activa	waardeverminderingen individuele basis beoordeelde activa
Voor verkoop beschikbare activa	0	0
Leningen en vorderingen		
consumentenkrediet	4.025.686	4.039.789
hypothecaire leningen	148.680.741	29.996.128
leningen op termijn	880.129	663.598
zichtdeposito's / voorschotten	4.410.171	4.096.968
overige kredietvorderingen	230.880	229.195
Totaal leningen en vorderingen	158.227.607	39.025.678

Per 31/12/2014	bruto boekwaarde van de in waarde verminderde activa	waardeverminderingen individuele basis beoordeelde activa
Voor verkoop beschikbare activa	0	0
Leningen en vorderingen		
consumentenkrediet	3.392.963	3.468.991
hypothecaire leningen	129.937.970	33.446.959
leningen op termijn	1.321.669	1.068.149
zichtdeposito's / voorschotten	5.871.354	2.869.065
overige kredietvorderingen	105.415	105.415
Totaal leningen en vorderingen	140.629.371	40.958.579

Per einde 2013 waren er voor 39.025.678 euro op individuele basis bepaalde waardeverminderingen voor de portefeuille leningen en vorderingen. Er zijn geen individuele waardeverminderingen voor effecten uit de 'voor verkoop beschikbare activa' en HTM-klasse (*hold to maturity*).

Per einde 2014 waren er voor 40.958.579 euro op individuele basis bepaalde waardeverminderingen voor de portefeuille leningen en vorderingen.

De volgende tabellen geven de mutaties weer van de individuele bijzondere waardeverminderingen van de boekjaren 2013 en 2014. Bij toelichting 34 is er meer detail terug te vinden over de totale resultaatsimpact (inclusief de rechtstreekse afboekingen en recuperaties).

per 31/12/2013	beginsaldo 31/12/2012	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2013
Voor verkoop beschikbare activa	4.282.049	0	4.282.049	0
Leningen en vorderingen				
consumentenkrediet	3.156.257	2.720.990	-1.837.457	4.039.789
hypothecaire leningen	32.140.544	25.841.529	-27.985.944	29.996.128
leningen op termijn	798.562	236.063	-371.027	663.598
zichtdeposito's / voorschotten	8.370.697	1.469.442	-5.743.174	4.096.967
overige kredietvorderingen	455.864	267.744	-494.413	229.195
Totaal leningen en vorderingen	44.921.924	30.535.768	-36.432.015	39.025.677
per 31/12/2014	beginsaldo 31/12/2013	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2014
Voor verkoop beschikbare activa	0	0	0	0
Leningen en vorderingen				
consumentenkrediet	4.039.789	1.056.957	-1.627.755	3.468.991
hypothecaire leningen	29.996.128	27.128.340	-23.677.508	33.446.959
leningen op termijn	663.598	600.910	-196.358	1.068.149
zichtdeposito's / voorschotten	4.096.967	327.442	-1.555.345	2.869.065
overige kredietvorderingen	229.195	267.744	-391.524	105.415
Totaal leningen en vorderingen	39.025.677	29.381.392	-27.448.490	40.958.579

Op portefeuillebasis bepaalde bijzondere waardeverminderingen

Voor alle *retail*kredietportefeuilles waarvoor in Basel II-kredietrisicomodellen zijn uitgewerkt worden collectieve IBNR-waardeverminderingen berekend en aangelegd.

Deze 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de hypothecaire vorderingen zonder default status en waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis (*performing loans*).

Deze collectieve beoordeling van bijzondere waardeverminderingen bevat de toepassing van een *loss confirmation period*. Deze staat voor een tijdsinterval (in maanden uitgedrukt) tussen het moment dat de gebeurtenis die de oorzaak is van de bijzondere waardevermindering zich voorgedaan heeft (i.e. een loss event) en het moment dat deze geïdentificeerd wordt in de kredietrisicosystemen van de entiteit.

De toepassing van de *loss confirmation period* zorgt er zo voor dat bijzondere waardeverminderingen die zich al wel hebben voorgedaan maar nog niet als dusdanig zijn geïdentificeerd, ook worden meegenomen in de aangelegde waardeverminderingen.

Op basis van de PD (*probability of default*) worden de portefeuilles opgedeeld in risicoklassen en voor elke risicoklasse wordt nagegaan wat de kans is dat een krediet in deze klasse binnen een bepaalde periode in gebreke komt.

De *loss confirmation period* wordt permanent geëvalueerd en deze werd in 2013 aangepast van 3 naar 6 maanden. In 2014 werd deze loss confirmation periode verder verlengd van 6 naar 12 maanden op basis van een interne validatie van deze periode en na een verdere benchmark met de marktpraktijken.

Er wordt vanaf 2013 ook rekening gehouden met actuele verliezen in plaats van gemiddelde historische verliezen bij de berekening van de waardevermindering (point in time PD in plaats van een gemiddelde PD). Hierdoor wordt de economische situatie direct weerspiegeld in de aangelegde collectieve waardeverminderingen.

De onderstaande tabel geeft de exposure at default (EAD) en aangelegde collectieve bijzondere waardeverminderingen (IBNR) weer per eindejaar.

Portefeuille	31/12/2013		31/12/2014	
	EAD	IBNR	EAD	IBNR
port. Aspa België	7.337.406.251	2.317.029	8.091.991.693	567.756
port. ARNE	10.586.639.242	6.259.265	12.487.023.625	4.985.238
Green Apple	2.473.279.951	1.364.212	1.220.982.339	450.144
port. CBHK	568.828.458	988.853	486.988.812	616.047
Totaal		10.929.359		6.619.184

De IBNR-waardeverminderingen zijn gedaald van 10.929.359 euro per 31 december 2013 naar 6.619.184 euro per 31 december 2014 ondanks een hogere portefeuille hypothecaire leningen en de uitgevoerde aanpassingen. Er is dus een verbetering in de PD van de betrokken portefeuilles.

Naast de IBNR-voorziening wordt er ten slotte ook een waardevermindering voor collectief beoordeelde financiële activa aangelegd. Deze op portefeuillebasis aangelegde waardevermindering wordt enkel opgebouwd voor een MBS-portefeuille die onder de leningen en vorderingen geclassificeerd zijn.

Per 31 december 2014 was er een totale collectieve waardevermindering van 259.458 euro terwijl deze per einde 2013 1.865.801 euro bedroeg.

Deze op portefeuillebasis aangelegde waardevermindering is aangelegd voor een beperkte verder dalende RMBS-portefeuille die onder de leningen en vorderingen geclassificeerd zijn.

Tenslotte werd in 2014 een voorziening aangelegd van 2,5 miljoen euro die een '*best estimate*' raming is van de bijkomende waardeverminderingen die op leningen geboekt moeten worden naar aanleiding van:

- verdere verfijningen aan de interne processen voor het bepalen van de waardeverminderingen om een volledige overeenstemming met de EBA-reglementering hieromtrent te verzekeren en
- een verhoging van de toegepaste *haircut* op de bekomen waarborgwaarden bij de Nederlandse kredieten in portefeuille voor het bepalen van waardeverminderingen.

Per saldo is er hierdoor naast de collectieve waardevermindering van 259.458 euro een IBNR van 6.619.184 euro en een collectieve voorziening van 2,5 miljoen euro.

Zekerheden

Bij het toestaan van hypothecaire leningen worden altijd persoonlijke of zakelijke zekerheden gevraagd. Hoe lager de kredietwaardigheid van een kredietnemer, hoe meer waarborg die cliënt zal moeten geven. In het kader van het uitwinningbeleid komt het sporadisch voor dat bepaalde zekerheden verworven worden en op de balans terechtkomen.

Voor deze zekerheden (in casu de panden waarop een hypothecaire inschrijving of volmacht gevestigd is) vinden individuele nieuwe schattingen plaats als de dossiers waaraan de zekerheden verbonden waren als gefaald (zie definitie van gefaald bij de bovenstaande beschrijving van de bijzondere waardeverminderingen) beschouwd worden. Alle zakelijke zekerheden worden periodiek via een statistische methode herschat.

Uitwinningbeleid

Als alle andere middelen zijn uitgeoefend om een krediet in falend financieel af te handelen, wordt er (waar er een pand aanwezig is) overgegaan tot een onderhandse of openbare verkoop.

In 2014 waren er (inclusief verkopen die betrekking hebben op Nederlandse kredietdossiers met NHG bij de Vennootschap) 152 openbare en onderhandse verkopen (226 in 2013), waarbij het saldo van de verkoop de vordering niet volledig dekte. De totale restschuld hierbij bedroeg 3.079.193 euro (tegenover 3.752.431 euro in 2013).

In 2013 werden er drie panden aangekocht met een nog resterende boekwaarde van 373.522 euro per einde 2013. In 2014 werden in het kader van dit beleid zes panden aangekocht door de Vennootschap voor 733.648 euro. De aangekochte (en nog niet terug verkochte) panden zijn terug te vinden onder de post 'vastgoedbeleggingen'.

De conservatieve kredietpolitiek en het strikte omkaderingsbeleid hadden tot gevolg dat de kredietverliezen binnen de diverse activiteitsdomeinen van de Vennootschap laag waren in de voorbije jaren.

Forbearance

De European Securities and Markets Authority (ESMA) vraagt de financiële instellingen om toelichtingen te geven over de toegestane herfinancieringen en verlenging van de looptijden bij kredieten. Het gaat hier over herfinancieringen en verlengingen in het kader van betalingsachterstanden.

In 2014 werden op basis van de EBA-definitie van forbearance intern de nodige beleidsdocumenten afgewerkt en werden aanpassingen gedaan aan de interne kredietsystemen voor de betere registratie van de betrokken dossiers.

Vanaf rapporteringstoestand 30 september 2014 moeten via de FINREP-rapportering (rapportering van de geconsolideerde cijfers volgens de IFRS-normen) cijfers gerapporteerd worden over deze dossiers.

In bijlage werden de gerapporteerde cijfers opgenomen. Het betreft de momentopname per 31 december 2014 waarbij de dan al geregistreerde dossiers werden opgenomen.

Performing exposures met forbearance maatregelen	4.096.225
Non-performing exposures met forbearance maatregelen	2.374.130
Gecumuleerde waardeverminderingen en provisions voor deze exposures	-337.210
Ontvangen collateral voor exposures met forbearance--maatregelen	6.200.684

De forbearance-dossiers die als non-performing worden aangemerkt, worden steeds onderworpen aan een 'individuele waarderingstoets'.

Uitstaand kredietrisico

De totale blootstelling aan kredietrisico (*total exposure*) bestaat uit de boekwaarden van financiële activa (grootste deel van de activazijde - binnenbalans) de berekende exposure van afgeleide financiële instrumenten en specifieke buiten balansposten (waaronder financiële garanties en kredietverbintenissen) zoals beschreven in de wetgevingen van het eigen vermogen (Basel).

Totale blootstelling aan kredietrisico	31/12/2013	31/12/2014
Totaal binnenbalans	31.303.978.267	32.521.923.372
Totaal buitenbalans	886.965.728	1.324.532.303
Totaal derivaten	211.726.830	123.956.316
	32.402.670.825	33.970.411.991

Meer informatie met betrekking tot de buiten balansposten is terug te vinden bij toelichting 37. Een uitgebreidere toelichting inzake het uitstaand kredietrisico is terug te vinden in de Basel pijler 3-toelichtingen die jaarlijks op de website van de Vennootschap komen (www.argenta.be).

Concentratie van kredietrisico

Deze concentratie kan bestaan uit verschillende elementen waaronder enerzijds een concentratie in kredietverlening aan een individuele tegenpartij of een groep van onderling gerelateerde tegenpartijen (single name concentratie of wederpartijconcentratie).

Anderzijds kan er ook een concentratie in kredietverlening zijn via een ongelijkmatige verdeling over sectoren of landen / regio's (sectorconcentratie).

Dit laatste risico kan ontstaan wegens significante risicoposities op groepen van tegenpartijen waarvan de kans op wanbetaling gedreven wordt door gemeenschappelijke onderliggende factoren.

In de beleidslijn kredietrisicobeheer worden limieten opgenomen met betrekking tot het concentratierisico. Deze limieten worden stelselmatig opgevolgd en gerapporteerd.

Een van deze limieten heeft betrekking op de maximale exposure per tegenpartij in de *retail*kredietverlening en stelt dat deze maximale exposure op 1 *retail*tegenpartij nooit groter mag zijn dan 1 miljoen euro.

Worden toch hogere kredieten toegestaan dan kan dit enkel mits uitdrukkelijke beslissing van het kredietcomité en het directiecomité.

De onderstaande tabel geeft de procentuele verdeling over de 'leningen en vorderingen op andere cliënten' van de verschillende types van lening of vordering. De post 'overige kredietvorderingen' bevat een beperkte portefeuille MBS.

	2013	%	2014	%
consumentenkrediet	153.366.853	0,70 %	115.573.362	0,50%
hypothecaire leningen	21.474.655.924	97,98 %	22.732.250.658	98,08%
leningen op termijn	232.435.828	1,06 %	288.011.865	1,24%
zichtdeposito's / voorschotten	7.702.812	0,04 %	5.991.028	0,03%
overige kredietvorderingen	48.723.714	0,22 %	35.136.318	0,15%
	21.916.885.131	100,00%	23.176.963.231	100,00%

Mogelijke concentratierisico's die resulteren uit de aanwezigheid in slechts twee hypotheekmarkten (namelijk België en Nederland), worden getemperd door een beperking van het kredietrisico per individueel dossier, en door een strikte opvolging van de evoluties in de Nederlandse en Belgische hypotheek- en residentiële vastgoedmarkten.

Hiernaast wordt er ook gezorgd voor een spreiding van de risico's door een groot aantal leningen voor een beperkt bedrag, gespreid over België en Nederland (ook regionaal) toe te staan. Door de spreiding in de tijd van de kredietverlening (iedere week / maand worden er wel kredieten toegestaan) worden de risico's getemperd (in zowel hoog- als laagconjunctuur worden immers kredieten toegestaan).

Ten slotte kan 'effectisering' naast een funding- en liquiditeitstool ook gebruikt worden om het risicovolume van de kredieten en dus de mate van concentratie te sturen. De uitgevoerde effectiseringstransacties hadden betrekking op de Nederlandse hypotheekkredieten.

De basis voor de kwantitatieve beoordeling van het concentratierisico vormt de analyse van de portefeuillesamenstelling (balans) naar economische sectoren (overheden – openbare besturen, kredietinstellingen,

overige leningen waaronder bedrijfsobligaties, hypothecaire kredietverlening, andere *retail*kredietverlening) en landen.

De Vennootschap classificeert het grootste gedeelte van de beleggingsportefeuille als 'voor verkoop beschikbaar financiële activa'. Het voornaamste deel van dit gedeelte van de beleggingsportefeuille bestond per 31 december 2014 (hierbij gebaseerd op de Belgische wettelijke schema A-indeling die gehanteerd wordt op enkelvoudig niveau) uit obligaties van 'openbare besturen' (53,95 % in 2013 tegenover 43,57 % in 2014). De categorie kredietinstellingen' vertegenwoordigt 30,04 % per 31 december 2014. De categorie 'effecten andere tegenpartijen' is van 18,84 % gestegen naar 26,38 %.

	2013		2014	
	Boekwaarden	Procentuele verdeling	Boekwaarden	Procentuele verdeling
Vastrentende effecten				
- openbare besturen	4.578.242.498	53,95 %	3.640.233.539	43,57 %
- kredietinstellingen	2.308.910.414	27,20 %	2.509.014.554	30,04 %
- effecten andere tegenpartijen	1.599.532.160	18,84 %	2.203.105.977	26,38 %
Niet-vastrentende effecten				
- beleggingsfondsen/overige	28.536	0,01 %	28.676	0,01 %
	8.486.713.608	100,00 %	8.352.382.746	100,00 %

Onderstaande tabel geeft een procentueel geografische uitsplitsing van de overheidsobligaties in de 'voor verkoop beschikbare financiële activa'. Uit onderstaand overzicht blijkt een grote blootstelling aan België (vestigingsplaats van de Vennootschap).

	31/12/2013	31/12/2014		31/12/2013	31/12/2014
België	76,9 %	73,4 %	Polen	2,9 %	1 %
Italië	3,1 %	3,9 %	Portugal	2,2 %	0 %
Tsjechië	2,8 %	0 %	Finland	1,2 %	7,6 %
Slovakije	4,8 %	5,7 %	Bulgarije	0,4 %	0,2 %
Slovenië	0,6 %	2,4 %	Spanje	0 %	1,9 %
Oostenrijk	1,4 %	1,7 %	IJsland	0 %	0,6 %
Duitsland	0,7 %	1,4 %	Mexico	0 %	0,2 %
Frankrijk	2,3 %	0 %	Totaal	100 %	100 %

Onderstaande tabel tenslotte geeft het ratingniveau weer van de volledige 'voor verkoop beschikbare activa'-portefeuille. Bijkomende informatie in verband met deze portefeuille is terug te vinden bij toelichting 11.

	31/12/2013	31/12/2014
Investment grade	99,22 %	99,56 %
Below investment grade	0,68 %	0,34 %
Non rated	0,10 %	0,10 %
Totaal	100,00 %	100,00 %

Onder de 'tot einde looptijd aangehouden activa' staan effecten ten bedrage van 839.817.180 euro (761.448.121 euro in 2013), die in hoofdzaak uitgegeven werden door de Belgische federale en regionale overheden.

De eerder vermelde beleidslijn 'Thesaurie & ALM' bepaalt in welke obligaties er met welke ratings mag belegd worden. De ratings van alle rentedragende vastrentende effecten worden nadien stelselmatig opgevolgd. Als

na de aankoop de rating van een obligatie daalt onder de vooropgestelde minimum ratingvereiste, worden de betrokken obligaties opnieuw besproken in het Alco en het ratingoverleg (RO).

Het Alco en bijgevolg ook het directiecomité van de Vennootschap moeten zich hierbij uitdrukkelijk uitspreken over het al dan niet behouden van de positie. Over de behouden posities wordt ook gerapporteerd aan de raad van bestuur.

Toelichting bezwaarde activa

Via een circulaire 2015/03 heeft de Belgische toezichthouder de richtsnoeren van de Europese Bankautoriteit (EBA) van 27 juni 2014 over de openbaarmaking van bezwaarde en niet-bezwaarde activa in het Belgische prudentiële kader ten uitvoer gebracht.

De instellingen moeten op voortschrijdende basis informatie over de voorafgaande twaalf maanden openbaar maken uitgaande van mediaanwaarden van ten minste driemaandelijke gegevens. Wat betreft de openbaarmaking van de informatie over de eerste rapportageperiode kunnen de instellingen er evenwel voor kiezen de gegevens per 31 december 2014 te gebruiken. Deze laatste optie werd dan ook genomen voor deze eerste rapportering.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bezwaarde activa bij de Vennootschap op rapportering toestand 31 december 2014.

De Vennootschap heeft volgende bezwaarde activa:

1. collateral voor swaps en caps voor een nominaal bedrag van 489.285.000 euro die een *fair value*-waarde hebben van 583.343.619 euro;
2. collateral voor repo's voor een nominaal bedrag van 367.000.000 euro die een *fair value* waarde hebben van 410.538.477 euro;
3. een aparte rekening bij de NBB als waarborg voor BankCardCompany (waarop een effect met een nominale waarde van 31 miljoen euro werd geblokkeerd).

Er zijn dus voor nominaal 856.285.000 euro bezwaard in het kader van de afgeleide instrumenten en repo's en nominaal 31 miljoen in het kader van het gebruik van kredietkaarten door de klanten van de Vennootschap.

Er werden in het kader van het collateralbeheer bij de afgeleide instrumenten voor 21.850.884 euro cash betaald. Verder werd er 5.272.000 euro cash ontvangen in het kader van de uitgevoerde repotransacties.

De Vennootschap heeft geen covered bonds uitgegeven en de kredieten die geëffectiseerd werden staan zoals reeds toegelicht terug op de balans van de Bankpool.

De Vennootschap heeft een kredietlijn bij de NBB van 250 miljoen euro waarvoor effecten zullen bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken.

De hierboven vernoemde cash en de bewaarde activa zijn opgenomen in de balans en worden toegelicht bij de respectievelijke balansrubrieken.

5.4. Operationeel risico

Algemene toelichting

Alle ondernemingen die activiteiten uitoefenen, hebben te maken met een operationeel risico. Financiële instellingen zijn daarop geen uitzondering.

De activiteiten van de Vennootschap zijn afhankelijk van het vermogen om een erg groot aantal transacties efficiënt, nauwkeurig en in overeenstemming met de beleidslijnen (*policies*) en wet- en regelgeving te verwerken. Potentiële operationele risico's slaan onder meer op een schending van de witwasbepalingen, van vertrouwelijkheidsverplichtingen en de uitvoering van niet toegelaten transacties.

De Vennootschap heeft een relatief beperkt aantal producten en diensten, wat het operationeel risico beperkt kan houden. Algemeen wordt echter aangenomen dat operationele risico's in de bedrijven gaandeweg toenemen. Dit is onder meer toe te schrijven aan de snel wijzigende technologische omgeving, de toenemende complexiteit en toename van producten en ook aan de algemene trend van uitbesteding van niet-kernactiviteiten.

Hoewel de Vennootschap maatregelen heeft genomen om de risico's te beheersen en eventuele verliezen te beperken en daarnaast aanzienlijke middelen uittrekt voor de ontwikkeling van efficiënte procedures en de opleiding van personeel, is het niet mogelijk procedures te implementeren waarmee men al deze operationele risico's op een efficiënte manier kan uitsluiten.

Jaarlijks wordt een zeer uitgebreid intern controlerapport opgesteld dat overgemaakt wordt aan het Auditcomité, de raad van bestuur en de NBB. In dit verslag worden de aanwezige beheersmaatregelen beoordeeld op hun adequaatheid en hun effectiviteit volgens de COSO methodiek.

Er bestaat een *Disaster Recovery Programma* (DRP) waarbij alle facetten van *Disaster Recovery* werden opgezet. Alle *Disaster Recovery*-testen zullen jaarlijks worden gepland en uitgevoerd. Een *Disaster Recovery Manager* is aanwezig om dit operationeel te bestendigen.

Het operationeel risicobeleid

Het Orco (Operationeel Risicocomité) is een vast onderdeel van het GRC. Het wordt op kwartaalbasis georganiseerd. In 2014 werd de beleidslijn voor operationeel risico grondig heruitgewerkt.

In 2014 werd er een groot deel van de jaarplanning besteed aan de implementatie, migratie en testen van de loss-databank in het Pentana Vision-softwarepakket. Dit softwarepakket werd hiernaast ook verder aangepast om de uitvoering en rapportage van *Risk & Control Self Assessments* (RCSA's) hierin mogelijk te maken. De eerstelijnsgebruikers hiervan werden ook opgeleid en geholpen om te kunnen werken in deze nieuwe omgeving.

Naast de dagelijkse opvolging- en ondersteuningtaken (bvb. faciliteren RCSA's, opmaak interne controle jaarverslag, opvolging BCP's ...), werd onder andere gewerkt aan het opstarten van een kwartaalrapportage omtrent operationeel risico, werden de *Key Risk Indicators* (KRI's) herbepaald en werden de per directie aangeduide contactpersonen verder opgeleid.

Op het gebied van *Business Continuity Management* werd er een grondige update gedaan van de *Business Continuity* Plannen (BCP's) en de specifieke contactgegevens. Daarnaast werd er ook dit jaar weer een crisissimulatie met het CrisisManagementTeam (CMT) georganiseerd. Verder werden ook voorbereidingen getroffen tegen de mogelijke stakings- en stroomproblemen.

In het kader van informatiebeveiliging werden er bijlagen voor de gedragscode informatiebeveiliging opgemaakt (over regels voor persoonlijke mobiele toestellen met toegang tot het Argenta-netwerk en extra hardware op de werkplek).

De risicoscoring binnen het audituniversum gebeurt op parameters, waaronder de maturiteit van de interne controle en de al dan niet aanwezigheid van RSCA's.

Operationeel risico en Basel kapitaalakkoord

De Vennootschap gebruikt de standaardmethode voor het berekenen van de vereiste voor het operationeel risico.

5.5. Andere risico's

Zonder exhaustief te willen zijn, werden onder deze paragraaf nog enkele andere risico's opgenomen.

Strategisch risico

Het strategisch risico, waaraan de Vennootschap blootgesteld is, is het risico op beïnvloeding van de huidige en toekomstige winsten en kapitaal door slechte beleidsbeslissingen, slechte implementatie van beslissingen of gebrek aan aanpasbaarheid (*responsiveness*) aan veranderende marktomstandigheden (zowel commercieel als financieel).

Om de strategische doelen, zoals bepaald in de businessstrategie, te bereiken stelt de Vennootschap middelen ter beschikking (onder meer communicatiekanalen, systemen, netwerken, managerstijd en managerscapaciteiten). De strategische doelen worden bepaald door het Directiecomité en goedgekeurd door de raad van bestuur.

De uiteindelijke realisatie van de businessstrategie hangt af van de adequaatheid van de ter beschikking gestelde middelen en van de manier waarop deze middelen worden ingezet. Ze wordt permanent geëvalueerd.

Businessrisico

Het businessrisico is het risico dat de huidige en toekomstige winsten en kapitaal beïnvloed worden door veranderingen in businessvolumes, of door veranderingen in marges en kosten; beide veroorzaakt door veranderende marktomstandigheden of door de onmogelijkheid om er als organisatie op in te spelen. Nog wordt onder dit risico verstaan; een slechte diversificatie van de winsten (*earnings*) of de onmogelijkheid om een voldoende en degelijk niveau van winstgevendheid te bewaren.

Om het businessrisico waaraan de Vennootschap blootgesteld is, te diversifiëren, heeft Argenta Groep, naast haar klassieke activiteiten, een strategische keuze gemaakt voor de verkoop van producten die *fee income* genereren. Deze vierde activiteitenpijler, Beleggen, moet naast de pijlers Verzekeren, Lenen en Sparen & betalen een grotere diversificatie van de gegenereerde winst tot stand brengen. Belangrijk hierbij is ook de aandacht die er geschonken wordt aan de cross-selling om zoveel mogelijk cliënten in meerdere pijlers te werven.

Met betrekking tot de winstgevendheid van de producten van de Bankpool wordt bij de prijszetting rekening gehouden met *funds transfer pricing* op economische basis om de winstbijdrage per product te bepalen.

Reputatierisico

Het reputatierisico is het risico op schade (verlies) door het verslechteren van de reputatie of standing veroorzaakt door een negatieve perceptie van het imago van de organisatie bij zijn cliënten, tegenpartijen, aandeelhouders en/of regulerende instanties.

Het is een *second order risk*, een risico dat voortvloeit uit een ander risico, maar dat wel een eigen impact heeft. De Vennootschap beschouwt dit risico als een verticaal risico, als een risico dat alle andere risico's doorkruist. Door het opvolgen en beheren van de andere risico's wordt het reputatierisico ook beheerd.

Externe dienstverleners

De Vennootschap is blootgesteld aan het risico van beëindiging van belangrijke overeenkomsten met externe dienstverleners. Een dergelijke beëindiging kan leiden tot discontinuïteit of vertraging van belangrijke bedrijfsprocessen waartegen de Vennootschap zich zo veel als mogelijk indekt door middel van adequaat bedrijfscontinuïteitsbeleid en transitiebepalingen in de betreffende overeenkomsten.

5.6. Ontwikkelingen in de wet- en regelgeving

Op alle plaatsen waar de Vennootschap actief is, is zij onderworpen aan de wetten, voorschriften, administratieve maatregelen en beleidsvoorschriften over financiële dienstverlening. Wijzigingen op het vlak van het toezicht en de regelgeving kunnen de activiteiten, aangeboden producten en diensten en de waarde van de activa van de Argenta Groep aantasten. Hoewel de Vennootschap nauw samenwerkt met de toezichthouders en voortdurend toeziet op de situatie en toekomstige wijzigingen van de regelgeving, kunnen het fiscaal beleid en andere beleidsterreinen onvoorspelbaar zijn en vallen zij niet onder zijn controle.

In de laatste en komende jaren heeft en zal de Europese wet- en regelgeving veel bijkomende aandacht vergen. De Europese commissie heeft immers een sterke voorkeur voor een maximale harmonisatie van de Europese wet- en regelgeving. Een maximale harmonisatie van wet- en regelgeving is in het belang van de financiële sector, omdat het bijdraagt aan een gelijk speelveld (*level playing field*) voor alle marktpartijen.

Hieronder volgt een kort overzicht van enkele voor de Vennootschap relevante nationale en internationale ontwikkelingen.

Depositogarantiestelsel (DGS)

Het Belgische DGS garandeert deposito's van particulieren en kleine ondernemingen bij banken tot een maximum van 100.000 euro per depositorhouder per bank. Het DGS zal bedragen uitkeren wanneer particulieren en ondernemingen wegens betalingsonmacht van financiële instellingen niet meer over hun tegoeden kunnen beschikken.

De bepaling van de bijdrage die de Belgische financiële sector dient te betalen aan het DGS is de laatste jaren stelselmatig gestegen. Intussen is er sprake van een Europees DGS fonds waarvoor ook bijdragen zullen moeten betaald worden door alle Europese marktpartijen.

Bankenwet in België

Naar aanleiding van meerdere Europese nieuwe wetgevingen waaronder de nieuwe CRD (*Capital Requirement Directive*) werd er in België een nieuwe bankenwet geïntroduceerd. Alle financiële instellingen dienen alle elementen uit deze wet (waaronder bijvoorbeeld een geschiktheid toets voor directieleden en specifieke uitgebreidere governancevereisten) te implementeren.

Reglementering vereist eigen vermogen

De Europese raad keurde op 20 juni 2013 een nieuwe CRR (*Capital Requirement Regulation*) en CRD IV goed met als ingangsdatum 1 januari 2014. Deze regelgeving (zogenaamde Basel III) legt strengere regels op omtrent onder meer de solvabiliteit, liquiditeit en *leverage* die geleidelijk aan van toepassing worden. Het is hierbij gefocust op het verhogen van de kapitaalbuffers en het verbeteren van de kwaliteit van het kapitaal. De kapitaalbuffer werkt als een stootkussen voor economische moeilijker tijden.

Binnen de Europese unie is deze regelgeving geïmplementeerd via de vermelde CRR. Het betreft hier een Europese wetgeving die direct op nationaal niveau in werking treedt. In de Basel pijler 3-toelichtingen wordt meer duiding gegeven bij de verschillende wijzigingen en hun impact op de Vennootschap.

Bank Recovery & Resolution Directive (BRRD)

Deze richtlijn richt zich op de volledige cyclus van de crisisbeheersing, gaande van de voorbereiding over de vroegtijdige interventie tot de afwikkeling en financiering ervan. De richtlijn heeft tot doel het afwikkelingskader voor de banken te verbeteren met geharmoniseerde en doeltreffende instrumenten en bevoegdheden om een bankencrisis zo vroeg als mogelijk aan te pakken en de noodzaak van een financiële redding van kredietinstellingen door de overheid te vermijden.

European Market Infrastructure Regulation (EMIR)

De EMIR verordening zorgt voor een verstrenging op het toezicht van onder meer de buitenbeurshandel (OTC) en derivatenmarkt. Met de komst van EMIR zal het centraal afwickelen (*clearing*) van gestandaardiseerde derivaten verplicht gesteld worden. Ook wordt de post-tradinginfrastructuur versterkt door harmonisatie en uitbreiding van regels voor centrale tegenpartijen (CCP's) en moeten gegevens over transacties in OTC derivatencontracten in de toekomst aan *trade repositories* (datapakhuisen) worden gerapporteerd. De regels zullen dragen bij aan het transparant maken van deze markten.

Verbod op distributievergoedingen in Nederland

In Nederland geldt al een provisieverbod bij het toekennen van hypothecaire leningen. Vanaf 1 januari 2014 werd er bijkomend een provisieverbod voor alle beleggingsdiensten ingesteld voor distributievergoedingen. Beleggingsondernemingen mogen vanaf deze datum geen provisies meer ontvangen van 'productleveranciers' en 'fonsaanbieders' en zullen daardoor de gemaakte kosten direct aan de klant moeten gaan berekenen. De Vennootschap biedt geen beleggingsdiensten aan in Nederland maar deze evolutie die mogelijkerwijs ook in andere landen zal komen, wordt stelselmatig opgevolgd.

Fiscale wetgeving

De nationale en internationale regels omtrent fiscale topics wijzigen periodiek ten gevolge van plaatselijke of internationale economische factoren. Zo is er in België bijvoorbeeld vanaf boekjaar 2015 een aanpassing goedgekeurd aan het systeem van de notionele interestaftrek voor financiële instellingen.

Er wordt verder momenteel nog verder overleg gepleegd om een fiscale ruling met Nederland op het vlak van vennootschapsbelasting te bekomen.

In 2014 werd – na een vonnis van 15 mei 2012 – een terugbetaling ontvangen van de fiscale overheid van beurs- en afleveringstaks over de periode 15 juli 2002 - 15 juli 2004. Op deze uitspraak werd geen cassatie voorziening ingesteld waardoor dit arrest definitief werd in 2013.

6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer

6.1. Kapitaalbeheer

De dynamische groei van de financiële markten en het stijgende gebruik van complexere bankproducten hebben grote veranderingen teweeggebracht in de businessomgeving van de Vennootschap. Deze uitdagingen vereisen adequate mensen, processen en systemen voor de beperking en doelgerichte controle van de risicopositie van de Vennootschap.

Naast het beschrijven van methodes voor de berekening van de regulatoire kapitaalvereisten (kwantitatieve vereisten) legt het Basel-akkoord verhoogde nadruk op risicomanagement en geïntegreerd groepsniveau management (kwalitatieve vereisten). De Vennootschap wordt verplicht om adequate procedures en systemen te implementeren om haar kapitaal toereikendheid op lange termijn te verzekeren terwijl alle materiële risico's in acht worden genomen.

Deze procedures worden internationaal het eerder vermelde ICAAP genoemd (*Internal Capital Adequacy Assessment Process* of intern beoordelingsproces van de kapitaaltoereikendheid). De doelstelling van het risicomanagement van de Vennootschap is dat er een optimale kapitaalstructuur aanwezig is en een risicobeheersing gelijkaardig aan het niveau van de belangrijkste marktspeelers, en waarbij blijvend voldaan wordt aan de wettelijke eigenvermogensvereisten.

De uitvoering van het businessplan waarbij te allen tijde voldoende kapitaal voorhanden moet zijn om de vooropgestelde groei te kunnen volgen, staat hierbij centraal.

De Vennootschap heeft altijd een politiek van autofinanciering gevolgd. Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om de financiële en operationele risico's te kunnen dragen, beoogt de Vennootschap de mogelijke noden aan kapitaal te kunnen voldoen met (a) gereserveerde winst, (b) kapitaalverhogingen en (c) achtergestelde leningen. Aanvullend kan onder meer beslist worden om de balans te verlichten door middel van effectiseringen van een deel van de portefeuille kredieten aan particulieren.

In de onderstaande tabel is het nuttig eigen vermogen per eindejaar terug te vinden.

Samenstelling gereguleerd nuttig eigen vermogen	31/12/2013	31/12/2014
Tier 1-kapitaal - eigen vermogen sensu stricto	1.277.842.335	1.391.404.904
Tier 2-kapitaal - aanvullende bestanddelen	289.276.590	74.161.762
andere aanvullende bestanddelen	12.572.987	0
achtergestelde leningen	276.703.603	74.161.762
Totaal nuttig eigen vermogen	1.567.118.925	1.465.566.667

In de Basel pijler 3-toelichtingen wordt het boekhoudkundig eigen vermogen, het nuttig eigen vermogen en de reconciliatie tussen beide en de reglementaire vereisten uitgebreider besproken.

In onderstaande tabel is de reconciliatie van het boekhoudkundig IFRS eigen vermogen naar het nuttig Tier 1 eigen vermogen terug te vinden.

Samenstelling nuttig eigen vermogen sensu stricto	31/12/2013	31/12/2014
- Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	1.388.027.229	1.549.675.409
- Minderheidsbelangen	79.518	74.294
Totaal eigen vermogen	1.388.106.747	1.549.749.703
Prudentiële filters		
- Immateriële vaste activa	-39.779.417	-29.792.457
- Herwaarderingsmeerwaarden	-132.452.018	-137.852.251
- Kasstroomafdekking	6.636.671	13.729.427
Aftrek in het kader van "voorzichtige waardering"	-	-131.860
Aftrek in het kader van het eigen kredietrisico (DVA)	-	-2.586.358
Aftrek negatieve latente waarden niet overheidseffecten (20%)	-	-1.637.006
Niet opnemen van de minderheidsbelangen	-	-74.294
Toevoeging Tier 1 lening	69.300.000	0
Verschuiving naar Tier 2 eigen vermogen	-13.969.648	0
Totaal nuttig eigen vermogen sensu stricto	1.277.842.335	1.391.404.904

Door het in voege treden van het zogenaamde Basel III per 1 januari 2014 zijn er bijkomende aftrekken ontstaan bij de berekening van het nuttig Tier 1 eigen vermogen:

- een specifieke vereiste in het kader van de '*prudent valuation*' van de financiële instrumenten die aan marktwaarde staan in de IFRS-balans (131.860 euro)
- een aftrek van de positieve impact van het eigen kredietrisico bij de berekening van de marktwaarden van de afgeleide instrumenten (2.586.358 euro)
- een 20 % aftrek van de negatieve latente waarden die er zijn bij de niet overheidseffecten in de 'voor verkoop beschikbare activa' (1.637.006 euro).

Bijkomend werd er geopteerd om het beperkt bedrag aan minderheidsbelangen niet mee te nemen bij de berekening.

De Vennootschap heeft nog een Tier 1-lening uitstaan met per 31 december 2014 een nog uitstaand nominaal van 68,8 miljoen euro. Door de toepassing van de nieuwe CRR-wetgeving (Basel III) werd dit niet meer aanvaard en werd dit effect niet meer opgenomen.

Het financiële risicobeleid van de Vennootschap houdt naast de eigen managementkeuzes dus ook rekening met de prudentiële ICAAP.

ICAAP en economisch kapitaal

De risico's die de Vennootschap loopt, vereisen een risicobuffer onder de vorm van eigen vermogen. De verdere ontwikkeling van haar activiteit als klassieke spaarbank en dus onder meer transformatiebank (zijnde een bank waarvan de activiteit bestaat in het omzetten (transformeren) van op korte termijn aangetrokken geld, naar op lange(re) termijn uitgezette beleggingen), vereist een continue opvolging (en aanvulling wanneer nodig) van dit vereiste eigen vermogen.

ICAAP omvat alle procedures en berekeningen van de bank die gebruikt worden om de volgende componenten te verzekeren:

- de gepaste identificatie en inschatting van de risico's;
- voldoende intern eigen vermogen in verhouding tot het risicoprofiel van de bank;
- het gebruik en de verdere ontwikkeling van risico managementsystemen.

Dit houdt in dat in alle omstandigheden (stress-scenario's) en met voldoende graad van zekerheid de eigenvermogensvereisten van de Bankpool en al zijn geledingen, worden gerespecteerd. Dit wordt uitgedrukt door het economisch kapitaal waarbij rekening gehouden wordt met de verschillende risico's.

In 2014 is er verder geïnvesteerd in de economische kapitaalmodellen, in de allocatie van het economisch kapitaal (aan entiteiten en producten) en de prospectieve kapitaalsplanning. De allocatie moet een verdere productevaluatie mogelijk maken door de economische kapitaalkost, gebaseerd op het reële risico, mee te nemen. In de prospectieve kapitaalsplanning wordt het businessplan onderworpen aan een risicotoets en worden verschillende simulaties gemaakt om de impact op het businessplan en de kapitaalssituatie te simuleren, en tot een betere sturing te komen.

De berekeningen volgens de Basel regels (pijler 1) voor het kapitaalbeheer worden gerapporteerd naar de toezichthouder en intern gebruikt maar de zogenaamde 80 %-floor voor het vereiste regulatorisch kapitaal blijft ook na 2011 de wettelijke basis. In zijn ICAAP onder pijler 2 berekent Argenta het vereiste economisch kapitaal op basis van Basel IRB-risico parameters. Deze zijn lager dan de minimaal aan te houden 80 %-floor.

Daarnaast worden in ICAAP ook alle materiële risicofactoren gemodelleerd zodat het totale ICAAP een meer volledig beeld geeft wat betreft het kapitaalbeslag.

In 2014 werd er in het kader van het SREP-proces (*Supervisory Review and Evaluation Process*) stelselmatig overleg gepleegd met de toezichthouder.

6.2. Regelgeving en solvabiliteit

Als financiële instelling is de Vennootschap onderworpen aan prudentieel toezicht. In België is de Vennootschap onderworpen aan het toezicht van de NBB. Het bijkantoor in Nederland is zowel onderworpen aan het toezicht van de NBB als aan dat van DNB. De bankdochtervennootschap in Luxemburg ABL ten slotte was onderworpen aan het toezicht van de *Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF)*. Intussen heeft ABL het statuut van fondsenbeheerder opgenomen en heeft zij niet meer het statuut van financiële instelling.

Alle entiteiten van de Bankpool moeten voldoen aan de richtlijnen van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen en sectoren waar zij actief zijn. Volgens deze richtlijnen moeten financiële instellingen een minimaal eigen vermogen aanhouden ten opzichte van de kredietverplichtingen binnen en buiten de balans.

Het totaal gereguleerd nuttig eigen vermogen is geëvolueerd van 1.567.118.925 euro per einde 2013 naar 1.465.566.667 euro per einde 2014. Deze evolutie is in hoofdzaak de resultante van de onderstaande twee elementen.

Een stijging van het nuttig Tier 1 eigen vermogen door de toevoeging van de winst van het boekjaar ten bedrage van 173.058.525 euro. Het core Tier 1 eigen vermogen is hierdoor aanzienlijk verder gestegen.

Het Tier 2 eigen vermogen daalde. Het bedrag aan gebruikte en bruikbaar gedeelte van achtergestelde leningen bij het aanvullend eigen vermogen is aanzienlijk gedaald van 276.703.603 euro per 31 december 2013 naar 74.161.762 euro per 31 december 2014. Deze grote daling is het gevolg van de overgangsregels van Basel III waarbij onder meer de uitgiften van achtergestelde leningen uitgegeven na 2011 niet meer mogen meetellen en er bijgevolg een bijkomende sterke daling is van gebruik van de bestaande achtergestelde instrumenten.

De Vennootschap geeft momenteel omwille van deze reden ook geen achtergestelde certificaten meer uit.

De Vennootschap berekent haar kapitaalratio's volgens de geldende Basel regels die uit drie pijlers bestaan. Informatie over pijler 1 (minimale kapitaalvereisten) en pijler 2 (SREP-proces, met onder andere informatie over het rente-, liquiditeits- en concentratierisico) werden opgenomen in deze jaarrekening.

De pijler 3-toelichtingen zijn een verdere aanvulling op de eerste twee pijlers en willen marktdeelnemers de mogelijkheid geven de kapitaaltoereikendheid van een financiële instelling te beoordelen door middel van meer informatie. Deze pijler 3-toelichtingen worden afzonderlijk gepubliceerd op de website van de Vennootschap, waarbij een gedeelte van de informatie uit deze jaarrekening wordt overgenomen.

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde Basel (pijler 1)-regelgeving.

Samenstelling reglementair eigen vermogen	31/12/2013	31/12/2014
Totaal nuttig eigen vermogen	1.567.118.925	1.465.566.667
Toepassing floor IRB overgangsperiode	80 %-regel	80 %-regel
Totaal vereiste na toepassing Basel I-floor	578.504.366	633.858.176
Core Tier 1-ratio	16,71 %	17,56 %
Tier 1-ratio	17,67 %	17,56 %

De berekeningen per 31 december 2014 houden rekening met de specifieke Basel-regels voor de berekening van gewogen risico's waarvoor de Vennootschap een goedkeuring heeft gekregen. De Vennootschap maakt gebruik van de (F)IRB-methode voor de *retail* hypotheekportefeuilles, de MBS-portefeuille en de portefeuille 'corporates en instellingen', en de standaardmethode STA voor de overige exposures.

Als gevolg van de Basel bepalingen die gelden bij de overgang van de STA naar de IRB-methode moet het nuttig eigen vermogen minimum 80 % bedragen van het (volgens de Basel I-principes berekende) vereiste eigen vermogen. Het vereiste eigen vermogen per 31 december 2014 bedraagt dan ook 633.858.176 euro ten opzichte van 578.504.366 euro per 31 december 2013.

De tier 1-ratio van 17,56 % per 31 december 2014 wordt verkregen door het eigen vermogen sensu stricto – tier 1 eigen vermogen (1.391.404.904 euro per 31 december 2014) te delen door het berekende gewogen risicovolume (7.923.227.200 euro per 31 december 2014).

Vermits er per 31 december 2014 enkel core Tier 1 eigen vermogen aanwezig is en geen bijkomend Tier 1 eigen vermogen, bedraagt de core Tier 1 ratio ook 17,56 %.

In 2013 en 2014 was het totaal gereguleerde nuttig eigen vermogen te allen tijde groter dan de vereisten, zodat de Vennootschap volledig voldeed aan alle eigen vermogenvereisten.

7. Bezoldiging van de bestuurders

Hieronder wordt de samenstelling van de raden van bestuur en de betaalde vergoedingen aan de betrokken bestuurders weergegeven.

7.1. Samenstelling van de raden van bestuur

De raden van bestuur van de andere vennootschappen van de Argenta Groep zijn structureel op een vergelijkbare manier samengesteld.

Zij omvatten steeds:

- de leden van het directiecomité van de betrokken vennootschap (**de uitvoerende bestuurders**);
- een aantal onafhankelijke bestuurders;
- een aantal bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen (samen met de onafhankelijke bestuurders, de **niet-uitvoerende bestuurders**).

Het aantal bestuurders moet voor iedere raad van bestuur bij voorkeur niet groter zijn dan vijftien. Leden van de raad van bestuur zijn uitsluitend natuurlijke personen, behoudens eventuele uitzonderingen conform de toepasselijke reglementering van de toezichthouders.

De mandaten van de bestuurders hebben in beginsel een duurtijd van zes jaar en zijn hernieuwbaar.

Voor bestuurders geldt de volgende leeftijdsgrens:

- uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 65 jaar bereiken;
- niet-uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 70 jaar bereiken;
- bestuurders die de leeftijdsgrens bereiken, kunnen hun mandaat blijven uitoefenen tot in hun opvolging is voorzien.

De raad van bestuur kan in individuele gevallen afwijkingen op deze regel toestaan.

De raden van bestuur zijn zo samengesteld dat geen van de drie erin te onderscheiden groepen (de bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen, de onafhankelijke bestuurders en de bestuurders leden van het directiecomité) de meerderheid hebben. Anderzijds wordt de meerderheid in de raden van bestuur altijd gevormd door niet-uitvoerende bestuurders.

Onafhankelijke bestuurders worden benoemd met het oog op het aantrekken van competenties in de kernactiviteiten van de Argenta Groep, namelijk bankieren en verzekeren. Onafhankelijke bestuurders moeten op basis van hun vroegere of huidige activiteit van een ruime ervaring in minstens een van deze kerndomeinen blijk geven. Zij moeten voldoen aan alle vereisten zoals bepaald in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen.

De governancevoorschriften over de onafhankelijke bestuurders dienen om bij het bestuur van de diverse vennootschappen van de Argenta Groep een passend evenwicht te verzekeren tussen de behartiging van het groepsbelang en de behartiging van de belangen (van de stakeholders) van de individuele vennootschappen die van de Groep deel uitmaken.

Op 11 december 2014 werd de heer Carlo Henriksen aangesteld tot bestuurder van de Vennootschap.

De taakverdeling tussen de raden van bestuur en de wisselwerking met de verschillende comités is gedocumenteerd in een Memorandum Internal Governance.

Het onderstaande overzicht geeft de samenstelling van de raden van bestuur van de vennootschappen uit de Bankpool weer.

RADEN VAN BESTUUR	ASPA	ABL	ARNE
Voorzitter:			
J. Cerfontaine			
J. Heller			
Leden:			
Advaro bvba (1)			
G. Ameloot			
A.Coppens			
G. De Haes			
S. Duchateau			
J. Heller			
C. Henriksen			
Raco bvba (2)			
W. Van Pottelberge			
D. Van Dessel			
R. Vanderstichele			
E. Walkiers			
G. Wauters			

(1) met als vaste vertegenwoordiger D. Van Rompuy

(2) met als vaste vertegenwoordiger B. Van Rompuy

Op 22 oktober 2013 keurde de raad van bestuur het Handvest 'Geschiktheid Sleutelfunctionarissen' goed. Dit handvest is opgesteld voor de Argenta Groep en beschrijft de governance en het gestructureerd kader dat werd opgezet om de geschiktheid van de sleutelfunctionarissen te verzekeren.

Met geschiktheid (fit en proper) wordt bedoeld dat de betrokken persoon deskundig en professioneel betrouwbaar is, zoals nader omschreven in de Circulaire van de NBB van 17 juni 2013 over de standaarden van 'deskundigheid' en 'professionele betrouwbaarheid' voor de leden van het directiecomité, bestuurders, verantwoordelijken van onafhankelijke controlefuncties en effectieve leiders van financiële instellingen.

Sleutelfunctionarissen zijn bestuurders of commissarissen, leden van het directiecomité, effectieve leiders en verantwoordelijken van de interne controlefuncties (interne auditfunctie, risicobeheerfunctie, compliancefunctie en actuariële functie), conform de bovenstaande circulaire van de NBB.

De bezoldiging van de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders van de vennootschappen van de Argenta Groep wordt vastgesteld door de respectievelijke raden van bestuur, op voorstel van het remuneratiecomité. Ze wordt ter bekrachtiging voorgelegd aan de algemene vergadering van de respectievelijke vennootschappen. De bekrachtiging van de vergoedingen die werden genoten over het jaar 2014, gebeurde met unanimité van de aandeelhouders.

7.2. Bedrag van de vergoedingen van de niet-uitvoerende bestuurders

Bezoldigingsbeleid

De bezoldiging van de niet-uitvoerende leden van de raden van bestuur van de Vennootschappen bestaat uitsluitend uit een door de respectievelijke algemene vergaderingen vastgestelde vaste bezoldiging. Deze vaste bezoldiging is met ingang van 1 januari 2012 voor alle onafhankelijke bestuurders en bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen, dezelfde.

Voor de deelname aan bijzondere comités die werden opgericht in de schoot van de raad van bestuur (het audit, risk en compliance-comité en het remuneratiecomité), ontvangen de niet-uitvoerende bestuurders een bijkomende vergoeding per bijgewoonde bijeenkomst. Deze vergoeding is dezelfde voor alle leden van dergelijk comité. De voorzitter van dergelijk comité ontvangt een hogere vergoeding.

De voorzitter van de respectievelijke raden van bestuur is een bestuurder die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigt. Hij heeft een vaste bezoldiging die verschilt van de vergoeding van de andere niet-uitvoerende bestuurders.

De vergoeding van alle niet-uitvoerende bestuurders wordt betaald door de overkoepelende beleidsholding BVg en via een Overeenkomst van Kostendelende Vereniging omgeslagen naar alle vennootschappen van de Argenta Groep (en dus ook de Vennootschap) waarin de betrokken bestuurder een mandaat heeft.

Tijdens het jaar 2014 bedroeg de totale bezoldiging van de onafhankelijke bestuursleden 202.000 euro (104.000 euro in 2013 voor beide comités voor de betrokkenen die rechtstreeks door de Vennootschap betaald werden). Details van de bezoldigingen zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Onafhankelijke bestuurders	Vaste vertegenwoordiger	Functie	2013	2014
Van Keirsbilck J.P.		Bestuurder	35.000	12.000
Van Pottelberge W.		Bestuurder	36.500	42.500
Pletinckx M.C. (*)		Bestuurder	32.500	32.500
Advaro bvba	Van Rompuy D.	Bestuurder	0	29.500
Raco bvba	Van Rompuy B.	Bestuurder	0	32.500
Henriksen C.		Bestuurder	0	3.600
Vanderstichele R.		Bestuurder	0	23.000
Walkiers E.		Bestuurder	0	26.500
Totaal			104.000	202.000

* De bestuursvergoeding aan M.C. Pletinckx (voorzitster auditcomité Aras) werd in 2014 betaald vanuit de beleidsholding BVg (voor de volledigheid werd deze informatie hier opgenomen).

7.3. Bedrag van de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders

Bezoldigingsbeleid

De uitvoerende bestuurders genieten een vaste jaarlijkse vergoeding. Ze ontvangen geen enkele vorm van variabele vergoeding. De vergoeding omvat geen elementen die kunnen aanzetten tot het nastreven van kortetermijndoelstellingen die niet stroken met de objectieven van de Vennootschap op langere termijn. De vergoeding beantwoordt aan hetgeen werd bepaald in het Reglement van de CBFA van 8 februari 2011 over het beloningsbeleid van financiële instellingen, en ook aan de bepalingen van de bankwet van 25 april 2014. De vergoeding is dezelfde voor alle leden van de directiecomités, met uitzondering van de voorzitter.

Naast de vaste jaarvergoeding genieten de uitvoerende bestuurders ook van de voordelen van twee groepsolissen: de vorming van een pensioenkapitaal en een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid.

De uitvoerende bestuurders genieten contractueel een beëindiging vergoeding die, behoudens bij herroeping van het mandaat omwille van een zware fout, gelijk is aan een vergoeding van 18 maanden. Het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald op basis van de jaarlijkse bruto vergoeding en berekend over de 24 maanden voorafgaand aan de beslissing tot beëindiging van de overeenkomst of berekend over de volledige periode van het mandaat mocht dit korter zijn dan 24 maanden.

De termijn van 18 maanden wordt herleid tot (i) 12 maanden als de beëindiging plaatsvindt nadat de bestuurder de leeftijd van 58 jaar heeft bereikt, maar voordat hij de leeftijd van 61 jaar heeft bereikt; (ii) 9 maanden als de beëindiging plaatsvindt nadat de bestuurder de leeftijd van 61 jaar heeft bereikt, maar voordat hij de leeftijd van 63 jaar heeft bereikt; en (iii) 6 maanden als de beëindiging plaatsvindt nadat de bestuurder de leeftijd van 63 jaar heeft bereikt, maar voordat hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt.

Bezoldiging van de uitvoerende bestuurders

De samenstelling van en de taakverdeling binnen de directiecomités van de drie kernvennootschappen van de Argenta Groep (de Vennootschap, Argenta Assuranties en de Bank- en Verzekeringsgroep BVg) is in hoge mate geïntegreerd.

De vergoeding van de leden en de voorzitter van de directiecomités wordt daarom op groepsniveau bepaald en omgeslagen over de drie genoemde kernvennootschappen overeenkomstig de regels van de tussen deze vennootschappen bestaande 'Overeenkomst van Kostendelende Vereniging'.

De navolgende rapportering verstrekt een toelichting bij de vergoeding van de uitvoerende bestuurders van de Argenta Groep, ongeacht de identiteit van de vennootschap die de vergoeding effectief betaalde.

In 2014 bedroeg het basissalaris van de heer Johan Heller (CEO van de Argenta Groep en voorzitter van de directiecomités van de Vennootschap, Argenta Assuranties en BVg) 398.400 euro (394.800 euro in 2013).

De bijdrage voor de groepsolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid bedroeg 55.875 euro. Er werden geen bonussen uitgekeerd aan de CEO of andere bestuurders.

In 2014 bedroeg de totale directe bezoldiging van de uitvoerende bestuurders / directiecomitéleden van de Argenta Groep, exclusief deze van de CEO, 1.768.800 euro (1.879.200 euro in 2013). De bijdrage voor de groepsolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid voor de directiecomitéleden, exclusief deze van de CEO, bedroeg 140.799 euro (139.266 euro in 2013).

In 2013 werden geen opzeggingsvergoedingen uitbetaald. In 2014 werden er wel voor opzeggingsvergoedingen uitbetaald aan leden van het directiecomité voor een bedrag van 935.840 euro. Deze werden uitbetaald bij de stopzetting van de mandaten van de heren Marc Mathijssen en Marc De Moor als lid van het directiecomité.

8. Vergoeding van de commissaris

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de Vennootschap is opgedragen aan de commissaris Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA vertegenwoordigd door de heer Dirk Vlamincx.

De door Deloitte ontvangen vergoedingen (inclusief btw) voor de jaren 2013 en 2014 kunnen worden onderverdeeld (conform art. 134 van het wetboek Vennootschappen) in:

- vergoedingen voor controleopdrachten: hierin zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen 345.790 euro in 2014 en 365.523 euro in 2013.

- vergoedingen voor andere opdrachten:

158.490 euro in 2014 met betrekking tot supplementaire auditwerkzaamheden, fiscale werkzaamheden en kleinere ad hoc-opdrachten

141.325 euro in 2013 met betrekking tot supplementaire auditwerkzaamheden, fiscale werkzaamheden en kleinere ad hoc-opdrachten

9. Transacties met verbonden partijen

De Vennootschap gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben voornamelijk betrekking op leningen, deposito's en verzekeringscontracten. Deze werden te allen tijde uitgevoerd tegen de commerciële en marktcondities die gehanteerd worden voor niet-verbonden partijen (*at arm's length*).

In de onderstaande tabellen staat een overzicht van de financiële reikwijdte van de activiteiten die werden aangegaan met de verbonden partijen. De relaties tussen de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen worden beschreven bij toelichting 1 (algemene informatie).

Balans 2013	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Activa: leningen en vorderingen			
Zichtdeposito's	0	0	0
Leningen op termijn	0	0	28.289.283
Consumentenkredieten	0	0	391.444
Hypothecaire leningen	0	189.338	84.866
Overige vorderingen	4.621	0	3.956.005
Totaal activa	4.621	189.338	32.721.598
Verplichtingen: financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
Deposito's	50.272.046	366.008	266.384.119
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	0	33.411.600
Achtergestelde verplichtingen	0	0	0
Andere verplichtingen	1.158.529	0	22.918
Totaal verplichtingen	51.430.576	366.008	299.818.637
Door de groep verstrekte garanties	0	0	40.931.710
Door de groep ontvangen garanties	100.047.100	0	0

Balans 2014	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Activa: leningen en vorderingen			
Zichtdeposito's	0	0	0
Leningen op termijn	0	0	14.057.054
Consumentenkredieten	0	0	345.755
Hypothecaire leningen	0	170.787	80.488
Overige vorderingen	0	0	3.058.623
Totaal activa	0	170.787	17.516.827
Verplichtingen: financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
Deposito's	46.718.236	572.613	340.392.631
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	0	13.956.600
Achtergestelde verplichtingen	0	0	0
Andere verplichtingen	1.733.397	0	2.836.256
Totaal verplichtingen	48.451.633	572.613	357.185.487
Door de groep verstrekte garanties	0	0	0
Door de groep ontvangen garanties	47.100	0	0

Zoals toegelicht, is de beleidsholding BVg de moedermaatschappij van de Vennootschap. Bij de kolom 'managers op sleutelposities' zijn de gegevens opgenomen van de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders (zie toelichting 7) en de nauwe verwanten van de bestuurders die natuurlijke persoon zijn.

De nauwe verwanten van een natuurlijke persoon zijn die verwanten van wie kan worden verwacht dat ze invloed kunnen uitoefenen op de natuurlijke persoon (betreft onder andere de huisgenoot en (inwonende) kinderen van de natuurlijke persoon).

Onder de 'andere verbonden partijen' worden de gegevens opgenomen van de zustermaatschappijen van de Vennootschap, namelijk de eerder vermelde Verzekeringsspool.

Winst- en verliesrekening 2013	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Lasten			
Rentelasten	445.288	8.563	212.876
Honoraria en provisies	0	0	2.399.310
Verzekeringspremies	0	0	5.105
Verrichten van diensten	0	0	9.816.916
Overige	13.032.558	0	857.176
Totaal van de lasten	13.477.846	8.563	13.291.383
Baten			
Rentebaten	414.942	2.333	1.671.087
Honoraria en provisies	0	0	0
Overige	25	0	17.618.041
Totaal van de baten	414.967	2.333	19.289.128

Winst- en verliesrekening 2014	moedermaatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Lasten			
Rentelasten	527.591	4.093	1.259.750
Honoraria en provisies	0	0	3.196.000
Verzekeringspremies	0	0	5.860
Verrichten van diensten	0	0	8.317.829
Overige	19.416.901	0	863.761
Totaal van de lasten	19.944.492	4.093	12.383.451
Baten			
Rentebaten	1.294	3.407	2.257.385
Honoraria en provisies	0	0	0
Overige	706.172	0	23.161.757
Totaal van de baten	707.466	3.407	25.419.142

Er werden in 2013 en 2014 geen bijzondere waardeverminderingen geboekt op balansposten die staan ten opzichte van verbonden partijen.

Toelichting kredietcessies van de Vennootschap naar zusterentiteit Aras

Sinds 2013 vinden er kredietcessies plaats tussen de Vennootschap en zusterentiteit Aras. Er is hierbij een algemene raamovereenkomst afgesloten en een RACI opgesteld. Op basis van deze RACI (*Responsible – Accountable – Consulted – Informed*) worden de cessies gecoördineerd en worden alle relevante partijen stelselmatig betrokken zodat de transacties *at arm's length* plaatsvinden. De Vennootschap staat hierbij Nederlandse kredieten toe via het bijkantoor die dan definitief worden overgenomen door Aras. De betrokken definitief overgedragen kredieten en bijhorende verrekening van transactiekosten zijn niet opgenomen in bovenstaande overzichten.

Toelichting ontvangen en gegeven garanties

Per einde 2013 was er een waarborgstelling (ontvangen garanties) van 100.047.100 euro waarvan 50 miljoen voor uitgiffen van ABL en 50 miljoen voor uitgiffen van ARNE.

Per einde 2013 bedroeg de gegeven waarborg 40.931.710 euro waarvan 25 miljoen voor uitgiffen ARNE en 15,8 miljoen voor uitgiffen van ABL. Per einde 2014 is er enkel nog een waarborgstelling voor 47.100 euro.

Toelichting vergoeding uitvoerende bestuurders

De vergoedingen van de uitvoerende bestuurders werden al beschreven bij toelichting 7. In onderstaande tabel worden de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders opgesomd.

Vergoedingen van de uitvoerende bestuurders	2013	2014
Ontslagvergoedingen	0	467.741
Salarissen en bestuursvergoedingen	1.566.000	1.610.400
Totaal	1.566.000	2.078.141

10. Operationele segmenten

De Venootschap moet informatie over operationele segmenten verschaffen om gebruikers van haar jaarrekening in staat te stellen de aard en de financiële gevolgen te kunnen evalueren van de bedrijfsactiviteiten die zij uitoefent en de economische omgevingen waarin zij opereert.

Een operationeel segment is een onderdeel van de Venootschap dat bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt, waarvan onder andere de bedrijfsresultaten respectievelijk prestaties regelmatig afzonderlijk worden beoordeeld door het management en waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

Bij toelichting 1 (algemene informatie) wordt de structuur van de Venootschap (met een bijkantoor in Nederland dat in de structuur van Argenta Spaarbank nv verwerkt is) uitgelegd.

De operationele segmentering in de IFRS-jaarrekening is gebaseerd op geografische gebieden waar de Bankpool actief is. Dit wordt stelselmatig verder weerspiegeld in de organisatiebasis door het bestaan van Argenta Spaarbank nv in België, een bijkantoor in Nederland (onderdeel van Argenta Spaarbank nv) en een dochteronderneming, Argentabank Luxembourg (ABL). De ultieme chief operating decision maker (CODM) is het directiecomité van de Venootschap.

De Bankpool levert hierbij diensten aan onder de noemer '*retailbanking*' wat tot nader order in de interne rapportering als één operationeel segment wordt behandeld.

Informatie over geografische gebieden

De operationele segmentering die gebaseerd is op geografische gebieden, weerspiegelt de focus van de Venootschap op de Benelux. De onderstaande geografische segmentering is hierbij specifiek gebaseerd op de locatie van de geleverde diensten en geeft een indicatie van uitsplitsing naar geografische gebieden.

Geconsolideerde balans 2013	België	Nederland	Luxemburg	consolidatie	31/12/2013
Activa					
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	38.898.913	0	1.049	0	38.899.962
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	62.731.237	60.166.927	0	0	122.898.164
Voor verkoop beschikbare financiële activa	9.758.560.325	1.310.512.996	3.928.760	-2.586.288.473	8.486.713.608
Leningen en vorderingen	8.927.302.062	13.386.641.058	68.064.484	-151.221.090	22.230.786.514
Derivaten gebruikt ter afdekking	3.488.299	0	0	0	3.488.299
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	761.448.121	0	0	0	761.448.121
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	275.393.059	0	0	0	275.393.059
Materiële activa	34.533.764	497.347	60.990	0	35.092.101
Vastgoedbeleggingen	919.503	0	0	0	919.503
Goodwill en andere immateriële activa	38.016.479	1.710.504	52.434	0	39.779.417
Belastingvorderingen	0	24.883	662.862	0	687.745
Andere activa	105.323.808	100.514.865	8.591.751	-63.583.409	150.847.015
Totaal activa	20.006.615.570	14.860.068.580	81.362.330	-2.801.092.972	32.146.953.508
Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen					
Deposito's van centrale banken					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1.089.224	60.631.023	0	0	61.720.247
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	28.092.938.448	4.592.354.558	54.517.552	-2.756.015.719	29.983.794.839
Derivaten gebruikt ter afdekking	408.062.931	0	0	0	408.062.931
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	0	0	0	0	0
Voorzieningen	12.281.322	788.010	0	0	13.069.332
Belastingverplichtingen	81.753.044	18.484.680	407.864	0	100.645.588
Andere verplichtingen	1.474.781.928	-1.240.907.508	2.756.657	-45.077.253	191.553.824
Totaal verplichtingen	30.070.906.897	3.431.350.763	57.682.073	-2.801.092.972	30.758.846.761
Eigen vermogen	1.100.806.222	266.139.786	21.081.221	0	1.388.027.229
Minderheidsbelang	0	18.000	61.518	0	79.518
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen	31.171.713.119	3.697.508.549	78.824.812	-2.801.092.972	32.146.953.508

Geconsolideerde balans 2014	België	Nederland	Luxemburg	consolidatie	31/12/2014
Activa					
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	48.780.041	99.049.607	1.547.808	0	149.377.456
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	13.555.879	12.578.332	0	0	26.134.211
Voor verkoop beschikbare financiële activa	8.352.382.746	0	0	0	8.352.382.746
Leningen en vorderingen	10.934.878.432	12.577.385.320	15.425.707	0	23.527.689.459
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	0	0	0	0
Tot einde looptijd aangehouden beleggingen	839.817.180	0	0	0	839.817.180
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	398.422.686	0	0	0	398.422.686
Materiële activa	32.275.458	336.623	33.311	0	32.645.392
Vastgoedbeleggingen	1.534.359	71.078	0	0	1.605.437
Goodwill en andere immateriële activa	43.961.091	1.142.123	30.034	0	45.133.248
Belastingvorderingen	28.903	0	81.624	0	110.527
Andere activa	88.747.746	73.807.915	4.282.377	-16.081.341	150.756.697
Totaal activa	20.754.384.521	12.764.370.998	21.400.861	-16.081.341	33.524.075.038
Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen					
Deposito's van centrale banken					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	280.948	11.083.821	0	0	11.364.769
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	28.607.040.881	3.658.212.361	0	-1.266.774.383	30.998.478.859
Derivaten gebruikt ter afdekking	607.092.752	0	0	0	0
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities					
Voorzieningen	10.527.883	3.180.153	0	0	13.708.037
Belastingverplichtingen	45.917.240	33.328.854	0	0	79.246.094
Andere verplichtingen	246.839.395	15.864.824	1.730.605	0	264.434.824
Totaal verplichtingen	29.517.699.099	3.721.670.013	1.730.605	-1.266.774.383	31.974.325.335
Eigen vermogen	1.057.702.838	351.242.354	19.670.254	0	1.549.675.409
Minderheidsbelang	0	18.000	56.294	0	74.294
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen	30.575.401.936	4.072.930.367	21.457.152	-1.266.774.383	33.524.075.038

De 'eliminaties' komen zowel op de actief- als op de verplichtingenzijde voor. Het betreft eliminaties met betrekking tot bijvoorbeeld effecten die uitgegeven zijn door één entiteit van de groep (op de passiefzijde van de balans van de SPV Green Apple) en aangekocht zijn door een andere entiteit (terug te vinden op de actiefzijde van de Vennootschap).

In de consolidatie worden deze posten geëlimineerd maar om een duidelijk overzicht per segment te bekomen, worden beide posten terug opgenomen in de segmentvoorstellingen.

Resultatenrekening 2013	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2013
Financiële en exploitatiebaten en -lasten	262.970.602	174.899.725	3.626.199	-262.373	441.234.153
Nettorentebaten	305.453.661	162.027.859	1.068.542	0	468.550.062
Dividenden	0	0	0	0	0
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	-68.102.396	-14.816.347	2.410.400	-262.373	-80.770.716
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	7.939.784	24.267.393	96.255	0	32.303.432
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	2.223.514	3.333.881	0	0	5.557.395
Resultaat uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-207.641	0	0	0	-207.641
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	126.110	0	-11	0	126.099
Andere netto-exploitatiebaten	15.537.570	86.939	51.013	0	15.675.522
Administratiekosten	-141.711.216	-22.387.764	-3.050.371	262.373	-166.886.978
Afschrijvingen	-15.942.296	-1.000.308	-154.644	0	-17.097.248
Voorzieningen	-4.055.453	0	0	0	-4.055.453
Bijzondere waardeverminderingen	-4.670.764	-14.340.295	0	0	-19.011.059
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang	96.590.873	137.171.358	421.184	0	234.183.415
Winstbelastingen	-24.669.899	-34.292.840	-245.554	0	-59.208.293
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang	71.920.974	102.878.518	175.630	0	174.975.122

Resultatenrekening 2014	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2014
Financiële en exploitatiebaten en -lasten					
Nettorentebaten	335.058.087	204.897.741	374.180	0	540.330.008
Dividenden	0	0	0	0	0
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	-62.865.012	64.439	3.086.028	0	-59.714.545
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	5.966.982	10.457	39.451	0	6.016.890
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-35.395.725	-14.467.600	0	0	-49.863.325
Resultaat uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	1.961.952	0	0	0	1.961.952
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	2.469	0	0	0	2.469
Andere netto-exploitatiebaten	19.364.046	198.665	990.379	0	20.553.090
Administratiekosten	-193.202.000	-25.483.760	-2.728.195	0	-221.413.955
Afschrijvingen	-20.467.617	-1.024.360	-57.038	0	-21.549.015
Voorzieningen	-583.834	-54.871	0	0	-638.705
Bijzondere waardeverminderingen	-3.322.607	1.254.449	0	0	-2.071.158
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang	46.516.741	165.392.160	1.704.805	0	213.613.706
Winstbelastingen	-3.640.318	-36.297.153	-614.363	0	-40.551.834
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang	42.876.423	129.095.007	1.090.442	0	173.061.872

Alle transacties tussen de segmenten gebeuren 'at arms length'. De belangrijkste resultaatgebonden transacties tussen de operationele segmenten bestaan of bestonden uit:

- (a) de renteopbrengst van de plaatsing van de door ABL (Luxemburg) uitgegeven obligaties bij de Vennootschap (België). De door ABL uitgegeven effecten zijn in 2014 echter allemaal op eindvervaldag gekomen.
- (b) de doorrekening van een fundingkost door de Vennootschap (België) aan het bijkantoor (Nederland) voor de ter beschikking gestelde kapitalen (waardoor er in Nederland kredieten kunnen worden toegestaan).

Informatie over producten en diensten

Deze geconsolideerde IFRS-rapportering gaat over de Bankpool, die volledig onder de noemer '*retail*/banking' valt en die in de overkoepelende interne rapportering als één operationeel segment wordt behandeld.

Retail/banking biedt financiële diensten aan particulieren, zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen. In de Benelux biedt zij advies met betrekking tot dagelijks bankieren, sparen, lenen en beleggen.

Informatie over belangrijke cliënten

Als de opbrengsten uit transacties met één enkele externe cliënt ten minste 10 % van de opbrengsten van de Vennootschap bedragen, moet zij dit feit vermelden.

Bij de Vennootschap zijn er verschillende beleidslijnen van toepassing, die de concentratie van het kredietrisico (en impliciet de concentratie van opbrengsten) beperken, zodat deze grens van 10 % binnen de huidige beleidslijnen nooit zal bereikt worden.

Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans

11. Geldmiddelen, zichtrekeningen en deposito's bij (centrale) banken

Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale en andere banken (activazijde)

Deze rubriek omvat alle geldmiddelen en saldi van de zichtrekeningen bij de centrale en andere banken.

	31/12/2013	31/12/2014
Geldmiddelen	38.899.468	44.479.891
Zichtrekeningen bij centrale banken	494	194
Zichtrekeningen bij andere financiële instellingen		104.897.370
Totaal	38.899.962	149.377.455
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten	38.899.962	149.377.455

Per 31 december 2013 stonden de 'zichtrekeningen bij andere financiële instellingen' nog bij de 'leningen en vorderingen' op kredietinstellingen.

Deposito's van centrale banken (verplichtingzijde)

	31/12/2013	31/12/2014
Deposito's van centrale banken	0	0

In tegenstelling tot 2012 zijn er in 2013 en 2014 geen deposito's van centrale banken aangetrokken.

12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

De financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële activa (niet beursgenoteerd)	aantal	notioneel	31/12/2013	aantal	notioneel	31/12/2014
Renteopties – caps	21	5.000.000.000	60.071.605	21	5.000.000.000	12.793.951
Swaps effectiseringstransacties	2	2.519.092.520	60.166.927	1	1.221.994.770	11.072.496
waarden gebaseerd op waarderingstechnieken			120.238.532			23.866.447
Secundaire obligaties	7	2.492.000	2.659.632	4	2.067.000	2.267.764
Totaal financiële activa			122.898.164			26.134.211

Een aantal capcontracten zijn cilinder caps (gecombineerde contracten) met zowel een aangekocht als verkocht luik. In dit schema werden ze tot nader order apart voorgesteld (splitsing van het aangekochte en verkochte luik).

De financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële verplichtingen (niet beursgenoteerd)	aantal	notioneel	31/12/2013	aantal	Notioneel	31/12/2014
Renteopties - caps	12	3.500.000.000	1.089.224	12	3.500.000.000	280.948
Swaps effectiseringstransacties	2	2.519.092.520	60.631.023	1	1.221.994.770	11.083.821
Waarden gebaseerd op waarderingstechnieken			61.720.247			11.364.769

Niet beursgenoteerd (OTC) - caps

Onder financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden komen (vanwege hun positieve reële waarde) de renteopties (caps) terecht. Onder de financiële verplichtingen de renteopties (caps) met negatieve reële waarde.

Deze renteopties, die over-the-counter (OTC) gekocht werden bij andere financiële instellingen worden altijd aangegaan in het kader van economische afdekkingstransacties maar waarvoor geen *hedge accounting* wordt toegepast. Bij toelichting 24 is meer informatie terug te vinden inzake afgesloten cilinder caps.

De betrokken opties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie.

Niet beursgenoteerd (OTC) - swaps

Onder deze rubriek komen de swaps (op actiefzijde diegene met een positieve reële waarde en op de verplichtingzijde diegene met een negatieve marktwaarde) terecht die, alhoewel ze afgesloten werden in het kader van het ALM-beheer, niet verwerkt worden volgens de *hedge accounting*-principes.

Niet beursgenoteerd (OTC) - swaps effectiseringstransacties

In het kader van de uitgevoerde effectiseringstransacties werden er (op consolidatieniveau bekeken) swaps afgesloten. Het verschil tussen de marktwaarde van de swaps is verwerkt in de resultatenrekening.

Secundaire obligaties

Sinds begin 2012 biedt de Vennootschap naast primaire uitgaven van obligaties (bij de initiële uitgifte) ook obligaties aan die al genoteerd zijn en zogenaamd secundair verhandeld worden.

Deze beperkte portefeuille wordt beschouwd als een beschikbare portefeuille om deze continu te kunnen aanbieden aan de klanten van de Vennootschap en wordt in IFRS onder de rubriek 'financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden' verwerkt.

13. Voor verkoop beschikbare financiële activa en tot einde looptijd aangehouden activa

13.1. Voor verkoop beschikbare financiële activa

Onder deze rubriek wordt het grootste gedeelte van de effectenportefeuille (aandelen en obligaties) van de Vennootschap gecatalogeerd.

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal	8.486.713.608	8.352.382.746
waarvan afgedekt via micro <i>hedges</i> (notioneel bedrag)	500.000.000	855.991.300
Geografische uitsplitsing		
België	3.791.109.532	3.084.189.468
Europese Monetaire Unie	3.167.052.008	3.368.100.664
rest van de wereld	1.528.552.068	1.900.092.614
Indeling naar effecten met vaste of variabele rentevoet		
Variabel	2.236.044.619	3.181.265.948
Vast	6.250.640.454	5.171.088.122
Onbepaald	28.535	28.676
Indeling naar resterende looptijd volgens vervaldatum		
tot 1 jaar	3.515.481.621	1.569.932.319
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	1.535.285.929	1.090.425.241
meer dan 2 jaar tot 3 jaar	885.462.706	1.377.680.330
meer dan 3 jaar tot 4 jaar	867.776.829	597.059.686
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	204.566.138	1.127.594.627
meer dan 5 jaar	1.478.111.849	2.589.661.867
Onbepaald	28.536	28.676
volgens de vroegste renteherzieningsdatum of vervaldatum		
tot 1 jaar	4.628.582.399	4.714.096.360
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	1.509.200.888	649.386.678
meer dan 2 jaar tot 3 jaar	626.752.255	893.761.650
meer dan 3 jaar tot 4 jaar	847.938.696	331.411.557
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	176.705.138	420.148.738
meer dan 5 jaar	697.505.692	1.343.549.087
Onbepaald	28.536	28.676
Bijzondere waardeverminderingen	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	2,41 %	1,85%
Gebruikt als zakelijke zekerheden (notioneel bedrag)	421.986.000	887.285.000
Bezwaaring bij mogelijke benutting van de kredietlijn bij de NBB		250.000.000

Er werd voor een nominaal bedrag van 887.285.000 euro effecten bezwaard in het kader van van het onderpandbeheer van de afgeleide instrumenten, de aangegane repo's en als waarborg voor de uitgever van kredietkaarten. Daarnaast heeft de Vennootschap een kredietlijn bij de NBB van 250 miljoen euro waarvoor effecten bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken.

In 2011 vond er een herclassificatie plaats van een beperkte portefeuille MBS van de 'voor verkoop beschikbare financiële activa' naar de 'leningen en vorderingen'. Een uitgebreidere toelichting betreffende deze herclassificatie is terug te vinden in toelichting 14.3.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs en de hieraan gerelateerde ongerealiseerde resultaten (latente min- of meerwaarden) van de 'voor verkoop beschikbare activa' zijn per 31 december 2013 en 31 december 2014 als volgt:

Boekjaar 2013	geamortiseerde kostprijs	prorata interesten	ongerealiseerde resultaten	bijzondere waardeverminderingen	reële waarden
Vastrentende effecten					
- openbare besturen	4.310.968.293	69.482.753	197.791.451	0	4.578.242.498
- kredietinstellingen	2.231.811.980	37.148.119	39.950.314	0	2.308.910.414
- effecten andere tegenpartijen	1.559.408.129	17.712.411	22.411.620	0	1.599.532.160
Niet-vastrentende effecten					
- beleggingsfondsen / overige	28.198	0	338	0	28.536
	8.102.216.600	124.343.283	260.153.725	0	8.486.713.608

Boekjaar 2014	geamortiseerde kostprijs	prorata interesten	ongerealiseerde resultaten	bijzondere waardeverminderingen	reële waarden
Vastrentende effecten					
- openbare besturen	3.343.342.993	51.820.361	245.070.183	0	3.640.233.538
- kredietinstellingen	2.442.955.117	19.523.745	46.535.692	0	2.509.014.554
- effecten andere tegenpartijen	2.159.449.719	14.397.167	29.259.091	0	2.203.105.977
Niet-vastrentende effecten					
- beleggingsfondsen / overige	28.198	0	479		28.676
	7.945.776.027	85.741.273	320.865.445	0	8.352.382.746

De indeling naar openbare besturen, kredietinstellingen en 'effecten andere tegenpartijen' ofwel 'other debt securities' is deze van een prudentiële rapporting op soloniveau. De vermelde reële waarden zijn afkomstig van dezelfde externe bronnen zoals vorige jaren, namelijk Bloomberg en Euroclear (de belangrijkste clearing- en bewaartegenpartij van de Vennootschap).

Bij toelichting 23 is meer informatie terug te vinden met betrekking tot de level hiërarchie van de gebruikte externe reële waarden.

13.2. Tot einde looptijd aangehouden activa

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal	761.448.121	839.817.180
Geografische uitsplitsing		
België	761.448.121	816.676.688
Europese Monetaire Unie		23.140.492
Indeling naar effecten met vast of variabel rentevoet		
variabel	550.863.500	573.945.723
vast	210.584.621	265.871.458
Indeling naar resterende looptijd		
volgens vervaldatum		
tot 1 jaar	6.491.171	500.592.500
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	500.000.000	0
Meer dan 2 jaar tot 3 jaar	0	217.091.628
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	204.956.950	26.337.459
Meer dan 5 jaar	50.000.000	95.795.593
volgens de vroegste renteherzieningsdatum of vervaldatum		
tot 1 jaar	6.491.171	573.945.722
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	500.000.000	0
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	204.956.950	217.091.629
meer dan 5 jaar	50.000.000	26.337.459
onbepaald	0	22.442.370
Totaal openbare besturen (sovereign)	761.448.121	828.178.147
Totaal andere sectoren (other MBS)	0	11.639.033
Bijzondere waardeverminderingen	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	0,86 %	1,04%

14. Leningen en vorderingen

14.1 Leningen en vorderingen op kredietinstellingen

De leningen en vorderingen op kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal leningen en vorderingen op kredietinstellingen	313.901.383	350.726.228
Geografische uitsplitsing		
België	180.109.265	332.396.228
Europese Monetaire Unie	133.792.118	18.330.000
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar restlooptijd: tot 3 maanden		
	313.901.383	332.396.228
Indeling naar type		
zichtrekeningen	124.251.885	0
termijnrekeningen	0	0
bij centrale banken aangehouden reserves	189.649.498	328.875.344
ontvangen collateral van financiële instellingen	0	21.850.884
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten	313.901.383	350.726.228
Bijzondere waardeverminderingen	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	0,08 %	0,00%

In het kader van het monetaire beleid zijn financiële instellingen verplicht deposito's aan te houden bij de centrale banken in de landen waar de Vennootschap actief is. De Vennootschap houdt dan ook deposito's aan bij de NBB en de DNB.

De limiet voor de monetaire reservegetoeden wordt maandelijks bepaald. Per einde 2014 bedroeg de verplicht aan te houden reserve 255.445.743 euro.

De zichtrekeningen van de andere financiële instellingen worden in de IFRS balans per 31 december 2014 opgenomen bij een andere classificatie (zie toelichting 11).

14.2 Leningen en vorderingen op andere cliënten

De leningen en vorderingen op andere cliënten zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal	21.916.885.131	23.176.963.231
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	756.729.774	716.143.527
1 tot 5 jaar	2.304.012.735	2.620.255.189
> 5 jaar	18.856.142.622	19.840.564.516
Bijzondere waardeverminderingen	39.185.485	40.958.579
Indeling naar krediettype		
consumentenkrediet	153.366.853	115.573.362
hypothecaire leningen	21.474.655.924	22.732.255.662
leningen op termijn	232.435.828	288.006.861
zichtdeposito's / voorschotten	7.702.812	5.991.028
overige kredietvorderingen – MBS portefeuille	48.723.714	35.136.318
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	3,92 %	3,69%

De portefeuille hypothecaire leningen is verder gestegen door de bijkomende kredietverlening aan het *retail*cliënteel van de Vennootschap en dit zowel in België als in Nederland.

14.3. Toelichting herclassificatie portefeuille MBS'en

Op 1 oktober 2011 werd een portefeuille MBS met een boekwaarde van 72.886.764 euro geherclassificeerd van de voor verkoop beschikbare activa naar de leningen en vorderingen (terug te vinden onder 'overige kredietvorderingen'). De reden voor de herclassificatie was het ontbreken van een actieve markt van de betrokken effecten.

De effecten werden geherclassificeerd tegen hun reële waarde. Op het moment van de herclassificatie was er (na berekening van een belastingslatentie) 15.953.789 euro aan negatieve herwaarderingsreserve in het eigen vermogen.

Per 31 december 2014 was er nog een negatieve herwaarderingsreserve van 6.362.622 euro in het eigen vermogen (overige elementen van het totaalresultaat) terwijl deze 773.534 zou bedragen hebben, had er geen herclassificatie plaatsgevonden. In de IFRS-balans staan deze effecten bij de 'leningen en vorderingen' voor een bedrag van 35.136.318 euro.

Per 31 december 2013 was er een negatieve herwaarderingsreserve van 10.800.033 euro in het eigen vermogen (overige elementen van het totaalresultaat) terwijl deze 4.389.464 euro zou bedragen hebben, had er geen herclassificatie plaatsgevonden.

Bij toelichting 23.1 is informatie terug te vinden over de huidige marktwaarde van deze portefeuille (terug te vinden bij 'overige kredietvorderingen – MBS-portefeuille').

Er werden geen individuele impairments aangelegd voor de betrokken portefeuille. Zoals eerder vermeld, bestaat er wel een collectieve waardevermindering voor de betrokken MBS-portefeuille.

Deze bedraagt momenteel 259.458 euro (1,862 miljoen per einde 2013).

In 2014 is er 238.665 euro in het renteresultaat gekomen van de betrokken effecten (693.080 euro in 2013). Er waren geen indicaties aanwezig om over te gaan naar het aanleggen van individuele waardeverminderingen. In 2013 werden er geen effecten van deze portefeuille verkocht. In 2014 werd één effect verkocht van deze portefeuille.

De daling van deze portefeuille is in hoofdzaak te verklaren doordat er effecten op vervaldag kwamen en / of er gedeeltelijke aflossingen bij de betrokken effecten waren.

14.4. Toelichting effectisering Nederlandse hypothecaire leningen

In 2007 en 2008 werden effectiseringstransacties uitgevoerd van Nederlandse hypothecaire leningen. Het management van de Vennootschap heeft geoordeeld dat de SPV Green Apple moet geconsolideerd worden waardoor de overgedragen leningen op de balans van de Bankpool behouden blijven.

Bij de GA 2008 transactie werd de call uitgeoefend in 2014. Per 31 december 2014 bestaat dus enkel nog de GA 2007-transactie.

Op de enkelvoudige balans van de Vennootschap zijn de kredieten van de GA 2007-effectiseringstransactie niet meer opgenomen. Bij de consolidatie volgens de IFRS-normen komen deze geëffectiseerde kredieten terug op de geconsolideerde balans.

15. Derivaten gebruikt ter afdekking

In dit hoofdstuk worden onder meer bijkomende toelichtingen gegeven bij de balansrubriek 'derivaten gebruikt ter afdekking' en bij de balansrubriek 'cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico'.

Algemene toelichting

Hedge accounting (boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties in IFRS) kan worden gebruikt voor derivaten die als dusdanig bestemd zijn, op voorwaarde dat bepaalde criteria zijn vervuld. Deze criteria voor de boekhoudkundige verwerking van een derivaat als afdekkingsinstrument zijn onder andere:

- het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat hedge accounting wordt toegepast;
- de afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80 % tot 125 %) zal zijn in het compenseren van veranderingen in reële waarde (of kasstromen) die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico tijdens de gehele verslagperiode; en
- de afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

Toelichting macro hedges

Eerst en vooral past de Vennootschap de door de EU bekrachtigde IAS 39 toe omdat deze de manier weerspiegelt waarop de Vennootschap zijn activiteiten beheert.

De afdekkingsrelaties zijn bedoeld om het renterisico te beperken dat voortkomt uit de geselecteerde categorie van activa (of verplichtingen) die aangewezen zijn als in aanmerking komende afgedekte posities.

De Vennootschap voert een globale analyse van het renterisico uit en selecteert activa (en / of verplichtingen) die opgenomen moeten worden in de afdekking van het renterisico van de portefeuille. Zij definieert bij aanvang de af te dekken risicopositie, de tijdsduur, de manier waarop en de frequentie waarmee ze testen uitvoert.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om een portefeuille hypothecaire leningen met een vaste rentevoet af te dekken en selecteert binnen die portefeuille de afgedekte posities in functie van de renterisicobeheerstrategie. De beoordeling van de effectiviteit bestaat erin om na te gaan of aan de afdekkingsdoelstelling, namelijk de beperking van het renterisico, is voldaan.

Met de *hedge accounting* worden de wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van de swaps grotendeels gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities. De fluctuaties van de reële waarde van de vlottende benen van de swaps hebben een netto impact op het resultaat.

Het betreft hier een reële waardeafdekking (*fair value* hedge) waarbij het afgedekte risico bestaat uit de 'benchmark' (euribor), zijnde de rentecomponent van de hypothecaire leningen met vaste rente. De winsten of verliezen van de afgedekte posities ten gevolge van het afgedekte risico, en de winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten worden verwerkt in de resultatenrekening (zie toelichting 30).

De wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities (in dit geval een afgedekte portefeuille hypothecaire leningen) is terug te vinden bij de rubriek 'cumulatieve waardeschommelingen van de afgedekte posities bij de afdekking van het renterisico' en bedraagt 398.422.686 euro per 31 december 2014 ten opzichte van 275.393.059 euro per 31 december 2013. Het betreft hier macro *fair value* hedges op het renterisico van een ingedekte portefeuille hypothecaire kredieten.

Toelichting micro hedges

De Vennootschap sluit ook swaps af ter indekking van het renterisico van individuele instrumenten (zogenaamde *micro hedges*).

Vooralsnog zijn er hierbij swaps afgesloten om op dat moment aangekochte effecten die alle onder de 'voor verkoop beschikbare activa' geassocieerd zijn (AFS micro hedge), in te dekken. De wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van deze swaps worden gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities.

Een deel van de wijziging in reële waarde van de betrokken 'voor verkoop beschikbare' effecten worden dus niet in een aparte lijn van het eigen vermogen opgenomen maar worden in het kader van de *hedge accounting* in de resultatenrekening verwerkt. Bij toelichting 3 werd de bij de micro hedge gebruikte reële waarde weergegeven.

Daarnaast werd er in 2011 voor de eerste keer een *cash flow hedge* (CFH) afgesloten. Er werd hierbij een forward starting swap (startdatum 31 mei 2016 en einddatum 31 mei 2021) aangegaan voor een notioneel bedrag van 100 miljoen euro voor de indekking van het renterisico van een toekomstige portefeuille kasbons.

Het betreft dus het vastleggen van de interestkost (financieringskost) van kasbons / termijnrekeningen met 5 jaar looptijd (die in 2016 uitgegeven en nadien gebruikt zullen worden als financiering voor hypothecaire leningen die in het tweede kwartaal van 2011 werden toegestaan met een looptijd van 10 jaar).

Bij deze swap van 100 miljoen euro (die als *cash flow hedge* werd verwerkt) was er geen ineffectiviteit in 2013 en 2014. Deze swap had een negatieve marktwaarde van 18.305.903 euro per 31 december 2014 (8.848.894 euro per 31 december 2013).

Toelichting bij de fair value hedges

Overzichtstabel van de swaps gebruikt ter afdekking en verwerkt als *fair value* hedges. De als '*cash flow hedge*' verwerkte swap is niet opgenomen in dit overzicht maar alle details werden besproken in voorgaande paragraaf.

Macro hedge - reële waarde afdekking	aantal	notioneel	31/12/2013	aantal	notioneel	31/12/2014
Wijziging in de reële waarde afgedekte posities (L&R)			275.393.059			398.422.686
Derivaten met negatieve marktwaarde	8	2.350.000.000	-348.813.311	14	3.500.000.000	-476.439.534
Derivaten met positieve marktwaarde	3	450.000.000	3.488.299	0	0	0

Micro hedge - reële waarde afdekking	aantal	notioneel	31/12/2013	aantal	notioneel	31/12/2014
Wijziging in de reële waarde afgedekte posities (AFS)			43.141.251			102.391.411
Derivaten met negatieve marktwaarde	3	500.000.000	-50.400.727	3	855.991.300	-112.347.315

Het 'aantal' in bovenstaande tabel heeft betrekking op het aantal contracten, de hoofding 'notioneel' op de notionele bedragen van de respectievelijke afgesloten swaps en onder de vierde en zevende kolom zijn de bedragen opgesomd zoals ze terug te vinden zijn op de balans van de Vennootschap.

Toelichting totalen derivaten gebruikt ter afdekking

Overzicht marktwaarden derivaten gebruikt ter afdekking	31/12/2013	31/12/2014
Derivaten gebruikt ter afdekking (activazijde)	3.488.299	0
Derivaten gebruikt ter afdekking (verplichtingenzijde)	408.062.932	607.092.752
Fair value macro hedges	348.813.311	476.439.534
Fair value micro hedges	50.400.727	112.347.315
Cash flow hedge	8.848.894	18.305.903

Op de activazijde staan per einde 2014 geen derivaten ter afdekking, op de verplichtingenzijde 607.092.752 euro aan derivaten gebruikt ter afdekking. Deze derivaten bestaan uit 476.439.534 euro swaps die als *fair value* macro hedges verwerkt worden, 112.347.315 euro swaps die als *fair value micro hedges* verwerkt worden en één swap van 18.305.903 euro die als *cash flow hedge* verwerkt wordt.

16. Materiële activa

De materiële activa (na opname met toepassing van het kostprijsmodel) zijn per 31 december 2013 en 31 december 2014 als volgt:

	31/12/2013	31/12/2014
Gebouwen, terreinen, uitrusting	35.092.101	32.645.392
Vastgoedbeleggingen	919.503	1.605.437
Totaal	36.011.604	34.250.829
Reële waarde vastgoedbeleggingen	1.040.085	1.997.985

De portefeuille vastgoedbeleggingen zijn in boekjaar 2014 in hoofdzaak gestegen door de aankoop van panden die aangekocht werden in het kader van het uitwinningsbeleid bij de hypothecaire kredietverlening en de aankoop van een aantal parkings.

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen werd bekomen op basis van de individuele schattingsverslagen van de respectievelijke vastgoedbeleggingen.

2013	Terreinen Gebouwen	IT-materiaal	ander materiaal	totaal	vastgoed- beleggingen
Openingsbalans per 1 januari 2013	25.772.143	3.558.867	5.109.736	34.440.746	212.685
- investeringen	671.819	1.939.196	2.622.611	5.233.626	855.276
- vervreemdingen	0	0	-222.532	-222.532	-133.672
- afschrijvingen	-1.064.482	-1.976.052	-1.147.665	-4.188.199	-14.786
- overdrachten	0	0	0	0	0
- overige mutaties	-156.772	0	-14.768	-171.540	0
Eindbalans per 31 december 2013	25.222.708	3.522.011	6.347.382	35.092.101	919.503

2014	Terreinen Gebouwen	IT-materiaal	ander materiaal	totaal	vastgoed- beleggingen
Openingsbalans per 1 januari 2013	25.222.708	3.522.011	6.347.382	35.092.101	919.503
- investeringen	8.178.279	2.717.507	3.881.876	14.777.662	710.253
- vervreemdingen	-17.917.245	0	-875.286	-18.792.531	0
- afschrijvingen	-1.052.720	-2.357.348	-2.373.159	-5.783.227	-30.072
- overdrachten	8.024.284	0	0	8.024.284	5.753
- overige mutaties	0	-107.542	-565.355	672.897	0
Eindbalans per 31 december 2014	22.455.306	3.774.628	6.415.458	32.645.392	1.605.437

17. Goodwill en andere immateriële activa

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Bij de opname van ARNE in consolidatiekring van de Vennootschap in 2013 was er een goodwill ontstaan van 177.370 euro die per einde 2013 in resultaat werd genomen.

Per 31 december 2014 waren de andere immateriële activa (die volgens het kostprijsmodel worden verwerkt) als volgt samengesteld:

	verworven software	andere immateriële activa	goodwill	totalen
Openingsbalans per 1 januari 2012	36.044.949	111.094	0	36.156.043
- afzonderlijk verworven toevoegingen	15.603.039	914.598	177.370	16.695.007
- buitengebruikstelling & vervreemding	0	0	0	0
- opgenomen afschrijvingen	-12.733.197	- 161.066	0	-12.894.263
- overige bewegingen	0	0	0	-177.370
Eindbalans per 31 december 2013	38.914.791	864.626	0	39.779.417
- afzonderlijk verworven toevoegingen	19.487.565	2.240.931	-177.370	21.728.496
- buitengebruikstelling & vervreemding	-638.949	0	0	-638.949
- opgenomen afschrijvingen	-15.706.357	-29.359	0	-15.735.716
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
Eindbalans per 31 december 2014	42.057.050	3.076.198	0	45.133.248

Bij de verworven software betreft het de aangekochte software en de geactiveerde kostprijs van immateriële vaste activa.

De vermelde bijzondere waardevermindering van 177.370 euro in 2013 is terug te vinden bij de bijzondere waardeverminderingen en de afschrijvingen van 12.894.263 euro bij de afschrijvingen van de immateriële vaste activa. Het bedrag van 15.735.716 euro van boekjaar 2014 is terug in de resultatenrekening bij de afschrijvingen van de betrokken activa.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software en de geactiveerde kostprijs van immateriële vaste activa worden aan 20 % per jaar afgeschreven. Andere immateriële activa wordt aan 10 % per jaar afgeschreven.

18. Belastingvorderingen en verplichtingen

De belastingpositie kan als volgt worden samengevat:

	31/12/2013	31/12/2014
Actuele belastingvorderingen	687.745	110.527
Uitgestelde belastingvorderingen	0	0
Totaal belastingvorderingen	687.745	110.527
Actuele belastingverplichtingen	26.397.700	19.337.446
Uitgestelde belastingverplichtingen	74.247.888	59.908.648
Totaal belastingverplichtingen	100.645.588	79.246.094

Bij de uitgestelde belastingverplichtingen is de belangrijkste post eind 2014 de uitgestelde belasting op de reeds vermelde positieve delta marktwaarde van de 'voor verkoop beschikbare activa' (74.259.161 euro). Daarnaast zijn er onder meer belastingsbedragen van -3.276.254 euro (L&R herclassificatie), -4.576.476 euro (*cash flow hedge*), -25.045.448 euro (betreffende de impact van de marktwaarde van de swaps en caps) en 23.741.286 euro (met betrekking tot de amortisatie van de transactiekosten).

Bij toelichting 35 is meer informatie terug te vinden over de impact van de vennootschapsbelastingen op het resultaat van de Vennootschap.

19. Andere activa

De andere activa zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Vooruitbetaalde kosten	3.519.627	3.338.681
Waarden ter incasso	279.267	0
Voorschot betaalkaarten	150	0
Te ontvangen notaris	34.560.077	44.945.272
Vooruitbetaalde kasbons	0	0
Toe te wijzen posten	112.487.894	102.472.744
Totaal andere activa	150.847.015	150.756.697

Onder de 'toe te wijzen posten' staan de bedragen die tot definitieve toewijs op specifieke boekhoudrekeningen staan.

In 2013 werd de mogelijkheid om kasbons vervroegd uit te betalen niet meer voorzien bij de Vennootschap zodat er geen bedragen meer openstonden op de boekhoudrekeningen 'vooruitbetaalde kasbons'.

20. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

20.1 Deposito's van kredietinstellingen

De deposito's van kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Deposito's van kredietinstellingen	79.744.170	412.902.289
Geografische uitsplitsing		
België	2.430.460	163.222.089
Andere EMU-landen	563.710	249.680.200
Rest van de wereld	76.750.000	0
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	79.744.170	412.902.289
Indeling naar type		
zichtdeposito's	2.994.170	2.270.842
Repo's	0	405.359.447
collateral van financiële instellingen	76.750.000	5.272.000
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	0,22 %	0,04%

Per einde 2014 had de Vennootschap twee repo's op haar balans staan die in november werden aangegaan met een eindvervaldag in maart 2015. Bij deze repo's werden olo's als onderpand gegeven voor een nominaal bedrag van 367.000.000 euro. Deze effecten hadden een marktwaarde van 410.538.477 euro waardoor er per einde 2014 een cash onderpand van 5.272.000 euro werd ontvangen in het kader van deze repo's.

20.2 Retail funding – deposito's

De deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen - wat in hoofdzaak particulieren zijn bij de Vennootschap - zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	27.032.393.875	28.461.986.606
Indeling naar type		
zichtdeposito's	2.301.400.838	2.616.175.265
deposito's met vaste looptijd	2.396.072.293	2.448.061.626
gereguleerde spaardeposito's	20.224.897.308	21.080.433.409
deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	507.188.655	524.657.406
deposito beschermingsregeling	1.025.400	0
overige deposito's	1.601.809.381	1.792.658.900
Indeling naar restlooptijd van de deposito's met vaste looptijd		
tot 1 jaar	844.206.349	545.766.921
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	1.317.636.147	1.647.938.080
meer dan 5 jaar	234.229.797	254.356.625
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	1,33 %	0,95%

De portefeuille gereguleerde spaardeposito's stijgt geleidelijk verder.

De deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen bevatten ondermeer de niet opgenomen bedragen bij hypothecaire leningen.

Onder de 'overige deposito's' staan de spaarinlagen van het bijkantoor in Nederland.

20.3 Retail funding - in schuldbewijzen belichaamde schulden - kasbons

De in schuldbewijzen belichaamde schulden zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
In schuldbewijzen belichaamde schulden – kasbons	2.320.166.732	1.610.203.276
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	920.435.987	263.370.870
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	1.171.425.030	1.266.403.767
meer dan 5 jaar	228.305.715	80.428.639
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	3,14%	2,63%

De dalende trend van de afgelopen jaren bij deze portefeuille zet zich voort mede als gevolg van de lage rentevoeten op dit type van funding maar ook omdat de Vennootschap besloten heeft om geen kasbons meer te promoten maar wel termijnrekeningen die in feite dezelfde kenmerken hebben.

20.4. In schuldbewijzen belichaamde schulden – obligaties

	31/12/2013	31/12/2014
In schuldbewijzen belichaamde schulden – obligaties	43.739.822	0
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	43.739.822	0
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,00 %	0

Onder deze rubriek kwamen de door de entiteiten ABL, ARNE en SPV Green Apple uitgegeven obligaties en notes.

Per 31 december 2013 bestond de 43,7 miljoen euro uit de nog bij het publiek uitstaande en door ABL en ARNE uitgegeven obligaties. Deze obligaties vervielen allemaal in 2014 waardoor er momenteel geen obligaties meer uitstaan.

20.5. Achtergestelde verplichtingen

De gewone achtergestelde schulden worden door de Vennootschap geplaatst bij een *retail*cliënteel. De eeuwigdurende (zogenaamde tier 1) lening werd aangeboden aan institutionelen.

De achtergestelde verplichtingen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31/12/2013	31/12/2014
Achtergestelde verplichtingen	507.750.240	513.386.688
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	7.564.729	111.274.143
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	447.904.561	379.811.890
meer dan 5 jaar	52.280.950	22.300.655
Indeling naar type		
achtergestelde leningen (<i>retail funding</i>)	438.012.540	444.074.568
tier 1 lening (<i>corporate funding</i>)	69.737.700	69.312.120
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31-12	3,61 %	3,56%

In oktober 2006 werd door de Vennootschap een vervroegd terugbetaalbare perpetuele tier 1-lening (undated deeply subordinated non-cumulative note) uitgegeven van nominaal 100 miljoen euro met een coupon van 5,855 % tot 31 oktober 2016 en daarna een variabele rentecoupon van Euribor drie maand + 275 basispunten (ISIN-code BE0932117444). De Vennootschap heeft vanaf 31 oktober 2016 het recht (call option) om de lening vervroegd terug te betalen.

Eind september 2012 werd nominaal 30 miljoen euro van deze obligatie ingekocht en vernietigd. In december 2013 werd een bijkomende schijf van 700.000 euro ingekocht. Begin 2014 werd nog een bijkomende aankoop gedaan van 500.000 euro waardoor er op de balans nog 68.800.000 euro openstaat voor deze uitgifte. Zoals vermeld valt de eerste call datum op 31 oktober 2016.

In 2014 werden er geen achtergestelde certificaten meer aangeboden aan het *retail*cliënteel. De huidige portefeuille zal dan ook stelselmatig dalen doordat de effecten op vervaldag zullen komen.

21. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen over het jaar is als volgt:

	lopende rechtsgeschillen	andere voorzieningen	Totalen
Openingsbalans 1 januari 2013	1.165.408	7.848.470	9.013.878
toevoegingen	0	4.203.030	4.203.030
tegen boekingen	147.576	0	147.576
Eindbalans 31 december 2013	1.017.832	12.051.500	13.069.332
toevoegingen	0	638.705	638.705
tegen boekingen	0	0	0
Eindbalans 31 december 2014	1.017.832	12.690.205	13.708.037

De voorzieningen voor lopende rechtsgeschillen (fiscale en juridische zaken) zijn gebaseerd op de best mogelijke schattingen zoals beschikbaar op jaareinde waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van juridische en fiscale adviseurs. Zij hebben te maken met rechtsgeschillen met kantoorhouders waarmee de samenwerking werd stopgezet.

De post 'andere voorzieningen' heeft betrekking op fiscale voorzieningen voor btw. Met de respectievelijke leveranciers waarop de provisies betrekking hebben, wordt overleg gepleegd om de betrokken zaken af te handelen. Voor het betwiste onderwerp wordt stelselmatig een provisie aangelegd zodat er nooit een negatieve impact zal zijn maar enkel een positieve impact wanneer de uitspraak of afwikkeling positief zou uitvallen voor de Vennootschap.

Het tijdstip van de uitgaande kasstromen die samenhangen met deze voorzieningen, is per definitie onzeker, gezien de onvoorspelbaarheid van de uitkomst van en de tijd die verbonden is met het afwikkelen van geschillen.

Toelichting groepsverzekering

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen (waarbij er enkel de mogelijkheid voorzien is dat de bijdrage betaald wordt door de werkgever). In België wordt een minimumrendement voorzien bij deze groepsverzekeringen dat tot nader order door de respectievelijke verzekeringsmaatschappij(en) kon worden gewaarborgd.

Deze pensioenplannen (met vaste bijdrage) worden in België geregeld door de Wet van 28 april 2003 betreffende de Aanvullende Pensioenen (de zogenaamde 'de WAP'). Krachtens artikel 24 van die wet moet de werkgever een gemiddeld minimumrendement van 3,75 % op de werknemersbijdragen en van 3,25 % op de werkgeversbijdragen garanderen.

Er werd voor de toestand op 31 december 2014 een beoordeling gedaan door de externe verzekeraar van de toereikendheid van de technische reserves van de groepsverzekering. Op basis van deze beoordeling werd er geen verplichting geboekt.

22. Andere verplichtingen

De andere verplichtingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Sociale lasten	3.366.715	3.683.021
Toe te rekenen kosten	196.791	851.639
Toe te rekenen posten betalingsverkeer	13.748.106	16.643.129
Te verwerken bedragen	15.004.768	8.268.817
Andere verplichtingen	26.639.369	46.696.442
Toe te wijzen posten	139.407.696	188.291.776
Totaal andere verplichtingen	191.553.824	264.434.824

Onder de boekhoudrekeningen 'toe te wijzen posten' staan voornamelijk de bedragen die enkele dagen (tot definitieve toewijs) op deze boekhoudrekeningen staan.

23. Reële waarde van financiële instrumenten

23.1. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

Onderstaande informatie moet met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

De opgenomen reële waarden zijn immers op basis van interne berekeningen een schatting van de waarde. Deze kunnen echter dag per dag schommelen ten gevolge van de gebruikte parameters zoals rentevoeten en kredietwaardigheid van de tegenpartij. Het is ook niet de bedoeling om de reële waarde onmiddellijk te realiseren. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt deze waarde niet de wezenlijke waarde voor de Vennootschap als going concern.

De schatting van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist het gebruik van technieken, modellen, hypothesen en veronderstellingen die verschillen van instelling tot instelling.

De reële waarde of *fair value* is de prijs die ontvangen / betaald zou worden bij het verkopen van een actief of het transfereren van een schuld in een ordelijke transactie tussen marktparticipanten op de rapporteringdatum.

De Vennootschap gebruikt de onderstaande volgorde voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten: eerst de genoteerde prijzen in een actieve markt en daarna het gebruik van waarderingstechnieken.

De reële waarde die getoond wordt, is de volledige reële waarde inclusief opgelopen rente, vermits deze ook onder de respectievelijke rubrieken verwerkt werden.

De berekening van de reële waarde van financiële instrumenten, waarvan de reële waarden niet extern worden bekomen, kan als volgt worden samengevat:

- (1) bij schuldinstrumenten op korte termijn of onmiddellijk opvraagbaar (onder andere zichtrekeningen, spaarrekeningen) benadert de reële waarde de boekwaarde; en
- (2) bij andere instrumenten wordt gebruik gemaakt van de contante waardeberekening (Discounted Cash Flow-methode) waarbij het disconteringspercentage gebaseerd is op een referentierente met een marktconforme marge.

Bij deze laatste constante waardeberekening (DCF-methode) wordt onder meer rekening gehouden met een kapitaalkost en een kredietkost. De gebruikte rentecurves zijn analoog aan deze die gebruikt werden bij de sensitiviteitsanalyse van het renterisico (zie riskgedeelte 5.1).

De bekomen marktwaarden moeten ook steeds volgens de reële waardehiërarchie van IFRS 13 weergegeven worden. Het level (niveau) van de reële waarde is hierbij afhankelijk van het type van input dat gebruikt wordt voor de waardering van de financiële instrumenten.

Bij level 1 betreft het genoteerde (onaangepaste) prijzen in actieve markten (extern beschikbare en observeerbaar reële waarden van financiële instrumenten op liquide markten).

Level 2 bevat alle reële waarden die op basis van observeerbare (of niet observeerbare parameters (input) waarvan de impact niet significant zijn) met behulp van modellen direct of indirect kunnen worden verkregen.

Ten slotte worden de reële waarden die berekend worden op basis van niet observeerbare parameters (input) en waarvan de impact significant is, onder level 3 gerubriceerd.

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële verplichtingen, die op de geconsolideerde balans niet tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

Zij bevat echter niet de reële waarde van de 'tot einde looptijd aangehouden activa' en de niet-financiële instrumenten als materiële vaste activa en overige immateriële activa die kort besproken werden bij de respectievelijke toelichtingen.

	31/12/2013		31/12/2014	
	boekwaarde	reële waarde	boekwaarde	reële waarde
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	38.899.962	38.899.962	149.377.455	149.377.455
Leningen en vorderingen	22.230.786.514	24.416.838.472	23.527.689.459	26.555.475.617
leningen en vorderingen op kredietinstellingen	313.901.383	313.901.383	350.726.228	350.726.228
- zichtrekeningen	124.251.885	124.251.885	0	0
- termijnrekeningen	0	0	0	0
- bij centrale banken aangehouden reserves	189.649.498	189.649.498	328.875.334	328.875.334
- collateral bij financiële instellingen	0	0	21.850.884	21.850.884
leningen en vorderingen op andere cliënten	21.916.885.131	24.102.937.089	23.176.963.231	26.204.749.389
- consumentenkrediet	153.366.853	163.328.347	115.573.362	123.830.849
- hypothecaire leningen	21.474.655.924	23.640.410.616	22.732.250.658	25.730.438.769
- leningen op termijn	232.435.828	232.991.787	288.011.865	300.899.040
- zichtdeposito's / voorschotten	7.702.812	7.771.114	5.991.028	5.991.028
- overige kredietvorderingen				
- MB-portefeuille	48.723.714	58.435.225	35.136.318	43.589.703
Totaal financiële activa	22.269.686.476	24.416.838.472	23.677.056.914	26.704.853.072
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	29.983.794.839	30.254.148.468	30.998.478.859	31.343.381.885
Deposito's van kredietinstellingen	79.744.170	79.744.170	412.902.289	412.902.289
Deposito's van andere dan kredietinstellingen	27.032.393.875	27.153.732.095	28.461.986.606	28.649.547.814
- zichtdeposito's	2.301.400.838	2.301.400.838	2.616.175.265	2.616.175.265
- deposito's met vaste looptijd	2.396.072.293	2.517.410.513	2.448.061.626	2.606.917.674
- deposito's van bijzondere aard	1.601.809.381	1.601.809.381	1.792.658.900	1.792.636.152
- gereguleerde spaardeposito's	20.224.897.308	20.224.897.308	21.080.433.409	21.080.433.409
- deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	507.188.655	507.188.655	524.657.406	524.657.406
- deposito beschermingsregeling	1.025.400	1.025.400	0	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons	2.363.906.554	2.481.456.307	1.610.203.276	1.729.513.325
- kasbons	2.320.166.732	2.431.205.725	1.610.203.276	1.729.513.325
- obligaties	43.739.822	50.250.582	0	0
Achtergestelde schulden	507.750.240	539.215.896	513.386.688	551.418.457
- achtergestelde leningen	438.012.540	467.443.553	444.074.568	474.361.010
- tier 1-lening	69.737.700	71.772.343	69.312.120	77.057.447
Totaal verplichtingen	29.983.794.839	30.254.148.468	30.998.478.859	31.343.381.885

Conform de IFRS 13-norm moet er een level toegekend worden aan alle marktwaarden.

Aan de boekwaarden die de marktwaarde benadert omdat het instrumenten op korte termijn zijn, wordt door de Venootschap een level 2 toegekend, de andere berekende marktwaarden krijgen een level 3 toegekend.

In de onderstaande tabel werden de fair value waarden van de vermelde IFRS-classificaties schematisch voorgesteld volgens de level hiërarchie.

Gegevens per 31/12/2013	reële waarde	level 1	level 2	level 3
Geldmiddelen, zichtrekeningen en deposito's bij (centrale) banken	38.899.962	0	38.899.962	0
Leningen en vorderingen	24.416.838.472	0	321.672.497	24.095.165.975
Tot einde looptijd aangehouden looptijd	789.581.821	224.758.321	564.823.500	0
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	30.254.148.468	0	24.716.065.752	5.538.082.716

Gegevens per 31/12/2014	reële waarde	level 1	level 2	level 3
Geldmiddelen, zichtrekeningen en deposito's bij (centrale) banken	149.377.455	0	149.377.455	0
Leningen en vorderingen	26.555.475.617	0	384.419.694	26.171.055.923
Tot einde looptijd aangehouden looptijd	867.766.129	227.821.021	581.435.237	58.509.871
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	31.343.381.885	0	26.426.827.269	4.916.554.616

23.2. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

In de volgende tabellen wordt de reële waarde weergegeven van de financiële instrumenten die op de balans tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

De reële waarden bij de 'voor verkoop beschikbare activa' zijn afkomstig van dezelfde externe bronnen zoals vorige jaren, namelijk Bloomberg en Euroclear (de belangrijkste *clearing*- en bewaartegenpartij van de Verenootschap). Om de level toewijzing te staven, worden waar nodig zelf marktwaarden berekend.

De reële waarden van de afgeleide instrumenten worden intern berekend met behulp van een FINCAD-applicatie en onder meer in het kader van de European Market Infrastructure Regulation (EMIR) worden de marktwaarden dagelijks berekend.

Het collateral management (margin calls) gebeurt afhankelijk van de gemaakte afspraken op een dagelijkse of wekelijkse basis. De bij de margin calls bekomen externe marktwaarden worden stelselmatig vergeleken met de intern berekende reële waarden.

De vanilladerivaten (vanilla IRS en caps) worden gewaardeerd op basis van rentecurves en impliciete volatiliteiten die observeerbaar zijn in de markt (level 2-input). De reële waarde van deze transacties worden dan ook beschouwd als level 2.

Voor de waardering van de CMS-swap / caps en de Green Apple-swaps worden ook niet-observeerbare gegevens (level 3-input) gebruikt. Gebaseerd op de sensitiviteit van deze niet-observeerbare parameters werd er geoordeeld om deze reële waarden vanaf 2013 een level 3-waardering toe te kennen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de level hiërarchie van de tegen reële waarde opgenomen financiële activa en verplichtingen.

Gegevens per 31/12/2013	level 1	level 2	level 3
Aan reële waarde opgenomen activa			
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	2.659.631	7.580.559	112.657.973
Voor verkoop beschikbare activa	6.126.547.552	2.213.563.437	146.602.619
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	3.488.299	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen			
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	634.212	61.086.034
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	399.214.038	8.848.894

Gegevens per 31/12/2014	level 1	level 2	level 3
Aan reële waarde opgenomen activa			
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	2.267.765	1.745.870	22.120.576
Voor verkoop beschikbare activa	6.585.094.615	1.688.151.587	79.136.543
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen			
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	204.496	11.160.273
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	588.786.849	18.305.903

Bij de 'voor verkoop beschikbare' portefeuille zijn er sporadisch wijzigingen tussen level 1 en level 2 ten gevolge van wijzigingen (bijvoorbeeld meer providers) betreffende de marktwaarden. Deze wijzigingen in level moeten dan conform het uitgebouwde beleid zijn en worden gerapporteerd aan het Alco.

De onderstaande tabel geeft de reconciliatie weer van de level 3 reële waarden tussen 1 januari 2013 en 31 december 2014.

Het heeft betrekking op de afgeleide instrumenten (die onder de 'activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden' en onder de 'derivaten gebruikt ter afdekking' staan) en de effecten die onder de 'voor verkoop beschikbare activa' staan.

	afgeleide instrumenten activa zijde	afgeleide instrumenten verplichtingen zijde	AFS portefeuille - vastrentende effecten	AFS portefeuille - niet vastrentende effecten
Begin totaal 01/01/2013	131.087.077	-136.622.509	83.150.989	27.152
Aankopen/nieuwe contracten	42.801.296	0	42.858.659	0
Vervallen instrumenten	0	0	-20.584.796	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	0	0	-2.827.300	0
Mutaties naar andere levels	0	0	-33.555.935	0
Mutaties van andere levels	0	0	77.291.622	0
Andere mutaties (waaronder waardewijzigingen)	-61.230.400	66.687.581	242.228	0
Eind totaal per 31/12/2013	112.657.973	-69.934.928	146.575.467	27.152
Aankopen/nieuwe contracten	0	0	5.230.460	0
Vervallen instrumenten	-8.804.959	9.009.130	-40.473.081	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	0	0	-8.692.473	0
Mutaties naar andere levels	0	0	0	0
Andere mutaties (waaronder waardewijzigingen)	-81.732.438	31.459.621	-23.530.981	0
Eind totaal per 31/12/2014	22.120.576	-29.466.176	79.109.391	27.152

Zoals af te leiden uit de tabel is er maar een beperkt bedrag aan level 3 marktwaarden bij de betrokken financiële instrumenten.

Level wijzigingen op zich hebben geen impact op de P&L. De delta marktwaarden van de 'verkoop beschikbare activa' komen in het other comprehensive income (OCI) terecht in het eigen vermogen.

Per saldo is het bedrag aan level 3 waarden bij de AFS-portefeuille na een stijging in 2013 gedaald naar 79.136.543 euro voor de totale vastrentende en niet-vastrentende portefeuille.

24. Derivatens

De Vennootschap heeft, naast in contracten besloten derivaten, per 31 december 2014 twee derivaattypes (afgeleide financiële instrumenten) op haar balans staan: renteopties (gekochte en verkochte caps) en swaps.

Afgeleide financiële instrumenten moeten onder IFRS ressorteren onder de handelsportefeuille, tenzij er een afdekkingsrelatie wordt aangetoond tussen het betreffende actief en een welbepaald afgedekt bestanddeel.

Dergelijke afdekkingsrelatie kan als effectief worden beschouwd als onder invloed van marktfactoren zoals rentewijzigingen, de waardeschommelingen of kasstromen van het afgeleide financiële instrument de waardeschommelingen of kasstromen van het afgedekte bestanddeel nagenoeg volledig compenseren.

Als gevolg van de strenge IFRS-voorwaarden om deze als afdekkingsinstrumenten te kunnen classificeren, worden ze soms toch geclassificeerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De Vennootschap maakt hier gebruik van afdekkingstransacties die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU. Hierdoor worden de betrokken afdekkingsinstrumenten geclassificeerd als derivaten gebruikt ter afdekking. Het kader om *micro hedges* te verwerken op de AFS-portefeuille en het kader om afgeleide instrumenten als *cash flow hedge* te verwerken, werd ook ingebed bij de Vennootschap.

Er werd in 2013 en 2014 geen off setting gedaan bij de verwerking van de afgeleide instrumenten op de balans en buitenbalans zodat er geen toelichtingen conform de beschrijvingen van IFRS 7 over dit onderwerp werden gedaan.

Renteopties

Renteopties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie. Dit renteverskil is het verschil tussen de huidige rente en een afgesproken rentetarief voor een notioneel bedrag.

Om de kostprijs van de indekkingen te verminderen, werden periodiek tegelijkertijd caps gekocht en geschreven voor hetzelfde notioneel bedrag en dezelfde looptijd. De strikes van de verkochte caps liggen hierbij hoger dan de strikes van de gekochte caps zodat het risico van de betrokken gecombineerde gekochte en verkochte caps beperkt blijft tot de netto betaalde premie (cilinder caps).

Per 31 december 2013 en 2014 had de Vennootschap 33 caps op haar balans staan voor een notioneel bedrag van 8,5 miljard euro. Van deze waren er 12 gekochte en verkochte cap combinaties (24 caps in totaal, om het renterisico van de verplichtingenzijde in te dekken) en 9 caps om het renterisico van de hypothecaire kredietverlening in te dekken.

Deze caps worden (alhoewel ze afgesloten zijn om het renterisico in te dekken) in IFRS verwerkt als instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De gebruikte reële waarden van de bovenstaande afzonderlijk vermelde afgeleide financiële instrumenten werden uitsluitend bepaald op basis van waarderingstechnieken die zich baseren op objectief observeerbare marktparameters.

Renteswaps

Renteswaps zijn contractuele overeenkomsten tussen twee partijen op grond waarvan rentekasstromen in dezelfde valuta worden uitgewisseld. Deze verplichtingen worden berekend op basis van verschillende rentetypes. Bij de meeste renteswaps vindt een netto uitwisseling van kasstromen plaats. Dit bestaat uit het verschil tussen de vaste en variabele rentebetalingen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle per jaareinde aanwezige swaps, de ingedekte posities en de verwerkingswijze in IFRS.

2013			
aantal	notioneel	Indekking	verwerkingswijze in IFRS
11	2.800.000.000	renterisico portfolio kredieten	macro portfolio fair value hedge
3	500.000.000	renterisico individuele AFS-effecten	micro fair value hedge AFS-instrumenten
1	100.000.000	renterisico portefeuille kasbons	micro hedge - cash flow hedge
4	2.519.092.520	renterisico geëffectiseerde kredieten	aangehouden voor handelsdoeleinden

2014			
aantal	notioneel	Indekking	verwerkingswijze in IFRS
14	3.500.000.000	renterisico portfolio kredieten	macro portfolio fair value hedge
5	855.991.300	renterisico individuele AFS-effecten	micro fair value hedge AFS-instrumenten
1	100.000.000	renterisico portefeuille kasbons	micro hedge - cash flow hedge
2	2.443.989.540	renterisico geëffectiseerde kredieten	aangehouden voor handelsdoeleinden

Toelichting bij de in bovenstaande tabel vermelde cash flow hedge

Op 3 mei 2011 werd een forward starting swap van notioneel 100 miljoen euro afgesloten (start datum 31 mei 2016 en einddatum 31 mei 2021) voor de indekking van de rentekost van een toekomstige portefeuille kasbons / termijnrekeningen.

Het gaat dus om het vastleggen van de interestkost (financieringskost) van kasbons / termijnrekeningen met looptijd van 5 jaar (die in 2016 uitgegeven en nadien gebruikt zullen worden als financiering voor hypothecaire leningen die in het tweede kwartaal van 2011 werden toegestaan met een looptijd van 10 jaar).

Per 31 december 2014 had de betrokken swap een negatieve marktwaarde van 18.305.903 euro en na verrekening van een latente belastingvordering van 4.576.476 euro stond er een bedrag van 13.729.427 euro op de lijn 'kasstroomafdekking' in het eigen vermogen.

Per 31 december 2013 had de betrokken swap een negatieve marktwaarde van 10.669.416 euro en na verrekening van een latente belastingvordering van 2.667.354 euro stond er een bedrag van 8.002.062 euro op de lijn 'kasstroomafdekking' in het eigen vermogen.

Toelichting bij de swaps afgesloten in het kader van de effectiseringstransacties

Bij elke uitgevoerde effectiseringstransactie werden er telkens twee swaps afgesloten, een frontswap tussen de SPV Green Apple en een financiële tegenpartij, en een zogenaamde backswap tussen deze tegenpartij en de Vennootschap.

Deze swaps komen bij de IFRS-consolidatie onder de 'activa / verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden' terecht.

Het betreft hier bij Green Apple 2007 twee amortiserende swaps met nog een notionele waarde van 1,2 miljard euro per 31 december 2014.

Er wordt gewerkt met twee swaps per effectiseringstransactie om op deze manier in de SPV een minimaal kredietrisico te bekomen. Bij de frontswap is de tegenpartij van de SPV immers een financiële instelling met een betere rating (en dus een beter veronderstelde kredietwaardigheid) dan de Vennootschap. Via de backswap komt het renterisico van de geëffectiseerde kredietportefeuilles terug op de balans van de Vennootschap.

Het verschil tussen de reële waarden van de front- en backswap weerspiegelt in feite de resterende kostprijs van de tussenstap van een frontswap in een effectiseringstransactie.

Toelichting over het kredietrisico in de marktwaarde van de derivaten

Conform de marktpraktijken werd er in 2014 rekening gehouden met een CVA (Credit Valuation Adjustment) en DVA (Debt Valuation Adjustment) bij de marktwaardering van de derivaten. De gecombineerde impact van beide elementen was zeer beperkt en bedroeg 0,1 miljoen euro.

In contracten besloten derivaten

De in contracten besloten derivaten moeten afgezonderd worden (als afzonderlijk op de balans op te nemen derivaat dus) wanneer er geen nauw verband bestaat tussen hun economische kenmerken en risico's en die van het basiscontract.

Er moesten geen dergelijke derivaten van die aard afgezonderd worden en onder deze rubriek geclassificeerd worden.

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening

25. Netto rentebaten

De verdeling van de rentebaten en -lasten per soort financieel instrument dat rentemarge genereert, wordt als volgt weergegeven:

	31/12/2013	31/12/2014
Rentebaten		
voor verkoop beschikbare financiële activa	243.920.847	192.028.536
leningen en vorderingen op kredietinstellingen	1.274.465	477.530
leningen en vorderingen op andere cliënten	838.346.565	859.787.447
tot einde looptijd aangehouden beleggingen	32.538.074	16.165.671
derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	12.988.132	13.187.219
Rentelasten		
deposito's van kredietinstellingen	-1.373.392	-55.399
deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	-393.020.751	-333.292.748
schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons	-100.746.483	-57.892.111
achtergestelde verplichtingen	-18.924.068	-18.393.572
derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-146.453.327	-131.682.565
Netto rentebaten	468.550.062	540.330.008
rentebaten van in waarde verminderde financiële activa	1.044.518	678.451

26. Dividenden

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de ontvangen dividenden.

	31/12/2013	31/12/2014
Dividenden uit eigenvermogensinstrumenten uit voor verkoop beschikbare financiële activa	0	0
Totaal dividend inkomsten afkomstig van andere aandelen	0	0

27. Netto baten uit provisies en vergoedingen

De netto baten uit provisies en vergoedingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31/12/2013	31/12/2014
Baten uit provisies en vergoedingen	66.886.570	75.445.834
effecten: aan- en verkooporder en overige	12.865.216	12.840.506
ontvangen beheersvergoedingen	26.860.259	32.437.320
betalingsdiensten	5.698.974	10.739.852
premie hospitalisatieverzekering	15.374.551	13.234.906
overige posten	6.087.570	6.193.250
Lasten in verband met provisies en vergoedingen	-147.657.286	-135.160.379
acquisitiekosten	-117.848.445	-104.266.421
bewaring	-1.490.730	-1.489.988
premie hospitalisatieverzekering	-13.641.856	-11.552.994
betalingsdiensten	-6.938.485	-16.643.129
overige posten	-7.737.770	-1.207.847
Netto provisieresultaat	-80.770.716	-59.714.545

28. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening

Het gerealiseerde resultaat op enerzijds voor verkoop beschikbare financiële activa en anderzijds financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs, kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Gerealiseerde winsten		
Voor verkoop beschikbare financiële activa		
• meerwaarden vastrentende effecten	9.613.804	7.045.564
• meerwaarden op niet-vastrentende effecten	545.985	0
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	24.267.394	0
Gerealiseerde verliezen		
Voor verkoop beschikbare financiële activa		
• minderwaarden vastrentende effecten	-2.123.751	-1.028.674
• minderwaarden niet-vastrentende effecten	0	0
Totaal netto gerealiseerd resultaat	32.303.432	6.016.890

Een gedetailleerdere uitsplitsing van de niet-gerealiseerde winsten en verliezen van de categorie 'voor verkoop beschikbare financiële activa' is terug te vinden bij toelichting 13.

In de toelichting 23 zijn de reële waarden van de categorie 'financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' terug te vinden.

De meerwaarde in 2013 bij de 'financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' had te maken met de in 2013 ingekochte Green Apple 2007 A-notes. Deze werden in 2013 onder pari ingekocht door de Vennootschap.

Op consolidatieniveau worden de betrokken notes (zij die ingekocht werden door de Vennootschap en deze die op de verplichtingenzijde stonden van de SPV Green Apple) met elkaar geëlimineerd waardoor er hier een meerwaarde ontstond.

In 2014 was er een totaal resultaat van 6 miljoen euro dat afkomstig was van de 'voor verkoop beschikbare activa'.

29. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Het resultaat van de activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden kunnen als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2013	31/12/2014
Resultaat met betrekking tot swaps	991.874	-3.481.669
Resultaat met betrekking tot caps	4.434.787	-46.469.380
Resultaat met betrekking tot obligaties	130.733	87.724
Resultaat rentedragende instrumenten	5.557.394	-49.863.325

Onder het nettoresultaat is het resultaat van renteopties, swaps en een zeer beperkte portefeuille obligaties (die aangeboden worden aan de cliënten) terug te vinden.

De betrokken swaps en caps worden steeds voor rekening van de Vennootschap afgesloten in het kader van het ALM-beleid.

Het resultaat van de caps bestaat uit de verdere afschrijving van de betaalde premies en de marktwaardewijzigingen.

30. Winsten (en verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties

Voor de derivaten die vallen onder de reële waarde afdekkingstransacties om het renterisico van een portefeuille of van individuele effecten af te dekken, wordt de betreffende rente weergegeven onder netto rentebaten.

De reële waardeveranderingen van deze derivaten en de reële waardeveranderingen die voortkomen uit het afgedekte risico van de afgedekte activa worden opgenomen in de post 'winsten (verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties'.

	31/12/2013	31/12/2014
Afdekking renterisico van een portefeuille		
Wijziging van de reële waarde van de hedging instrumenten	142.753.187	-120.925.180
Reële waardeveranderingen afgedekte instrumenten	-142.528.171	123.029.626
Afdekking renterisico van individuele financiële instrumenten		
Wijziging van de reële waarde van de hedging instrumenten	-24.463.239	59.250.161
Reële waardeveranderingen afgedekte instrumenten	24.445.864	-59.392.655
Resultaat administratieve verwerking afdekkingstransacties	-207.641	1.961.952

Bij de swap die verwerkt wordt als *cash flow hedge* was er geen ineffectiviteit in 2013 en 2014 waardoor er geen bewegingen in verband met deze swap terug te vinden zijn onder deze classificatie.

31. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa

Als bijlage het resultaat van het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa.

	31/12/2013	31/12/2014
Winsten materiële vaste activa	28.244	64.468
Winsten vastgoedbeleggingen	133.561	64
Verliezen materiële vaste activa	-1.511	-9.858
Verliezen vastgoedbeleggingen	-34.195	-52.205
Totaal resultaat	126.099	2.469

32. Ander exploitatieresultaat

Het ander exploitatieresultaat bestaat uit de volgende componenten:

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal andere netto-exploitatiebaten	15.675.522	20.553.090
Exploitatiebaten		
huurinkomsten uit vastgoedbeleggingen	109.126	50.993
kostendeling groepsmaatschappijen	18.032.950	21.032.355
overnamevergoeding portefeuille agenten	1.813.322	2.586.314
terugname provisie garantieregeling	1.042.358	1.154.218
ontvangen huurlasten – huur printers – ICT-infrastructuur	5.025.428	2.342.051
overige ontvangen vergoedingen	3.684.437	11.511.357
Exploitatielasten		
met betrekking tot verhuurde vastgoedbeleggingen	0	0
kostendeling groepsmaatschappijen	-13.730.602	-17.632.978
overige betaalde vergoedingen	-301.497	-491.220

De 'kostendeling groepsmaatschappijen' heeft betrekking op de doorrekening van kosten van en naar 'niet door de Vennootschap geconsolideerde entiteiten' van de Argenta Groep (in casu BVg zelf) en de Verzekeringsspool.

33. Administratiekosten

De personeelskosten bestaan uit de volgende componenten:

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal personeelsuitgaven	32.751.744	34.818.193
bezoldigingen	22.872.672	24.219.628
sociale lasten	6.179.634	6.668.510
pensioenlasten	2.354.656	2.469.195
op aandelen gebaseerde betalingen	0	0
andere	1.344.782	1.460.860
Gemiddeld personeelsaantal, in VTE	509,75	495,44
directieleden	22,50	16,66
bedienden	487,25	478,78
arbeiders	0	0

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen (waarbij de bijdrage enkel betaald worden door de werkgever). In België wordt een minimumrendement voorzien bij deze groepsverzekeringen, dat tot nader order door de respectievelijke verzekeringsmaatschappij(en) werd gewaarborgd.

Er werd voor de toestand op 31 december 2014 een beoordeling gedaan door de externe verzekeraar van de toereikendheid van de technische reserves van de groepsverzekering. Op basis van deze beoordeling werd er in 2014 geen bijkomende verplichting en kost geboekt. De bijdragen voor de betrokken groepsverzekeringen zijn terug te vinden onder de post pensioenlasten.

Er zijn geen 'op aandelen gebaseerde betalingen' bij de Vennootschap.

De algemene en administratieve uitgaven worden als volgt gespecificeerd:

	31/12/2013	31/12/2014
Totaal algemene en administratieve uitgaven	134.135.234	186.595.762
marketingkosten	2.091.514	2.444.902
honoraria	17.620.167	27.200.577
IT-uitgaven	38.475.942	39.040.259
huurgelden	5.010.588	6.311.607
bedrijfsbelastingen	27.085.811	42.232.324
bijdrage deposito beschermingsfonds in België	18.779.521	19.880.891
andere	25.071.691	49.485.202

Onder de post 'andere' zijn onder meer begrepen: telefoonkosten, portkosten, bureelbenodigdheden, bijdragen beroepsverenigingen en reiskosten.

De aanzienlijke stijging van de algemene en administratieve uitgaven is voornamelijk het gevolg van de uitgaven die gedaan worden in de verdere uitbouw van de IT-infrastructuur en blijvend hoge bijdragen aan belastingen – andere dan winstbelastingen.

34. Bijzondere waardeverminderingen

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bijzondere waardeverminderingen op activa die niet worden gewaardeerd tegen reële waarde in de winst- en verliesrekening	31/12/2013	31/12/2014
voor verkoop beschikbare financiële activa	-4.282.049	0
leningen en vorderingen	23.115.738	2.071.248
goodwill	177.370	0
Totaal bijzondere waardeverminderingen	19.011.059	2.071.248

Uitstaande waardeverminderingen voor op individuele basis beoordeelde financiële activa	31/12/2013	31/12/2014
Voor verkoop beschikbare activa (vastrentende effecten)	0	0
Leningen en vorderingen		
• consumentenkrediet	4.039.789	3.468.991
• hypothecaire leningen	29.996.128	33.446.959
• leningen op termijn	663.597	1.068.149
• zichtdeposito's / voorschotten	4.096.968	2.869.065
• overige kredietvorderingen – MBS-portefeuille	229.195	105.415
Totaal leningen en vorderingen	39.025.677	40.958.579
Totaal aangelegde waardeverminderingen	39.025.677	40.958.579

De onderstaande mutatietafelen geven de samenstelling van de op individuele basis gebaseerde bijzondere waardeverminderingen van de categorie 'leningen en vorderingen' per 31 december 2013 en 31 december 2014 weer.

Per einde 2013 was de globale impact van zowel de op individuele basis als op portefeuille basis aangelegde waardeverminderingen voor de 'leningen en vorderingen' van 23.115.738 euro.

per 31/12/2013 leningen en vorderingen	beginsaldo 31/12/2012	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2013	recuperaties via P&L	recht- streekse afboekingen	collectieve voorziening	totale impact op P&L
consumentenkrediet	3.156.256	2.720.990	-1.837.457	4.039.789	-180.541	1.121.318	0	1.824.310
hypothecaire leningen	32.140.544	25.841.529	-27.985.945	29.996.128	-320.700	15.615.577	7.866.377	21.016.838
leningen op termijn	798.562	236.063	-371.027	663.598	-87,36	0	55.933	-79.118
zichtdeposito's/voorschotten	8.370.698	1.469.442	-5.743.173	4.096.968	-449.085	4.564.675	0	-158.141
overige kredietvorderingen	455.864	267.744	-494.413	229.195	-50.000	387.631	400.887	511.849
totaal leningen en vorderingen	44.921.924	30.535.768	-36.432.015	39.025.678	-1.000.413	21.689.201	8.323.197	23.115.738

Een groot deel van dit bedrag was het gevolg van de verdere aanleg van een collectieve voorziening in 2013 (zie kolom 'collectieve voorziening' in bovenstaand overzicht).

Per einde 2014 bedroeg de globale impact van zowel de op individuele basis als op portefeuille basis aangelegde waardeverminderingen voor de 'leningen en vorderingen' 2.071.157 euro.

per 31/12/2014 leningen en vorderingen	beginsaldo 31/12/2013	aangroei via P&L	vrijgave via P&L	eindsaldo 31/12/2014	recuperaties via P&L	recht- streekse afboekingen	collectieve voorziening	totale impact op P&L
consumentenkrediet	4.039.789	1.056.957	-1.627.755	3.468.991	-194.578	439.147	0	-326.229
hypothecaire leningen	29.996.128	27.128.340	-23.677.508	33.446.959	-203.523	2.225.135	-1.810.175	3.662.268
leningen op termijn	663.598	600.910	-196.358	1.068.149	0	39.155	0	443.707
zichtdeposito's/voorschotten	4.096.968	327.442	-1.555.345	2.869.065	-467.709	1.601.592	0	-94.020
overige kredietvorderingen	229.195	267.744	-391.524	105.415	-30.196	145.751	-1.606.343	-1.614.569
totaal leningen en vorderingen	39.025.677	29.381.392	-27.448.490	40.958.579	-896.006	4.450.780	-3.416.518	2.071.158

De beperkte globale negatieve impact op het resultaat van 2014 is mee het gevolg van een beperkte terugname van de collectieve IBNR-voorziening en een terugname van een deel van de op portefeuille niveau aangelegde collectieve voorziening bij de overige kredietvorderingen - reclass MBS-portefeuille (ten bedrage van 1,6 miljoen euro).

35. Winstbelastingen

De details van de huidige en uitgestelde belastingen zijn hieronder weergegeven:

Overzicht winstbelastingen	31/12/2013	31/12/2014
actuele belastinglasten op het boekjaar	50.557.734	47.977.730
actuele met betrekking tot voorgaande periodes	1.658.071	-2.837.628
uitgestelde belastingen - tijdelijke verschillen	-2.495.528	1.884.690
uitgestelde belastingen - derivaten	7.771.453	-8.110.168
uitgestelde belastingen - amortised cost berekeningen	1.716.563	1.637.210
Impact van de totale belastingen op het resultaat	59.208.293	40.551.834
Aansluiting wettelijk en effectief belastingtarief		
winst voor belastingen	234.183.415	213.613.705
wettelijk belastingtarief	33,99 %	33,99 %
berekende winstbelastingen tegen wettelijk tarief	79.598.943	72.607.297
verschillen in belastingtarieven in andere landen	-13.132.784	-20.800.900
verschillen t.g.v. niet belastbare baten	17.317	14.754
verschillen t.g.v. lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	-1.028.118	1.884.061
belastingvoordeel dat voorheen niet was opgenomen	-8.984.995	-10.802.652
belastingen vorige periodes	1.658.071	-2.837.628
andere stijging (daling) van de wettelijke belasting	1.079.859	-418.276
Totaal winstbelasting	59.208.293	40.551.834
effectief belastingtarief	25,28 %	18,98 %

Andere toelichtingen

36. Effectiseringbeleid

De Vennootschap heeft sinds 2007 twee effectiseringstransacties uitgevoerd. Het operationele kader en het beleid om effectiseringstransacties te kunnen verwezenlijken, werd medio 2007 uitgewerkt, met als resultaat een eerste succesvolle effectisering in september 2007. In december 2008 werd een tweede effectiseringstransactie afgerond.

In beide effectiseringstransacties ging het om de effectisering van een portefeuille Nederlandse residentiële hypothecaire leningen via de SPV Green Apple.

Het doel van de eerste effectisering was het aantrekken van nieuwe financiering (aanboren van een nieuwe fundingbron) met het oog op de verbetering van de liquiditeitspositie.

De doelstelling van de tweede effectisering betrof de omvorming van hypothecaire kredieten in ECB beleenbare activa. Dit kwam ook duidelijk tot uiting door het feit dat de Vennootschap zelf alle (door de SPV Green Apple) uitgegeven effecten gekocht heeft.

In het tweede semester van 2013 heeft de Vennootschap ook alle A-notes van de eerste effectisering gekocht van één tegenpartij.

Op geconsolideerd niveau zijn de door Green Apple uitgegeven – en door de Vennootschap gekochte – effecten niet meer terug te vinden vermits zij bij de consolidatie van de SPV Green Apple geëlimineerd worden. In 2012 werd een rating bekomen van een bijkomend ratingbureau voor beide uitgiften. Op deze manier waren er per transactie twee ratings wat noodzakelijk was om deze effecten ECB 'eligible' te kunnen maken.

Eind 2013 werd de call uitgeoefend bij de Green Apple 2008-transactie zodat deze op 23 januari 2014 op eindvervaldag is gekomen.

Kenmerken van de resterende effectiseringstransactie SPV Green Apple 2007-I NHG

- effectisering van 1,5 miljard Nederlandse residentiële NHG hypothecaire leningen;
- uitgifte door Green Apple van 3 klassen van obligaties (GAPPL 2007-1 A XS0322161026, GAPPL 2007-1 B XS0322161299 en GAPPL 2007-1 C XS0322161299);
- amortiserende front- en backswap met als tegenpartij RBS;
- alle tranches zijn in het bezit van de Vennootschap zelf.

Naast de door de Vennootschap zelf uitgevoerde en hierboven beschreven effectiseringstransactie bezit de Vennootschap in het kader van haar beleggingsbeleid een aantal ABS'en en MBS'en. Hieronder wordt de portefeuille weergegeven volgens hun exposure met vermelding het type en land van uitgifte.

Per type	Land	Exposure 31/12/2013	Exposure 31/12/2014
MBS	België	8.640.074	0
MBS	Spanje	51.588.210	42.864.464
MBS	Frankrijk	0	19.649.357
MBS	Ierland	13.496.712	13.549.763
MBS	Nederland	690.181.394	880.870.458
ABS	Spanje	25.443.674	25.471.348
ABS	United States	18.309.190	15.464.759
Totaal effectiseringsposities		807.659.254	997.870.147

De MBS'en hebben allemaal betrekking op geëffectiseerde hypotheekleningen. De ABS uit de US heeft betrekking op een effectisering van studentenleningen en de ABS uit Spanje heeft betrekking op de effectisering van covered bonds.

37. Buitenbalansverplichtingen

De Bankpool heeft zelf zekerheden verstrekt op zijn eigen financiële activa. In het onderstaande overzicht zijn de redenen en nominale waarden terug te vinden van de betrokken activa (die allemaal gecatalogeerd zijn onder de 'voor verkoop beschikbare activa').

Verstrekte zakelijke zekerheden	31/12/2013	31/12/2014
- voor aangegane repo's nominale waarde	0	367.000.000
- voor swaps nominale waarde	421.986.000	489.285.000
- voor BankCardCompany nominale waarde	0	31.000.000
Ontvangen zakelijke zekerheden	26.103.562.240	27.872.527.370

De ontvangen zakelijke zekerheden hebben betrekking op de in het kader van de kredietverlening ontvangen zekerheden (onder andere hypothecaire inschrijvingen, in pand gegeven effecten).

Bij toelichting 9 werden de toegekende en ontvangen 'groepsgaranties' (zie de onderstaande tabel) nader toegelicht.

	31/12/2013	31/12/2014
- toegekende financiële garanties	44.551.927	3.847.225
- ontvangen financiële garanties	100.047.100	47.100

Ten slotte zijn er nog de toegekende en ontvangen kredietlijnen. De toegekende kredietlijnen hebben betrekking op betekende kredietlijnen en kredietoffertes voor de *retail*kredietverlening.

De ontvangen kredietlijnen hebben betrekking op de van andere financiële instellingen ontvangen kredietlijnen op de rekeningen die de Vennootschap bij deze instellingen heeft.

	31/12/2013	31/12/2014
- toegekende kredietlijnen	863.107.503	933.558.896
- ontvangen kredietlijnen	250.000.000	250.000.000

De Vennootschap heeft een kredietlijn bij de NBB van 250 miljoen euro waarvoor effecten zullen bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken.

38. Voorwaardelijke verplichtingen

De Vennootschap is gedaagde met betrekking tot een aantal geschillen binnen het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

De Vennootschap treft voorzieningen voor dergelijke zaken wanneer, naar het oordeel van het management en na overleg met zijn juridische adviseurs, het waarschijnlijk is dat de Vennootschap betalingen zal moeten doen en het te betalen bedrag met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat.

Met betrekking tot verdere claims en juridische procedures tegen de Vennootschap waarvan het management op de hoogte is (en waarvoor, overeenkomstig de hiervoor beschreven principes, geen voorziening is getroffen), is het management, na het inwinnen van professioneel advies, van oordeel dat deze claims geen kans van slagen hebben, dan wel dat de Vennootschap zich met succes tegen de claims kan verdedigen of dat de uitkomst van deze zaken naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de resultatenrekening.

39. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na de balansdatum verder geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2014 nodig maken.

Op 25 maart 2015 heeft de raad van bestuur de jaarrekening beoordeeld en zijn goedkeuring gegeven voor publicatie. De jaarrekening zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders worden voorgelegd op 24 april 2015.

Antwerpen, 25 maart 2015

Bijkomende inlichtingen

De IFRS-jaarrekening van de Vennootschap verschijnt in het Nederlands en het Engels. Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen kunt u richten aan:

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 285 51 92
Fax: + 32 3 285 56 61
pers@argenta.be

Klachtenbeheer

Bij een klacht of bemerking over de dienstverlening van de Argenta Groep, vragen wij u om in eerste instantie contact op te nemen met de kantoorhouder van het kantoor waar u cliënt bent. De kantoorhouders staan altijd paraat en proberen al het nodige te doen om uw probleem te verhelpen. Als deze bemiddeling u niet tevreden stelt, kunt u zich in tweede instantie richten tot de dienst Klachtenbeheer van de Argenta Groep, zowel voor de activiteiten van de Bankpool als de activiteiten van de Verzekeringspool.

Klachtenbeheer

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 285 56 45
Fax: + 32 3 285 55 28
klachtenbeheer@argenta.be